

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

Marija – na
nebo uznesena i
kraljica neba
i zemlje

Marija je uistinu
izabrala bolji dio

Blagoslov
je živjeti u
apostolskom
vremenu!

Ako voliš
svećenički poziv,
bit ćeš svećenik

Kako odgajati
vrline kod djece?

Kako do
skladnijih
odnosa i boljeg
razumijevanja u
obitelji?

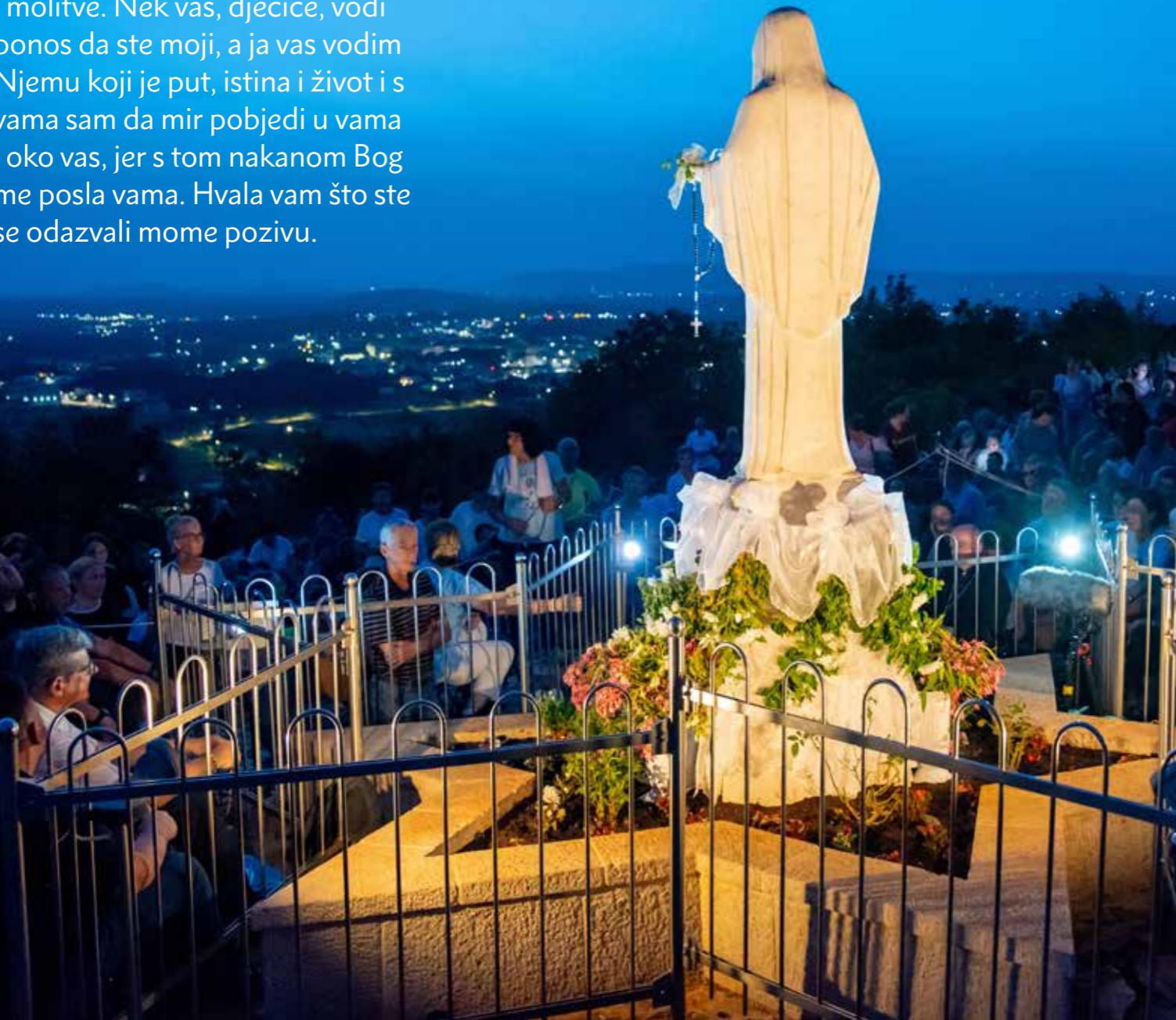
Poslušnost i
ustrajnost do
mučeničke smrti

35.
MLADIFEST
MEĐUGORJE, 2024.

Gospina škola | Događanja | Poruka za sadašnji trenutak | Kršćanska obitelj pred
svremenim izazovima | Teološki podlistak | Iz života Crkve | Lectio divina

Draga moja djeco! S radošću sam vas izabrala i vodim vas jer u vama, dječice, vidim ljudе vjere, nade i molitve. Nek vas, dječice, vodi ponos da ste moji, a ja vas vodim Njemu koji je put, istina i život i s vama sam da mir pobjedi u vama i oko vas, jer s tom nakanom Bog me posla vama. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Foto: Arhiv ICMM

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Medugorje

Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba preplate
Nikolina Šivrić
e-mail: preplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Marin
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisk
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 20 €, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPDATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u €: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Medugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR052407001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatennmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich – Wiedikon (0270/00), Kontonummer:

805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr. 80-2-2

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Pretplate za Glasnik mira možete izvršiti i preko paypal računa na linku: www.paypal.me/mirmedjugorje (svrha uplate: za Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Medugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, Internet: www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode dogadaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudes, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnicu: FOTO Đani

Gospina škola

Marija – na nebo uznesena i kraljica neba i zemlje, fra T. Pervan
Marija je uistinu izabrala bolji dio, fra Z. Pavićić
Blagoslov je živjeti u apostolskom vremenu!, fra A. Musa

35. Mladifest

Budite vjerodostojni svjedoci evanđelja
Izabrati bolje znači izabrati Isusa, P. Tomić
O čovječe, smiješ li sve što možeš?
Moj 35. Mladifest
Epicentar Mladifesta je na oltaru i u euharistiji, D. Pavićić

Događanja

Mladi i njihov odnos prema prirodi, fra M. Šakota

Poruka za sadašnji trenutak

S radošću sam vas izabrala

Ako voliš svećenički poziv, bit ćeš svećenik, D. Pavićić

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Kako odgajati vrline kod djece?, M. Miletić
Kako do skladnijih odnosa i boljeg razumijevanja u obitelji?, K. Miletić

Iz života Crkve

Teološki podlistak

Poslušnost i ustrajnost do mučeničke smrti, fra T. Pervan

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Voda i riječi u vezi s njom, M. Mamić

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji Glasnika mira, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
Mario Vasilj
Totin

Mladifest – znak nade i ljubavi

Završio je još jedan Mladifest. Svima je jasno: bez samog Božjeg zahvata teško da čovjek, služeći se svim modernim marketinškim alatima, može nešto ovako domisliti. U jednom svetištu okupiti preko pedeset tisuća mladih veliki je dogadjaj. Ovdje se naziru jasne konture milosti i djelovanja Duha Svetoga! Mladifest je opet, poput samonikla duhovnog endema šarmira katolički svijet, posebice mladež koja još traži Boga i poseban zagovor Njegove Majke, Kraljice Mira. Mnoga kršćanska srca diljem svijeta bi zasigurno za dogadjaj godine i najupečatljivije crkveno zbivanje izabrali upravo Mladifest. Pokreća fra Slavko Barbarić sigurno nije ni slutio da će se od njegova nadahnucā, kao goruščina zrna razviti moćno i visoko stablo, da će misna slavlja predvoditi kardinali, biskupi i provincijali, a da će se mladima čitati poruke našega pape.

Na Mladfestu se oslikava prva Crkva koja moli i zahvaljuje. Mladi služuju dvljenje! Oni su Crkva, oni su budućnost. Oni su Tijelo Kristovo koje ponovno oživljuje u ovom vremenu koje slavi smrt. Možda nisu ni svjesni koliko su dobri. Valja pronalaziti načine kako ih štititi, poučavati i podupirati. Jednostavno, valja ih njegovati za novo proljeće Crkve. Vidimo divne primjere i znakove nade diljem kršćanskog svijeta. Svjedoči tome i ovaj susret mladih, ovdje u Medugorju.

Disperzira se ta činjenica na sveukupni katolički korpus. Koliko li su samo roditelji sretni da im djeca mole, da su na misi, da Bogu u ruke predaju svoje dane, svoje ljubavi, svoje parnice i svoju iskonsku čežnju za ljubavlju u svećenistvu i ne poznaje uzmak i strah. ■

tvu, redovništvu ili kršćanskome braku. Ugodno iznenađuje konkretnost, odlučnost i zahtjevnost. Ima tuge i ushita jer je mladost takva. Cijeli taj koloplet raspoloženja, bio tužan ili radostan traži i treba pomoći i blagoslov Neba. Spasa nema u površnosti, nego se nagašavaju herojske krjestosti i upućuje na pravi put milosrđa i solidarnosti, na empatiju prema drugima i pokajanje pred sobom. Propovjednici usmjeravaju mlađe prema Evanđelju i Katedikizu Katoličke Crkve, te na osobno obraćenje.

Srećom, ovdje se desetići tisuća ispovjedaju i donose odluke za život. Slika je to koju valja prezentirati svijetu: kolone mladih koje se ispovjedaju, umjesto da kao u nekim zemljama grijehu pišu na papiriće i ritualno s prezbiterima to spaljuju u peći. Lijepo je i utješno vidjeti kako mladost pokajanje ne ostavlja za zrele i staračke dane, nego to čini već sada i razmišlja o vječnom životu. Crkva se tako u Medugorju oslikava u dušama mladih kao osobit dar, predragocjeno dobro koje valja brižno njegovati i čuvati. Uče mladi na konkretnom primjeru što je i kakva je Crkva, kako je valja jačati i razvijati, poštivati i ljubiti.

Dobro je da se mladi drže čvrstih duhovnih stožera, a upravo u Medugorju nalaze predragocjeno dobro koje valja brižno njegovati i čuvati. Neka ljubav ovdje doživljena sve mlade osnaži da hrabro krenu u život i da uvijek istom snagom svjedoče Božje ime, zahvalnost Majci Božjoj i duhovna iskustva koja su doživjeli u Medugorju. Mladifest je manifestacija hrabre mladosti koja se zna radovati u vjeri i ljubavi. Veličanstven je to skup onih koji znaju što je istinska Kristova ljubav koja traži radikalne odlike i ne poznaje uzmak i strah. ■

MARIJA – NA NEBO UZNESENA I KRALJICA NEBA I ZEMLJE

Doskora će 75 godina otkako je papa Pio XII. proglašio vjerskom istinom da je Marija dušom i tijelom uznesena u slavu neba. To je starokršćansko vjerovanje koje seže u vrijeme prije Efeškog i Kalcedonskog sabora.

Nikakva slučajnost da se to dogodilo upravo g. 1950. Drugi svjetski rat netom završio, računica porazna, odnio je prema nekim statistikama više od šezdeset milijuna žrtava. Čovjekov život postao je bezvrijedan, a nakon rata imamo utrku u naoružanju, atomsku i hidrogensku bombu, Korejski rat te kinesku komunističku revoluciju koja je odnijela desetke milijuna žrtava. Nakon onoga rata slijedi velika materijalna obnova, ali i utrka u naoružavanju. Ljudi su smislili nova sredstva ubijanja.

Sve sofisticiranija, do dana današnjega. Vidimo to na ovim ratovima u Ukrajini i Izraelu/Palestini.

Protiv toga svjetskog ludila Crkva je, stavljajući u žarište Majku Božju na nebo uznesenu, podsjetila da čovjek ima dostojanstvo koje je daleko više od onoga što čovjek osjeća da ima te koje ni nasilje ne može uništiti niti nadjačati. U doslovnom smislu, Uznesenje Djevice Marije na nebo doksoška je antropologija koja kaže: Čovjekova je bit kod Boga. On nosi Božju sliku u sebi. Ondje je njegov dom. U vječnosti. On je ondje kod kuće. U Bogu. Zato čovjekovo fizičko uništenje na zemlji ne pretvara osobu u ništavilo. Ljudi ne nestaju u ništavilo, kako je to onodobno promicala popularna filozofija egzistencije na čelu s Heideggerom, Sartreom, Camusom. Uznesenje Marijino na nebo otkriva istinu da je Marija ostvareni čovjek, onaj kakvim ga je Stvoritelj zamislio stvarajući Adama i Eve.

Blagdan nade

Žrtve svakoga rata i ubijanja stoje pred Bogom. I zato ondje ostaje njihova trajna optužnica protiv onih koji su im činili nasilje. Sam Bog je zagovornik i odvjetnik žrtava. Žrtve su prema Knjizi Otkrivenja pred Božjim i Jagančevim prijestoljem te mole da se osveti nedužna krv. Bog je jamac da se ništa ne će zaboraviti. Čini se da je dogma o Mariji na nebo uznesenoj podsjetnik na to u ovo doba koje i danas treba jasne orientire, jer se danas zadire u čovjekovu narav, u njegovo određenje kao muško i žensko. Tu istinu o čovjeku čuvaju oni koji slave Veliku Gospu. Time daju slavu Bogu što nas želi tako blizu sebe. To je, da se tako izrazimo, vanjski okvir današnjeg svetkovine. Ali ima i nutarnji sadržaj.

Proglašenje dogme izazvalo je prosjede među protestantskim teologima koji su predbacivali katolicima „mariolatriju“, dok su i mnogi katolički teolozi negodovali. Začudo, veliki znalac ljudske duše C. G. Jung u svome seminaru u Zürichu proslavio je proglašenje dogme, nazivajući taj akt Svetoga Oca blagdanom naše nade i najznačajnijim religioznim događajem i činom od vremena reformacije. Čovjek u svojoj osobi ujedinjuje Boga i čovjeka, Nebo i Zemlju, muško i žensko, Jungovim rječnikom on je „i animus i anima“. On postaje jedno sa sobom, dolazi do pravog ja. Današnji dan je opreka jefitinom veličanju, profaniranju i prostituiranju čovjekova, napose ženskoga tijela, ovaj nam dan veli da je čovjekovo tijelo posvećeno i određeno za 'uskrnsnuće i život vječni'. Tijelo je stvoreno od Oca,

Protiv toga svjetskog ludila Crkva je, stavljajući u žarište Majku Božju na nebo uznesenu, podsjetila da čovjek ima dostojanstvo koje je daleko više od onoga što čovjek osjeća da ima te koje ni nasilje ne može uništiti niti nadjačati. U doslovnom smislu, Uznesenje Djevice Marije na nebo doksoška je antropologija koja kaže: Čovjekova je bit kod Boga. On nosi Božju sliku u sebi. Ondje je njegov dom. U vječnosti. On je ondje kod kuće. U Bogu.

otkupljeno Sinom, posvećeno Duhom i – zauvijek spašeno. Tomu je Marija jamac.

Veza između Marije i Zavjetnog kovčega

Nutarnji pak sadržaj svetkovine možemo otkriti i u Marijinim Litanijama. Vjernici ih rado mole. U njima imamo zazine o Mariji kao Škrinji zavjetnoj, Kovčegu Saveza. Zatim biblijske slike Toranj bjeleokosni, Vrata nebeska, Zvijezda jugarnja, Kraljica proraka i svih svetih itd.

Kad se kaže Kovčeg Saveza pitamo se kakva je tu poveznica s Marijom kao Kovčegom u Starom zavjetu? Otkad se Evanelje navješta, propovjednici su tražili poveznice između Starog i Novog zavjeta. Jer znali su, Isus je bio Židov. Njegov je Bog bio Bog Abrahama, Izaka i Jakova, kako se i sam Isus očituje nekoliko puta. To znači: Isusova životna povijest, njegov životni narativ naskroz je u skladu s vjeronamjnom njegova naroda Izraela. Stoga postoje nagovještaji, slutnje, pretkazivanja, da tako kažemo, u predajama Staroga saveza koje upućuju na Krista. A to također uključuje vezu između Marije i Zavjetnog kovčega.

Jos od vremena izlaska iz Egipta i putovanja u Obečanu zemlju Kovčeg Saveza izraelski narod smatra Svetinjom nad svećinama: Po Božjoj zapovijedi i praznizu što ga je vidio Mojsije, izrađen je od drveta i pozlaćen. Taj Kovčeg bijaše malí prijenosni hram. Unutra su dvije kamenne ploče s Božjim zapovijedima sa Sinaja te Aronov štap kojim je Mojsijev brat više puta činio čuda. Čitamo li Knjigu Izlaska pronaći ćemo točne opise o Kovčegu te o odjeći koju treba nositi

Na taj način Marija postaje znamen prisutnosti života koji dolazi od Boga. Iz nje dolazi Život koji nikada neće nestati, onaj koji će za sebe reći: Ja sam Put, Istina i Život. Onaj život koji se sastoji u tome da se čovjek potpuno povjeri Isusu, slušajući što on govori o Bogu i životu, i čineći ono što taj Isus čini, nasljeđujući ga.

Tko to čini, zadobiva vječni, neprolazni život, u koji ulazi sve ono za čim je nekoč žudio, za što je radio, živio i trpio dušom i tijelom. Baš kao što Isus odgovara ženi koja je proglašila Mariju blaženom zbog njezina biološkog majčinstva.

Aron, prvi svećenik. Sve je do u sitnice opisano. Kovčeg je predivna slika, tko je i kakav je taj Bog o kome je tu riječ.

Gospodin se sam brine kako urediti Kovčeg te Aronovu odjeću. Bogu samo i sve najljepše! Kad čitamo o Aronovoj odjeći, ostajemo iznenadeni. On treba na prsima nositi četiri reda dragulja: Rubin, topaz i alem, smaragd, safir i ametist, hijacint, ahat i ledac, pa krizolit, oniks i jaspis. „Ti dragulji neka bude dvanaest, koliko i imena Izraelovih sinova“ (Iz 28,17 sl.). Tu su i pečati s urezanim imenima sinova Izraelovih! Upravo kao u Knjizi Otkrivenja, dvanaest vrata sva od dvanaest vrsta dragog kamenja! Dvanaest plemena nosi on trajno na grudima. Urezana u dragulje! I trajni podsjetnik na Izraelov izbor!

To je Bog koji putuje sa svojim narodom, on vjerno prati svoj narod, dijeli njegove putove i sudbinu. Kovčeg je simbol neraskidivog Saveza koji je Bog sklopio sa svojim narodom. Kasnije će Kovčeg Saveza stajati u Šatoru Saveza, a na kraju u jeruzalemском Hramu. Tako Kovčeg Saveza obavlja prekrasnu prisutnost Boga i nosi ga kroz svijet, povijest i vrijeme. Znak i oblak prisutnosti, Božja „šekina“ među narodom.

Donositeljica neprolaznog života

Upravo u tome crkveni oci, a potom i zazine Litanija, vide znamen Marije: Malena i neugledna poput Kovčega saveza, njezino tijelo obavlja Sina Božjega koji dolazi, ona ga nosi kroz svoj mali svijet, najprije rođakinji Elizabeti, zatim u Betlehemu. Potom ga nakon rođenja još uvijek nosi, skrivajući ga od Herodovih krvnika, u Egipat i natrag. Uistinu hodajući ljudski hram koji sadrži i štiti Svetinju nad svetnjama – Božju prisutnost u tijelu i krvi. Ivan u majčinoj utrobi osjeća prisutnost Svetoga i igra od radosti, upravo kao nekoč David u Starom zavjetu, dok su prenosili Kovčeg Saveza u Davidov grad (2 Sam 6). Marija nosi u sebi Svetu, Pre-svetu.

Na taj način Marija postaje znamen prisutnosti života koji dolazi od Boga. Iz nje dolazi Život koji nikada neće nestati, onaj koji će za sebe reći: Ja sam Put, Istina i Život. Onaj život koji se sastoji u tome da se čovjek potpuno povjeri Isusu, slušajući što on govori o Bogu i životu, i čineći ono što taj Isus čini, nasljeđujući ga.

Tko to čini, zadobiva vječni, neprolazni život, u koji ulazi sve ono za čim je nekoč žudio, za što je radio, živio i trpio dušom i tijelom. Baš kao što Isus odgovara ženi koja je proglašila Mariju blaženom zbog njezina biološkog majčinstva.

Isus odgovara: Većma su blaženi oni koji slušaju riječ Božju i drže je. Crkveni otac Augustin jednom je to stavio u smjelu izjavu o Mariji i vjernicima – uključujući i nas: „*Plus est, quod est in mente, quam quod portatur in ventre.*“ – Ono što je u duhu više je od onoga što se nosi u tijelu.

Marija je svojim bogomajčinstvom postala ljudskim, osjetilnim donositeljem neprolaznog života koji dolazi od Boga i u kojem ona sama ima izuzetan udio zbog svoje uloge kao Isusove Majke. Naša je vjera to izrazila na mnogo načina. Počinje time što Mariju nazivamo „Majkom Božjom“. Nastavlja se činjenicom da se Marija oduvijek zazivala kao velika zagovornica u svim potrebama, osobito u bolestima koje često opterećuju naše zemaljsko postojanje. Sjetimo se nebrojenih zavjetnih darova ili zavjetnih slika na velikim marijanskim hodočasničkim mjestima, ovdje u Međugorju, u u Lurd i Fatimi. Ili štovanje Djevice od Guadalupe u Meksiku, najvećem marijanskom hodočasničkom mjestu na svijetu. A njezina su svetišta pravi zemljovidovi vjere.

Ispunjene čovjekova poslanja
Marijin život završava na svetkovinu Velike Gospe kad slavimo njezino uznesenje na nebo dušom i tijelom – jer iz Svetoga pisma možemo biti sigurni da je osoba koja je, poput Marije, vjerovala potpuno, tj. bila za Boga cijelim biće uho, Boga slušala i za njega živjela – da je ušla u Božju vječnost sa svime što pripada tomu životu usmjerenu prema Bogu, uključujući i tijelo.

O Mariji se može govoriti suhoparnim rječnikom dogmatike i katekizma, ali je o njoj ipak primjerenije govoriti tankocutnim poetskim rječnikom o čovjeku i čovjekovu poslanju u svijetu, rječnikom himnologije, ljubavi i antropologije. U Mariji slavimo ispunjenje čovjekova poslanja na ovom svijetu, u njoj se orisava do kraja drama bića koje je svim svojim žiljem utkano u Božji plan i svakim svojim danom ugrađivalo u božanski mozaik po jedan vrijedni kamenčić. Osoba koja se predano dala Božjem planu spasenja svijeta. Dakle, govoriti o Mariji na nebo uznesenoj znači govoriti o završetku jedne životne psihodrame gdje su čimbenici Bog i čovjek, Stvoritelj i stvorene.

Gоворити о Марији значи говорити о Богу у једној особи, на човјеку, теолошким или и људским рјечником. Јер говор о Марији, напосе на данашњи дан, уključuje и теологију и антропологију, тј. сви изриčаји о Марији су изриčаји о Богу који дјелује у повјести, али и о човјеку који је у punini prihvatio i iskusio spasenje i otkupljenje.

I zato je говор о Марији uvijek udivljeno promišljanje i slavljenje Božjih silnih djebla koja je izveo na човјеку, у човјекu i за чovjeka. Stoga је за нас данашњи dan poziv otkriti Mariju, ne na nebesima, nego u svome životu, u svome srcu. Mariju kristonositeljicu, Mariju kristoroditeljicu, Mariju vjernu učenicu, supatnicu, su-

pljenje. Nema potrebe govoriti o Marijinim povlasticama. Pitamo сe, u čemu i po čemu to ona bijaše povlaštena? U patnja-ma, bolima, križevima, nerazumijevanjima? „Ovi koji putem prolazite, pogledajte i vidite ima li boli veće od ove moje“: Na nju bi se moglo doslovce primijeniti te riječi iz Tužaljki (1,12). *Mater dolorosa*.

Kad istočni oci govore o Mariji (npr. Efrem Sirski), govore ne rječnikom dogmi, povlastica, nego himnologije. Zanosnim, pjesničkim rječnikom, hvaleći i kličući samomu Bogu što se pokazao velikim u svome stvoru. Govoreći o Mariji, govore i veličaju Boga koji je velik u njoj. Marija je prizma, ledac kroz koji se prelama Božje djelovanje za čovjeka i na čovjeku. Marija je zrcalo u kome se divno zrcali Božje djelo spasenja i otkupljenja. U tome nam je Marija najveća, pomoć i putokaz. U Marijinu životu te u slikama o Mariji Božje djelo postaje zorno i razumljivo.

U njezinu se životu Božje djelo uranja u ljudsko svjetlo i riječi. Po tome ono postaje fascinantno, privlačno, dira u srce. A čovjekovo srce uvijek iznova traži izražaje i slike kojima bi veličalo Božje tajne, napose tajnu utjelovljenja u Mariji, da bi izrazilo udivljenje pred otajstvom: Bog se zatvorio u krilo jedne žene.

Uz Sina koji je kralj treba da bude i Majka – Kraljica, to bijaše misao i to je nakana slavljenja Marije kao kraljice. Austrijski pisac židovskoga podrijetla Franz Werfel na divan je način opjevao Marijina ukazanja u Lurd u svome romanu „Bernardčina pjesan“. Učinio je to iz zahvalnosti Mariji što je izvukao živu glavu kao Židov za nacističkoga progona Židova te uspio preko Pireneja stići u Portugal i odatle otploviti u Ameriku.

Ona je najistaknutiji ud Kristova tijela – Crkve, ona je ljudsko biće koje je dosegnulo svoju puninu u nebu. Ondje je dušom i tijelom, u nebeskoj slavi, ona je uzor, slika otkupljena čovjeka, ona je od svih prva, najsavršenija – ona je jednostavno ona koja u svemu prednjači – a to znači – kraljica!

Proborio je u Lurd u jednu godinu i napisao je o Bernardici, lurdskoj vidjelicici, znakovite riječi:

„Vrijeme je najoštira, najjetkija kiselina na svijetu. U vremenu može opstati može samo žezeno, najčišće i najteže zlato. Svaku drugu laganiju kovinu vrijeme izjeda, rastače, i na kraju posve rastoci. Većina onoga što ljudi u jednome danu uzbudjuje, već je sljedećega dana poput sna. Pa i sami spomen na najslavnije i najcrnje dane u pojedinim narodima blijadi za kukurijekanja, za oglašavanje neke nove senzacije.“

Međutim, postoji jedna kruna, od najčistijega i žezena, visokokaratnoga zlata, koja idućega jutra nije nikakav san, postoji jedna takva kruna pred nama koja zlatnim, nepomućenim sjajem sjaji. Kruna je to od dvanaest zvijezda. Kruna je to koja kruni glavu jedne Žene koja u kraljevskom dostojeanstvu te kraljevskom silom pobijeđuje silu Zloga. Čitanje iz Knjige Otkrivenja skreće naš pogled na tu kraljevsku ženu, na Majku – Bogomajku, majku našega Spasitelja Isusa Krista.

Marija kao kraljica! – To ne zvuči posebice primjerenno našim ‘demokratskim’ ušima. Nemamo danas toliko kraljica, tu i tamo je koja u Europi, najpoznatija je bila ona u Engleskoj, koja je znamen njihova kraljevstva i njihova svjetskog gospodarenja i Commonwealtha. Zastario je taj naslov, osim što se danas biraju kojekakve ‘misice’, ‘kraljice ljepote’, kraljice plaže, kraljice noći, koje nemaju ništa pokazati osim gola tijela te prazne duše i srca.

Kad se govorio o Mariji kao kraljici, tada se time želi izraziti jedna od njezinih bitnih značajki. Naime, sve je kod Marije utemeljeno u njezinu bogomajčinsvu, u njezinu majčinskem odnosu prema Kristu, Kralju i Gospodaru svega stvorenja. Zbog svoga bogomaterinstva ona je pošteđena od istočnoga grijeha, bila je slobodna od bilo kakva grijeha. Ona je najistaknutiji ud Kristova tijela – Crkve, ona je ljudsko biće koje je dosegnulo svoju puninu u nebu. Ondje je dušom i tijelom, u nebeskoj slavi, ona je uzor, slika otkupljena čovjeka, ona je od svih prva, najsavršenija – ona je jednostavno ona koja u svemu prednjači – a to znači – kraljica!

Mariju smijemo zvati kraljicom jer ima posebnu ulogu u djelu našega spasenja i otkupljenja. Među onima koji sudjeluju u djelu ljudskoga spašavanja Marija je na prvom mjestu. Ona je – kao nitko drugi – cijeloga života poslušno i na kraju pod križem sudjelovala u poslanju i žrtvi svoga Sina i tako postala najzaslužnijom ženom za cjelokupno čovječanstvo. U njezinu uznesenju, užvišenju, od ponizne sluškinje koja je dušom i tijelom u nebeskoj slavi – gdje kraljuje zajedno sa Sinom Isusom Kristom – dovršava se put od križa do krunе, preko trnja do ruža. Kao nova Eva ona predstavlja novo, otkupljeno čovječanstvo. Gospodin pogleda na poniznost svoje sluškinje. *Odsad će me blaženom zvati svi naraštaji! Velika mi djela učini Švesilni, Svetoto je ime njegovo!*

Slavimo Blaženu Djeticu Mariju na nebu okrunjenu – dvadeseto otajstvo Gospine krunice – Ružarja, završnu dionicu nevjerojatne povijesti Boga s čovjekom, s osobom koja je i u nebu ostala čovjekom, koja je dušom i tijelom u nebeskoj slavi. Slavili smo to prije tjedan dana, a danas slavimo krunu Marijina života: Ženu iz Knjige Otkrivenja, odjevenu suncem, mjesecem pod nogama, a oko glave kruna od dvanaest zvijezda.

Toliko puta u svome danu utječemo se Mariji riječima: “Zdravo, Kraljice!” – Salve Regina! – Majko milosrdja! Zahvalimo Gospodinu za tu i takvu kraljicu i gospodaricu naših života i stavimo se pod njezinu zaštitu! A toliko puta u danu izgovaramo i molimo svoje Zdravomarije gdje na kraju uviđamo završavamo sa „sada i na času smrti naše“. Da molim i zagovara nas upravo sada i kad nam kucne smrtni čas. Da se nađemo s njome u nebeskoj slavi. ■

MEĐUGORJE PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvremenici Informativnog centra MIR Međugorje.

MARIJA je uistinu izabrala bolji dio

Foto: FOTO ĐANI

Početkom kolovoza u Međugorju je pravi festival kršćanske mladeži. Prije 35 godina fra Slavko Barbarić imao je viziju okupiti mlade i s njima promišljati o vjeri, o Bogu, o životu. Zamisao je bila da to bude duhovna obnova za mlade. Ali pridobiti mlade i uopće se njima približiti nikada nije lako. Potrebno je mnogo kreativnosti kako bi u ovome svijetu pridobio mlade na nekoliko dana i govorio im o Isusu. No fra Slavko je bio izvanredan u tim stvarima. Okupio je oko sebe nekoliko mladih i započeli su prvi Mladifest. Bila je to duhovna obnova koja se razlikovala od svih drugih. Obnova koja je u pravom smislu riječi imala snagu mijenjati živote mladeži i otvoriti im vrata vjere te ih sprijateljiti s Kristom.

Ukršćanstvu je pravo mjerilo uspjeha ona Isusova rečenica: „Po plodovima ćete ih njihovim prepoznati.“ Ako nešto donosi obilat rod, znači da je sjeme palo na dobru zemlju, da je primilo sve ono što je bilo potrebno kako bi naraslo i donosilo stostruk rod. Tako je sa sjemenom Mladifesta. Jednom posijano, danas rađa mnogim plodovima. Nešto što je započelo skromno i jednostavno, kršćanski simpatično, razvilo se u pravi pokret, koji svakom godinom oduševljava sve više mladih srdaca. Ipak je potreban veliki oprez da se Festival mladih ne pretvori samo u pjesmu i ples. Iako nosi naziv festivala, taj naziv progovara o proslavi mladosti koja se želi posvetiti Kristu. Iz toga izvire prava radost, svaka nota i svaki pokret, pjesma i ples, kao rezultat radosti zbog Kristove blizine. Gdje su god mladi u Crkvi okupljeni u tolikom broju, to je pravi festival kršćanske vjere.

U napomenama za Mladifest poziva se da mladi sa sobom ponesu Bibliju, kako bi kroz ove dane mogli čitati i razmatrati Božju riječ. I svake godine se određuje tema koja će biti vodilja svih duhovnih obnova i svega događanja u Međugorju. Ove godine je to rečenica iz Lukina evanđelja: „Marija je uistinu izabrala bolji dio...“ (Lk 10,42) Dio je to pripovijedanja o Isusovu posjetu Marti i Mariji. Luka ne navodi mjesto u kojem živi ova obitelj, nego jednostavno donosi kako je Isus došao je neko selo. Ivan će nam donijeti precizno da je to Betanija, da Marta i Marija imaju brata Lazara te da je Isus na poseban način volio ovu obitelj i kod njih često navraćao. No Luka donosi jednu napetost za vrijeme njegova boravka u toj obitelji i želi progovoriti o jednoj temi. Naime, kad je Isus ušao u njihov dom, Marta se odmah bacila na posao i trudila se ugostiti Učitelja i njegove učenike na najbolji mogući način. Marta zapravo znači Gospodarica. Vjerojatno je bila glava obitelji. Ne spominju se roditelji ovih sestara, pa možemo zaključiti kako je Marta bila ona koja je na sebe preuzela tu odgovornost.

U evanđeljima se imena ne daju tek usput. Ona se često pomno biraju i tako progovaraju o nekoj stvarnosti. Marta – Gospodarica brine se da ovaj u narodu već slavni Učitelj i njegovi učenici budu primljeni kao uvaženi gosti. A za to treba puno truda. Isus ima dvanaestoricu učenika i sigurno nije bilo lako sve njih ugostiti, a osobito kad ostaneš sam u poslu, i još dok gledaš svoju sestruru kako ne radi ništa, nego se smjestila do nogu Isusovih i sluša njegove riječi. Dugo je u povijesti

fra
Zvonimir
Pavićić

Crkve ovo bio poticaj za promišljanje o kontemplaciji i akciji. O Mariji koja je izabrala bolji dio i sjedila do nogu Isusovih i slušala njegove riječi – dakle, kontemplirala, primala ih u svoje srce i o njima razmatrala – te o Marti koja je sva zauzeta oko iskazivanja stvarne kršćanske ljubavi prema drugima. Što odabrat u svome životu? Što je bolje? Isus već daje odgovor da je Marija izabrala bolji dio koji joj se neće oduzeti. Je li onda Marta potpuno pogriješila? Iako Isus kaže za Mariju da je izabrala bolji dio, to ne kaže kako bi Marti rekao da je ona potpuno promašila. Jer tada bi u vodu palo sve ono gostoprinstvo koje se od početaka Biblije – još od Abrahama koji je ugostio trojicu misterioznih posjetitelja – njeguje kao iskaz ljubavi, poštovanja, ali i svijesti da u tom činu leži i odnos prema Bogu. Dajući putniku smještaj i okrjeplju, iskaže se gostoprinstvo samome Bogu. I prvi su kršćani sebe podsjećali da je gostoprinstvo jedan od važnih odlika vjere, jer su tako neki, ne znajući, ugostili samoga Boga. Marti se to dogodilo. Njoj se u domu nalazi pravi Bog i pravi čovjek. Kako bi mogla sve ostaviti i ne poslužiti ih?

Misljam kako je važno ovdje naglasiti da se ne treba odlučiti za jednu ili drugu. Iako je upravo to bio slučaj u crkvenoj povijesti. Isus kaže da je Marija izabrala bolji dio. Negdje susrećemo prijevod koji govori o jednome dijelu ili o najboljem dijelu. Dakle, postoji više toga što čovjek može odabrat u određenom trenutku. I zapravo smo uvijek pred nekim izborom. Svaka situacija pred nas stavlja izbor, odluku što ćemo izabrati, što je dobro, što je bolje, a što najbolje. Sveti Augustin će reći da je Marija već u luci, dok Marta još plovi. Marija je smirena, usidrena u Kristovu luku i ne ometaju je one druge stvari, nego želi biti potpuno posvećena ovom Jednom i Jedinom koji je posjetio njezin dom. Ušavši u njezin dom, zaposjeo je njezino srce i za nju ništa više nije tako važno, doli da mu posveti svu svoju pažnju. Martu su zbog njezine uloge gospodarice omele brige koje su joj na srcu i Isus joj jasno poručuje da je jedno potrebno, jedno treba pokretati čovjeka, a to je Božja prisutnost, Božja riječ. Možemo reći kako su i Marta i Marija dvije stvarnosti svakoga od nas. To su zapravo mnogi djelovi od kojih se sastoji naš život. Ali je potrebno posložiti ih u pravom redoslijedu. Isusu treba dati najveću pozornost svojega života. Jedino tako sve druge stvari mogu biti ispravno učinjene, bez mrmljanja, bez nezadovoljstva, koje ipak primjećujemo kod Marte. Luka svoj tekst ne vodi u neki završetak toga susreta, ali možemo i sami zamisliti da je i Marija u jednome trenutku ustala i poslužila gostima. No prvo je trebalo sjesti do nogu Isusovih, nahranići se duhovnom hranom, a onda krenuti u akciju, u djelovanje, u gostoprinstvo. To nam je primjer za život: ako redovito sjedimo do Isusovih nogu, slušamo njegove riječi, onda će nas one poticati i davati snagu za sve ono dobro koje trebamo činiti u svome životu, osobito za služenje svojim bližnjima i iskazivanje kršćanske ljubavi. Nitko sam od sebe ili u sebi nema te ljubavi za druge dovoljno. Ali ako se napaja na Izvoru života, onda će uvijek biti spreman iskazati tu ljubav.

Marta se brine za mnogo, a jedno je potrebno. Isus nas uči da se naš život sastoji od mnoštva obveza, susreta... ali da u tom mnoštvu ne smijemo zaboraviti ono jedno što je uistinu potrebno: biti blizu njega, slušati ga, upijati njegove riječi, dopustiti da on bude naš Učitelj, da nas uči kako živjeti. Onda će taj jedan dio učiniti da sve ono mnoštvo stvari koje jednostavno moramo obaviti u svome životu budu obavljene s ljubavlju i savršeno, bez mrmljanja. U tome se krije tajna lijepoga života. I to je tajna onih ljudi koji sve uspijevaju u svome životu i to sve čine s osmijehom. To je spoj Marije i Marte. Prvo Marije, a onda Marte. Tome smo pokušali podučiti mlade koji su na ovaj susret došli iz osamdesetak zemalja svijeta. Kroz kateheze, molitve i svjedočanstva, a osobito euharistijska slavlja, željeli smo ih naučiti da je sve to sjedenje do nogu Učiteljevih, slušanje njegove riječi, napajanje na izvoru koji nikada ne presušuje. Tko odabere taj dio, izabrao je pravi dio koji mu se neće oduzeti. A to će mu dati snage, volje i ljubavi za sve ono što treba izvršavati u svome životu. To će ga rješiti mnogih nezadovoljstava, tjeskoba i depresija. Jer susret s Isusom preobražava našu stvarnost, unosi ljubav i zadovoljstvo i pokreće osobu do onih dostignuća o kojima je samo mogla sanjati. Mladi vole sanjati ali i ispunjavati svoje snove. Vidjeli smo isto tako da mladi vole stvarnost i da žele Isusa u svome životu. Ovdje su kroz tih nekoliko dana poput Marije sjedili do nogu Isusovih. To će im sigurno dati snage i ljubavi za život. Izabrali su bolji dio koji im se neće oduzeti. ■

Blagoslov je živjeti u apostolskom vremenu!

fra
Antonio
Musa

Prošloga mjeseca u Crkvi u Sjedinjenim Američkim Državama održao se uistinu povijesni događaj. Nai-mje, kao odgovor na krizu vjere u Kristovu prisutnost u euharistiji, Crkva u SAD-u je prije nekoliko godina započela duhovni program zvan *Euharistijska obnova*. Biskup Andrew Cozzens, koji je u ime Američke biskupske konferencije zadužen za ovaj veliki projekt, otpočetka je govorio da ovo nije tek jedan u nizu pastoralnih programa. Za biskupa Cozzensa ovo je duhovni pokret koji tek ima donijeti plodove. A plodova neće nedostajati prema onome što se moglo doživjeti na velikom Euharistijskom kongresu koji je održan u Indianapolisu. Upravo je taj kongres vrhunac ovoga pokreta. Povijesni je to događaj jer je po prvi put nakon 83 godine Crkva u ovoj velikoj kršćanskoj zemlji organizirala nešto slično. Bilo je uistinu veličanstveno vidjeti tisuće sve-

cenika i biskupa, redovnika i redovnica i više od 55 tisuća vjernika kako kroz nekoliko dana sudjeluju u molitvi, pjesmi, klanjanju, slavlju svetih misa i ispovijedi. Pokazao je ovaj euharistijski kongres da je Crkva u SAD-u, unatoč brojnim izazovima s kojima se suočava, živa i snažna Crkva, Crkva prepuna potencijala i Crkva u kojoj Duh Sveti i danas puše vodeći je tamo gdje on to hoće.

Jedan od bitnijih naglasaka ovog kongresa bila je potreba razumijevanja svijeta u kojem Crkva danas živi, u kojem navješta i propovijeda, svijeta kojemu je Crkva poslana. Mons. James P. Shea, mladi američki svećenik i teolog, predsjednik poznatog sveučilišta *University of Mary*, ususret euharistijskoj obnovi uredio je knjižicu pod naslovom *Od kršćanskog svijeta do apostolske misije: Pastoralne strategije za apostolsko doba*. Upravo je ova vrijedna studija jedan od temeljnih dokumenata koji su odredili cijeli pokret euharistijske obnove i eu-

haristijskog kongresa. Naime, u ovoj knjizi autor donosi jasno razumijevanje sadašnjeg trenutka Crkve i nudi moguće modele evangelizacije. Svjestan da američko društvo – ali i zapadno društvo kojem i mi pripadamo u cjelini – više nije kršćanski kontekst, autor predlaže da ovom vremenu pristupimo onako kako su svojem vremenu pristupili apostoli: s jasnom misijom, nakanom i poslanjem navještanja Krista koji preporada svaki kontekst i svaku kulturu.

Kroz protekla stoljeća Crkva je stekla određenu strukturu.

Ta ju je struktura čuvala i davala joj priliku za navještaj evanđelja unutar već zadanih okvira. Međutim, ta struktura već nekoliko stoljeća propada i u ovom našem trenutku doživjela je potpuni krah. Vidimo to na sve strane. Kršćanska misao više nije dio svakodnevnic. Svijet se u bitnome promijenio i ne obazire se na temeljne postavke kršćanske vjere. Odgoj djece i mladih i vrijednosti koje društvo zagovara često su dijametralno suprotne

Naše vrijeme jedinstveni je trenutak u povijesti. Ovo je trenutak u kojem se događa slom jedne civilizacije i uzdignuće novog svijeta. Kakav će taj novi svijet biti, uvelike ovisi i o stavu kršćana. Mi se možemo prepustiti svim novostima vremena u kojem živimo; možemo se i zatvoriti u sebe i pokušati živjeti pod staklenim zvonom i sigurnosti nekog prošlog vremena; ili možemo izaći iz sebe i s Božjom snagom u nama krenuti u svijet koji iskreno treba Krista.

onome što je kršćanstvo stoljećima zagonjavalo. Od velike i snažne Crkve u mnogim dijelovima nekoć kršćanskog svijeta ostale su tek krhotine jedne minule civilizacije. Ovoga nije pošteđena ni Amerika. Iako u brojnim svojim dimenzijama još uvek snažna, Crkva u SAD-u prolazi kroz određenu krizu. To se ponajprije očituje u potrebi restrukturiranja crkvenog života. Naime, zbog unutarnjih migracija, demografskih promjena i nedostatka svećeničkih i redovničkih zvanja, Crkva u SAD-u doživljava promjene u temeljnoj strukturi svojega postojanja: župnom, edukativnom i bolničkom pastoralu. Brojne župe se zatvaraju i spajaju s drugim, susjednim župama. Tiske katoličke obrazovne institucije nestaju, a katoličke bolnice se prodaju civilnim grupacijama.

Mons. Shea tumači kako na ovu nezgodnu situaciju Crkva može odgovoriti na nekoliko načina. Prvi je način odustati i predati se kulturi koja nije kršćanska. Drugi način je zatvoriti se u izolirane skupine i živjeti kao relikt nekog prošlog vremena te na taj način donekle na svijet djelovati svjedočanstvom koje izaziva. Ipak, autor predlaže treći način, a on se očituje u apostolskom izlasku u svijet i hrabrim navještajem evanđeoske poruke po primjeru apostola. Upravo ovaj poziv – poziv na navještaj Krista suvremenom dobu koje ga često ismijava pa čak i prezire – postao je poziv euharistijske obnove i kongresa koji je okupio desetke tisuća katolika. Brojni govornici i propovednici pozivali su vjernike da podu u svijet i budu misionarima ove poruke, postajući tako oni koji će svijetu navijestiti Krista – i to Krista u svoj ljepotu, ali i pashalnom paradoksu njegove božanske osobe. Jer, ne zaboravimo, mi kršćani navijestamo Boga koji je umro da bismo mi živjeli, Boga koji je uskrsnuo kako mi ne bismo umrli.

I Crkva u SAD-u to i čini. Bilo je prekrasno vidjeti tolike obitelji, među njima brojne mlade obitelji, tolike svećenike i časne sestre koji su se sa svih strana ove

velike zemlje slili u Indianapolis. Bilo je nadahnjuće vidjeti i tolike apostolate, kleričke i laičke, koji su predstavili svoj rad na sjaju koji je tih dana bio organiziran pri euharistijskom kongresu. Poput apostola ovi ljudi izašli su u svijet i na razumljiv način svijetu navještaju Krista.

Među mnogim štandovima bio je i onaj međugorski, u organizaciji *Englesko-govorećeg ogranka Informativnog centra Mir Medugorje*. Iako okružen brojnim velikim i snažnim izdavačkim kućama poput *EWTN-a* i *Word on Fire Productions*, ili znamenitih sveučilišta poput Američkog katoličkog sveučilišta iz Washington D.C.-a te Franjevačkog sveučilišta iz Steubenville-a, ovaj maleni međugorski stand privlačio je brojne interesarne za međugorskiju duhovnost. Neki od njih došli su posvjedočiti Božje darove koje su u Međugorju primili, a brojni su došli jer ih iskreno zanima što to Gospodin čini u ovoj malenoj župi odakle poruke Kraljice Mira ne prestano dopiru u svijet. I ta slika ovoga štanda, okruženog poznatim i velikim licima američkog katoličkog svijeta, ostala mi je duboko urezana u iskustvu ovog euharistijskog kongresa. Bog u svijetu dje luje ne po principu snage i moći, nego po principu vjere. Jer što su desetci tisuća okupljenih na ovom kongresu u usporedbi sa stotinama milijuna ljudi koji žive u ovoj velikoj zemlji?! Ili što je Međugorje u usporedbi s beskrajnim svijetom kojem tek treba navijesti poruku mira?! Ipak, u vjeri Međugorje uspijeva već desetljećima. U vjeri i ovaj euharistijski kongres već sada donosi plodove obnove.

Snaga novih pokreta u Crkvi nije i nikada ne će biti u njihovoj veličini i moći. Već spomenuti *EWTN* započeo je kao projekt jedne hrabre časne sestre klarise koja nije znala mnogo o televizijskom poslu, ali je vjerovala da je Bog šalje u svijet. *Word on Fire* produkcija započela je kao projekt jednog revnog svećenika i do danas je prerasla u jedan od ponajboljih i najpraćenijih katoličkih sadržaja u svije-

Kroz protekla stoljeća
Crkva je stekla određenu strukturu. Ta ju je struktura čuvala i davala joj priliku za navještaj evanđelja unutar već zadanih okvira. Međutim, ta struktura već nekoliko stoljeća propada i u ovom našem trenutku doživjela je potpuni krah. Vidimo to na sve strane. Kršćanska misao više nije dio svakodnevnic. Svijet se u bitnome promijenio i ne obazire se na temeljne postavke kršćanske vjere.

tu, dosegnuvši milijune ljudi. Snaga novih pokreta u Crkvi je u jasnom predanju misiji i poslanju, u jasnoj nakani da svijetu doneće Krista. A ondje gdje se Krista s vjerom svjedoči, davora ne nedostaje. Međugorje nam je tome dokaz. Upravo je iz međugorskog okrila krenula obnova tolikih pojedinaca, župa, zajednica i biskupija diljem svijeta. Upravo su u Međugorju mnogi otkrili euharistijsko klanjanje i ono što je u Međugorju već odavnina standard, donosi plodove u srcima vjernika po čitavome svijetu. Iz Međugorja tako ne-prestano izvire euharistijska obnova koja mijenja lice Crkve i lice svijeta.

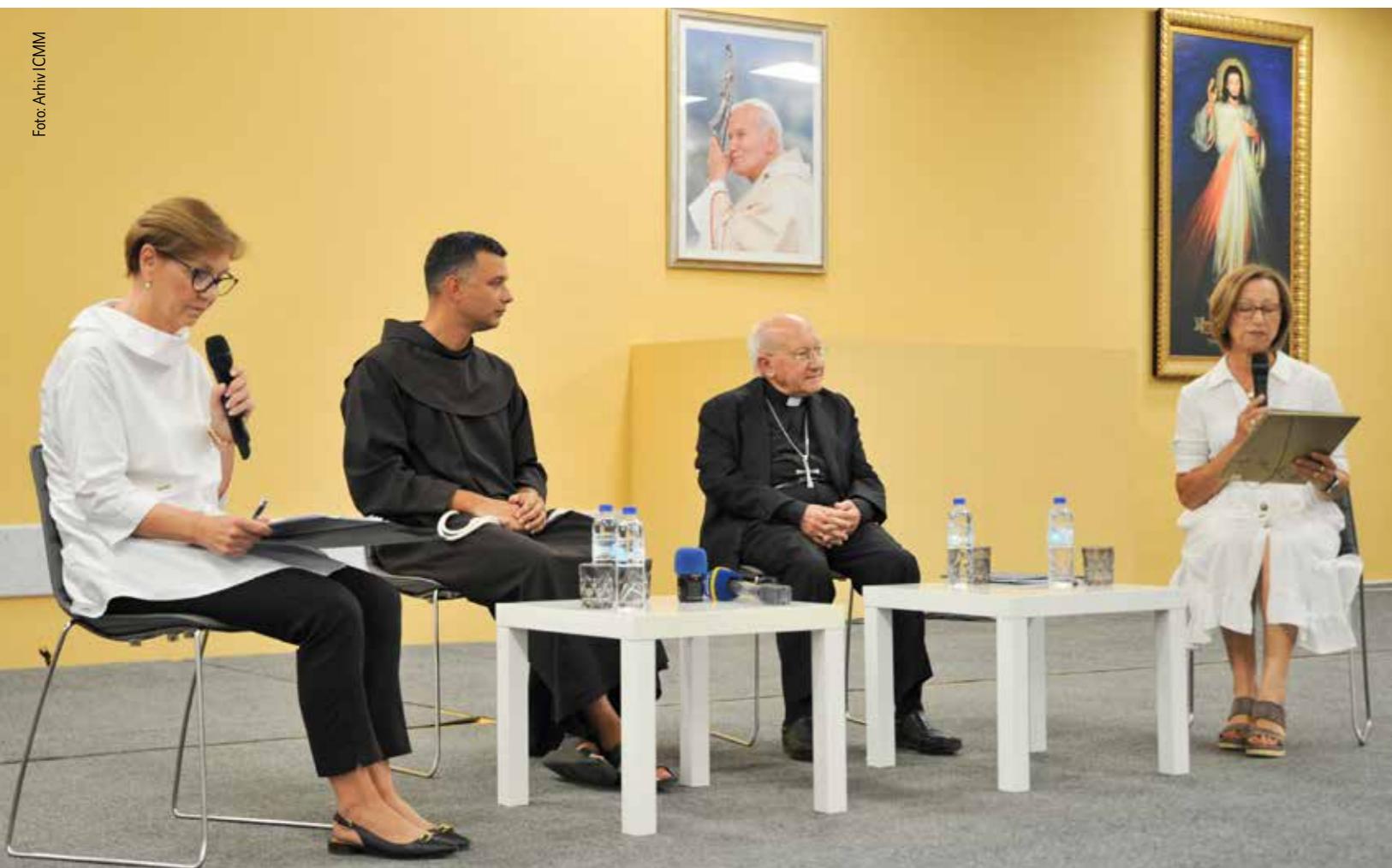
Među mnogim štandovima bio je i onaj međugorski, u organizaciji *Englesko-govorećeg ogranka Informativnog centra Mir Medugorje*. Iako okružen brojnim velikim i snažnim izdavačkim kućama poput *EWTN-a* i *Word on Fire Productions*, ili znamenitih sveučilišta poput Američkog katoličkog sveučilišta iz Washington D.C.-a te Franjevačkog sveučilišta iz Steubenville-a, ovaj maleni međugorski stand privlačio je brojne interesarne za međugorskiju duhovnost. Neki od njih došli su posvjedočiti Božje darove koje su u Međugorju primili, a brojni su došli jer ih iskreno zanima što to Gospodin čini u ovoj malenoj župi odakle poruke Kraljice Mira ne prestano dopiru u svijet. I ta slika ovoga štanda, okruženog poznatim i velikim licima američkog katoličkog svijeta, ostala mi je duboko urezana u iskustvu ovog euharistijskog kongresa. Bog u svijetu dje luje ne po principu snage i moći, nego po principu vjere. Jer što su desetci tisuća okupljenih na ovom kongresu u usporedbi sa stotinama milijuna ljudi koji žive u ovoj velikoj zemlji?! Ili što je Međugorje u usporedbi s beskrajnim svijetom kojem tek treba navijesti poruku mira?! Ipak, u vjeri Međugorje uspijeva već desetljećima. U vjeri i ovaj euharistijski kongres već sada donosi plodove obnove.

je svijet možda prestao biti kršćanskim svjetom, ali zato je postao svjetom apostolske misije i blagoslov je živjeti u ovom novom svijetu. U tom svijetu nam se otvara toliko mogućnosti za navještaj evanđelja i mi smo poput apostola pozvani životom i riječju navijestiti Onoga kome smo povjerovali, koji jedini može dati mir ljudskome srcu. Bitno je zato stvarati kršćanske programe i graditi kršćansku kulturu u svakom dijelu svijeta. Raduje tako vidjeti i plodove Međugorja koji, na Podbrdu zasadeni, plodove donose na svim stranama kugle zemaljske. Na taj način – ujedinjeni u jednoj vjeri, vođeni jednim Duhom, pod Gospinim plaštem sabrani i u zajedništvu Crkve umreženi – moći ćemo preobraziti i ovo naše vrijeme, onako kako je to Crkva toliko puta u prošlosti činila. Potrebno je zato sa sebe strgnuti strah od malenosti, osjećaj nemoći pred svijetom koji je preglasan i drugačiji od onoga što želimo i nemir koji nas dovodi u sumnju da možemo išta promijeniti. Naša snaga nije u veličini ili moći, nego u snazi Boga kojemu je moguće sakriti se i u komadić kruha i koji je spremam sve pretrpjeti radi onih koje ljubi. ■

KONFERENCIJA ZA NOVINARE UOČI MLADIFESTA

U svjetlu Papine poruke mladima: BUDITE VJERODOSTOJNI SVJEDOCI EVANĐELJA!

Foto: Arhiv CMM

Učetvrtak 1. kolovoza u 10 sati u dvorani Ivana Pavla II. u Međugorju upriličena je konferencija za novinare uoči početka 35. međunarodnog molitvenog susreta mlađih, Mladifesta. Na konferenciji su sudjelovali međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić i apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje mons. Aldo Cavalli.

Na početku konferencije izrečeni su neki opći podaci organizacije Mladifesta, a to je da će se videoprijenos ove konferencije za medije, kao i cjelokupni program Mladifesta s vanjskog oltara crkve sv. Jakova u Međugorju, moći pratiti i uživo putem YouTube i facebook kanala Media Mir Medjugorje i da će ga prenositi više od 15 medijskih agencija, na hrvatskom, engleskom, njemačkom, talijanskom, španjolskom, francuskom, ru-

skom, poljskom, slovačkom, mađarskom, kineskom mandarinskom, kineskom kantoneškom, korejskom, ukrajinskom, portugalskom i rumunjskom jeziku. Program će se prevoditi na arapski jezik iz Libanona, što čini 19 jezika.

Na pitanja: koliko se sudionika očekuje i koji je program Mladifesta fra Zvonimir je odgovorio:

Madfest započinje večernjim molitvenim programom, svečanim otvorenjem

Foto: Arhiv CMM

nakon molitve krunice, a završava 6. kolovoza sa misom u 6 sati na Križevcu. Ne zamaramo se puno s brojkama, dragi nam je što mlađi dolaze u želji da slušaju Božju riječ i da skupa s Marijom izabiru bolji dio.

Mlađi još pristižu, prošle godine bilo je mlađih iz 70 država, pa vjerujemo da će doći i ove godine unatoč tome što u mnogim ovim državama bukte nemiru rata. Upravo ćemo zbog toga puno molitve i vremena usmjeriti na molitvu za mir i prestanak svih ratova.

Zatim je pitanje bilo upućeno mons. Cavalliu: mons. Aldo Cavalli, za vas je ovo treći Mladifest otkada ste apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje, vi ste na neki način domaćin ovog susreta, kako ga vi doživljavate?

Mons. Aldo: „Kad jedna osoba ima ispred sebe tisuće mlađih koji dođu na jedna susret, na univerzalnu zajedničku molitvu na koju dolaze slobodne volje, ali s jednim ciljem kao i svi hodočasnici ovde: susresti Isusa preko Djevice Marije, i na tom susretu žele živjeti duboku vjeru koju su tih dana primili.“

Papa dobro zna važnost ovoga mesta i ovoga susreta. Važnost ovome mjestu je dao tako što je na sebe preuzeo svu pastoralnu misiju ovoga mesta, a to je učinio šaljući svoga predstavnika nadbiskupa koji se brine za pastoral, a to je jedinstvena stvar u Crkvi – Papa dobro zna važnost ovog susreta pa stoga svake godine šalje mlađima svoju poruku koju sam piše. Ove godine je Papina poruka fokusirana na temu Mladifesta: ‘Marija je uistinu izabrala bolji dio’, a to znači da trebamo biti vjerodostojni svjedoci evanđelja u današnjem svijetu.

Mlađi koji dolaze ovamo su jako dobro naučili od Isusa i BDM kako živjeti vjerodostojno evanđelje. To je ono što sam primijetio tijekom proteklih 2 godine dok sam sudjelovao na ovom susretu.“

Foto: Arhiv CMM

Pitanje za fra Zvonimira: Možete li objasniti moto Mladifesta u svjetlu života mlađog čovjeka?

Fra Zvonimir: „Svi smo nekada bili mlađi i znamo da je život mlađog čovjeka sličniji Marti koja uvijek nešto radi, i često u našim molitvama govorimo kao Marta: Reci Mariji da učini ovo i ono u mom životu. Ali trebamo znati da je najvažnije u našem životu sjeti do Isusovih nogu, slušati, hranići se i živjeti po Njegovo riječi. Onda kad tako učinimo, Gospodin će nam dati svaki blagoslov kako bismo mogli dostići sve ono što smo željeli u našem životu. I mislim da je važno naglasiti mlađima ono da sve što žele učiniti u svom životu mogu ako se uzdaju u Gospodina.“

Nakon ovog službenog dijela, uslijedila su pitanja novinara, bilo ih je nekoliko:

Pitanje njemačkog svećenika: Imali li i koji su utjecaji novog dokumenta Dikasterija za nauk vjere o izvanrednim ukazanjima?

Mons. Aldo: Prvo, dokument je za cijelu Crkvu, znači i za Međugorje koje ulazi u fenomene koji se događaju u cijeloj crkvi. A govorim o tome da je Božja objava završena u Bibliji koja završava Apokalipsem. Nema druge objave i nema druge poruke koja može obogatiti ono što je Bog već rekao u Bibliji.

Drugo, Duh Sveti se može poslužiti osobama i mjestima, nijihovim svjedočanstvima i rukopisima na način da bi se i danas živjela Njegova objava već dana jednom zauvijek. Ove privatne objave mogu biti značajne u tom smislu, ali ništa ne dodaju već postojećoj objavi.

Treće, više se neće govoriti ovdje se ukazao Gospodin ili Gospa, ne će se više to moći reći. Ni biskup, ni Dikasterij za nauk vjere, nego samo Papa će moći to potvrditi.

Četvrto, kada se radi o jednom nadnaravnom događaju, biskup je zadužen da oformi jedno istraživanje u kojem postoje kriteriji. I svaka stvar koja se dogodi u jednom događaju takve vrste mora odgovarati vjeri i mora se dogoditi odjednom, a ne biti planirana. Ne smiju biti u tom događaju elemenata karijere, zarade ili promocije vlastitih ideja. Taj se događaj mora dogadati u dogovoru sa župom, biskupijom, Crkvom.

Mi u Međugorju poštujemo sve ove upute, imajući u vidu ono što je Papa rekao, kao što smo rekli da je Papa preuzeo cijelu pastoralnu brigu za koju je poslao kao odgovornu osobu jednog nadbiskupa. To je mjesto Međugorja u svjetlu ovog dokumenta Dikasterija za nauk vjere.

Pitanje španjolskih novinara za fra Zvonimira: Mnogo zemalja je po uzoru na Mladifest odlučilo organizirati duhovne obnove po uzoru na Mladifest. Jeste li razmišljali napisati neke direktive, pravila kako bi trebalo izgledati jedan Mladifest, jer je sada nakon 35 godina Mladifest kao jedan brend i zaštitni znak, pa bi možda to olakšalo tim drugim zemljama njegovu organizaciju?

Fra Zvonimir je bio na tri mladifesta u drugim zemljama, zato je rekao: „Ono što je važno za Mladifest u drugim zemljama je da bude slika ovoga, bilo bi teško napisati neka pravila, ali trebaju nas što više imitirati i pratiti. To prvo znači da trebaju imati dozvolu biskupa, u dogovoru s pastoralom mlađih, u dogovoru sa župnicima, tako da sve bude katoličko, pravovjerno, ponizno i ono što je važno za mlađe – radosno! Ako nešto ima dobar početak, može se nadati i uspješno budućnosti! Važno je i da Mladifest ne bude promocija neke osobe, nego promocija evanđelja!“

Zadnje je pitanje bilo upućeno mons. Cavalliu, koja je njegova poruka mlađima koji ne mogu doći zbog ekonomskih, zdravstvenih ili ratnih prilika?

Mons. Cavalli: Mislim da ju je dao Papa vodeći računa o univerzalnosti ovog događaja, a to je BUDITE VJERODOSTOJNI SVJEDOCI EVANĐELJA kao Gospa, kao Marija iz Magdale. Kad je jedna osoba vjerodostojna, ona se primjećuje, ona se poštuje i ona se slijedi. Kad je jedna osoba vjerodostojna, u društvu postaje jedan primjer dobrega. Budite vjerodostojni svjedoci evanđelja u svijetu! ■

35. MLADIFEST: IZABRATI BOLJE ZNAČI IZABRATI ISUSA!

Završio je 35. Mladifest, međunarodni molitveni susret mladih koji je trajao od 1. do 6. kolovoza 2024. Geslo Mladifesta: „Marija je uistinu izabrala bolji dio...“ (Lk 10, 42) bilo je protkano u svim katehezama i u svim propovijedima na svetim misama koje su bile najposjećeniji i naiščekivaniji dio dana. Bilo je lijepo živjeti ovih 5-6 dana na svojevrsnom ‘Taboru’ s braćom i sestrama okupljenim oko Isusa koji je bio centar cijelog programa Mladifesta. Bilo da si bio tamo uživo, ili si pratio program on-line, za vrijeme Mladifesta bilo je lako Isusa imati u centru, a sada u svakodnevici, već se mora živjeti borba za trenutke s Njim.

**Paula
Tomić**

Fotografije:
Arhiv ICM
FOTO Đani

Iove godine sudionici se slažu u onome što ponavljaju od prijašnjih puta: bilo je prekrasno vidjeti toliko mladih koji zajedno slave Boga, koji slobodno mole na sve načine, koji se grle i ljube čisto i bratski, koji plešu od radosti i veselja, a ne zbog drogiranosti, koji umjesto transparenta nose krunice...

Razgovarajući s pojedincima, postaje se svjesniji koliko smo mi još ovdje blagoslovjeni slobodom vjeroispovijesti i mogućnostima življenja svete mise i ostalih sakramenata. Mladi koji su došli iz zemalja u kojima je vjernike teško vidjeti da mole javno, nekoga da moli krunicu ili je drži u ruci, gdje nema svete mise preko tjedna, gdje je crkva kilometrima daleko... ostali su oduševljeni i dirnuti nečim što je nama još normalno. I to bi nam trebao biti putokaz i poruka koliko trebamo biti zahvalni na našoj „normalnosti“ i boriti se protiv tog njihovog „novog normalnog“ koje nam želi ono što smo vidjeli i iskusili kao jedino istinito.

Zašto nam se tako teško „odlijepiti“ od Mladifesta? Jer on predstavlja ono što bi naš katolički život trebao biti: neprestano druženje s Isusom! Borimo se za tu ‘normalnost’, i borimo se protiv ‘nove normalnosti’ kojom nam žele to oduzeti.

Evo kako je ovaj hod tekao po danima:

1. kolovoza MISA OTVORENJA 35. MLADIFESTA

I po 35. put nakon 1989. kada je na poticaj fra Slavka Barbarića održan prvi Festival mladih, ponovno su se zavijorile brojne zastave ispred glavnog oltara crkve sv.

Jakova. Već za vrijeme krunice u 18 sati klupe su bile prepune hodočasnika. U 19 sati započelo je svečano otvaranje 35. Mladifesta pjesmom „Hosana u visini“ koju je izveo međunarodni zbor i orkestar obučen u tirkizne majice Mladifesta i animirane pokretima te tradicionalnim defileom predstavnika iz pristiglih zemalja, njih čak 80, koje je redom čitao međugorski župnik fra Zvonimir Pavićić.

Nakon mimohoda započelo je euharistijsko slavlje svečanom procesijom do vanjskog oltara gdje je s mons. Aldom Cavalliem i još osmoricom biskupa i brojnim svećenicima (u koncelebraciji je bilo ukupno 640 svećenika) došao večerašnji predstavitelj, apostolski nuncij za BiH, mons. Francis Assisi Chullikatt. Nadbiskupa Chullikatta, naslovnog nadbiskupa Ostre, apostolskim nuncijem u

PORUKA
PAPE FRANJE
MLADIMA

Gospodin vas želi kao neustrašive apostole svoje Radosne vijesti

Dragi mladi, radostan sam što vam mogu uputiti ovu poruku prigodom 35. Festivala mladih, koji vas je okupio u velikome broju u Međugorju, kako bi susret s Gospodinom Isusom u zajedništvu s Djecom Marijom mogao raspliniti plamen vaše vjere. U ovim intenzivnim danima razmišljat ćete o temi „Marija je uistinu izabrala bolji dio...“ (Lk 10,42). Polazeći upravo od ove Gospodinove rečenice, htio bih vam ponuditi nekoliko kratkih prijedloga za vaš duhovni rast te zalaganje u Crkvi i svijetu.

Isus nas, s onim što govori Marti, Lazarovo i Marijinu sestri, podsjeća da je pristup vjerodostojnog učenika staviti se u slušanje Gospodinove Riječi. Marija je shvatila da je Gospodin ušao u njenu kuću, no želio je također ući i u njezinu srce. Ona je, zapravo, sjela do Njegovih nogu kako bi ga slušala, izabirući tako bolji dio koji „joj se neće oduzeti“.

Druga vjerodostojna učenica je Marija iz Nazareta. Bog je ušao u kuću ove mlađe djevojke te joj je govorio, Ona je ugoštala Riječ Božju u vlastito srce i sudjelovala je u Njegovom planu, stavlajući na raspolaganje cijelu sebe kada je, u punini vremena, Bog poslao svojega Sina. Bila je prisutna u tisini u podnožju križa kada je Isus, Sin Božji i njezin Sin, otkupio svjet; pratila je apostole na dan Pedesetnice, kada je u Duhu Svetome rođena Crkva. Dozvoljavajući Božjoj Riječi da uđe u njezino srce, Djelica Marija je ostvarila svoje poslanje u vjernosti i pozornosti. I ona je odabrala bolji dio: Gospodina Isusa.

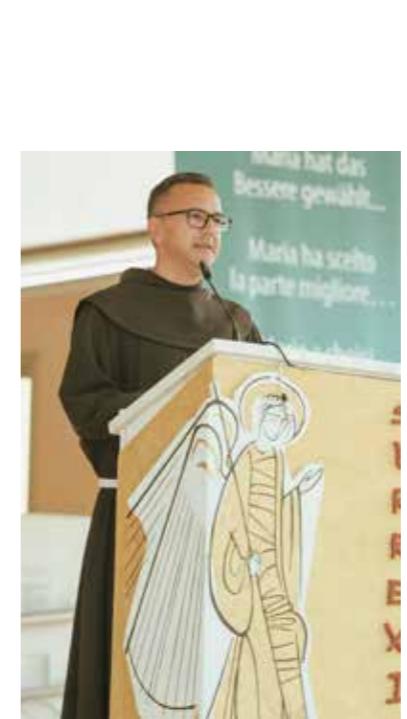
Jednako ste tako i vi, dragi prijatelji, pozvani da postanete vjerodostojni Kristovi učenici. Ostanite u Učiteljevoj prisutnosti kako biste meditirali Riječ Božju, puštajući da ona prosvijetli vaš um i srce, da otkrijete i suradujete na planu koji Otac

ima za svakoga od vas. Zato vas potičem da uspostavite blisku vezu s Evandeljem te da ga imate sa sobom, kako bi vam bio poput kompasa koji pokazuje put koji treba slijediti. Čitajući ga, naučit ćeće upoznati Krista „Sina Božjega koji je postao čovjekom, koji jest jedina, savršena i nenadmašiva Očeva Riječ. U njemu nam Otac kaže sve, i ne će biti druge riječi do ove“ (KKC, 65), kako potvrđuje i sveti Jeronim: „Nepoznavanje Pisma, nepoznavanje je Krista“ (PL 24,17). Krijepite se također snagom sakramentalne milosti pomirenja i euharistije, pohodite Gospodina u ovome susretu „srca k srcu“, to jest u euharistijskom klanjanju.

Vjerodostojan učenik, k tome, postavši mudar i jak u Duhu, nužno prenosi drugima Kraljevstvo Božje, jer navještati Božju riječ nije obveza samo svećenicima i redovnicima, nego i vama, dragi mladi. Trebate imati hrabrosti govoriti o Kristu u vašim obiteljima, u vašem obrazovnom i radnom okruženju, u vašem slobodnom vremenu. Navještajte ga iznad svega vašim životom, očitujući vidljivu Kristovu prisutnost u vlastitoj egzistenciji, svakidašnjem naporu te u dosljednosti s Evandeljem u svakoj konkretnoj odluci. Gospodin vas želi kao neustrašive apostole svoje Radosne Vjesti te kao graditelje nove čovječnosti.

Predragi, neka vas prati moj blagoslov, a Majci Mariji, Majci Crkve, povjeravam svakoga od vas, kako bi vam izmolila snagu i mudrost da možete razgovarati s Bogom te govoriti o Bogu. Njezin primjer neka vas potakne da u svijetu budete najvjestitelji nade, ljubavi i mira. Na kraju, ljubazno tražim od vas da se molite za mene.

U Rimu, kod sv. Ivana Lateranskog, na svetkovinu svetih Apostola Petra i Pavla, 29. lipnja 2024. ■

Molitvu krunice sa stotinama hodočasnika svih dobnih skupina koji su većinom pješice pristigli do mjesta molitve, predvodio je fra Zvonimir Pavičić i vjedjac Ivan Dragičević. Molitva je bila za mir u svijetu. Vedrinu neba kvarila je dimna zavjesa i miris paleži koje vjetar donosi s velikih požarišta u Dalmaciji i okolicu Mostara. I ono je bilo svojevrsno upozorenje koliko je svijet oko nas prolazan i lomljiv, koliko je situacija u svijetu užarena i koliko sve vatre Zloga, kao i ovu vatrenu stihiju, mogu ugasi samo složna srca i ujedinjene ruke u radu i molitvi.

2. kolovoza DAN U KOJEM JE NAJAVAŽNIJE OČISTITI SRCE ZA ISUSA

Drugi dan Mladifesta je i dan u kojem Crkva slavi Gospu od Anđela i porcijunkulski oprost (potpuni oprost), tako da je cijeli dan bio u znaku sakramenta ispovijedi, a Međugorje je inače poznato kao „ispovjedaonica svijeta“. Tisuće mladih čekalo je u redovima za ovaj sakrament. Da se na Mladfestu dogode samo ove ispovijedi, već bi njegovi plodovi bili obilni!

MOLITVA KRUNICE ZA MIR U SVIJETU NA BRDU UKAZANJA

Program drugog dana Mladifesta u Međugorju, 2. kolovoza, počinje najranije. Naime, od prije nekoliko godina uvedeno je da drugi dan Mladifesta započinje zajedničkom molitvom krunice u 6 sati na Brdu ukazanja kod Gospina kipa. Tako se zatvara svi trokut Međugorja: Brdo ukazanja – na kojem se objavljuje Gospa – postaje mjesto početka Mladifesta, župna crkva koja je posvećena sv. Jakovu, zaštitniku hodočasnika, mjesto je održavanja programa, a Križevac – mjesto je posvećeno Kristu Otkupitelju, mjesto je završetka Mladifesta. Tako se i na fizički način množe reći kako nas Gospa vodi k Isusu!

JUTARNJI MOLITVENI PROGRAM započeo je molitvom u 9 sati na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova. Većina mladih sakrila se u hladovinu pod drvećem, ali bilo je i onih koji su hrabro popunili osunčana mjesta na klupama. A kad su počele pjesme, sve je oživjelo rasplesanošću pokreta, pa više ni sunce nije smetalo. „Vi plešete kao da uopće nije vruće“ – komentirao je fra Zvonimir!

U 9.30 katehezu mladima započeo je fra Jure Barišić. Budući da je danas Gospa od Anđela i porcijunkulski oprost, on je jednostavno i praktično govorio mladima o tome koliko je važna sveta ispovijed i zašto Gospa posebno na ispovijed poziva ovđe u Međugorju. Govorio je i o grijehu i o logici Zloga izražene u Međugorju. Govorio je i o grijehu, učiniti da se čovjek opravdava, relativizira, želi sakriti i na kraju se isključi iz zajednice. Kada se grijeh ispovijedi, čovjek se oslobađa, i samim izgovorom i Božjom milošću koja se izljeva u trenutku razrješenja. Nigdje kao u ispovijedi svećenik nije bliži čovjeku. U trenutku ispovijedi

nastavlja se na 20 stranici ►

PROPOVIJED FRA JOZE GRBEŠA,
PROVINCIJALA HERCEGOVAČKE FRANJEVAČKE PROVINCIIJE

O čovječe, smiješ li sve što možeš?

Zene su pobednici i žrtve. Biblija nam o njima govori kako su mijenjale tijek važnih dogadaja povijesti. One su utjecale na sve što je važno, i ljudi i događaje.

Većina žena u Bibliji i u povijesti su anonimne, bez imena i njihova misija bila je važnija od njihova priznanja i njihova imena. Kroz povijest, žene su bile iscijeliteljice i njegovateljice, igrajući višestruke uloge kao savjetnice važnih, sestre medicine, liječnice bespomoćnih, mudre žene teških vremena. Po njima je u svijet došlo zdravlje i milost. Svijet zaista o dobrim ženama ovisi! O njihovoj snazi i ljubavi.

Ja vjerujem da od nas muškaraca one bolje vide. One su dame svjetla i mira. Jer snaga zaista je u nježnosti, u čistoći i u ljubavi. One mogu očistiti ovaj svijet jer razumiju ljubav.

A naš svijet žene želi učiniti muškarima, žensko tijelo učiniti polumuškim kako ne bi bili niti jedno niti drugo. Svijet kao da želi i uvijek tako, biti između ništa i svašta. Nasuprot toga tako često zbumjenoga svijeta stoji jedna žena čije je ime Marija, obučena u sunce. I danas slavimo njen dan, Gospu od anđela. Ona je Kraljica anđela i mučenika, Kraljica svetaca i Kraljica Mira, majka zaboravljenih, bez glasa i imena. Posebno bliska svim franjevcima i franjevačkim granama života po iskustvu siromašnog svetog čovjeka iz Asiza. I po njemu i zbog nje danas u svijetu je naša franjevačka fešta.

Povijest spasenja, dragi prijatelji, počinje s jednim anđelom i jednom ženom. Jedan anđeo koji toži reče: „Zdravo

Milosti puna! Gospodin s tobom.“ Ona biva zbumjena događajem i pozdravom. Na tu zbumjenost anđeo govori one jake riječi koje su potrebne svakom čovjeku, i meni i vama večeras, riječi: Ne boj se! One odjekuju stoljećima u svakoj duši, ponavljaju se stalno iz generacije u generaciju, iz stranice u stranicu evandeoskih knjiga: Ne boj se!

Da, ne boj se! Ne boj se ljubavi. Ne boj se neizvjesnosti. Ne boj se patnje. Ne boj se samoće. Ne boj se iznad svega istine. Ne boj se novoga. Ne boj se javnog mišljenja. Ne boj se što će reći danas Instagram, Tik Tok... Ne boj se! Ne boj se, anđeo Gospodnjii je s tobom.

Odgovor ove mlade žene koja ovim činom postane blažena među svim ženama i ljudima i stoljećima i vremenima. Odgovor te mlade žene je čisto srce koje kaže: Neka meni bude. A koja nama kaže večeras: budite čisti i vaš odgovor na život i sva životna stanja bit će jednostavno 'Ok'.

Svijet se jako, jako zaprlja. Djecu nam uništavaju, mijenjaju spol, ime, identitet, vjeru često iz duše čupaju i stvaraju praznine u mladim ljudima, i kao da živimo u vremenu u kojem su sve mane postale krjeposti. Sve ovisi kako se osjeća čovjek.

Veliki glazbenik dvadesetog stoljeća, dobitnik Nobelove nagrade za književnost, jedan od najpoznatijih Amerikanaca, čovjek koji je postao kršćanin Bob Dylan veli: „Neprijatelj kojeg vidim nosi plašt pristojnosti.“ Jedna od omiljenih lukavstava zla je da se ogrne plaštem pravednosti, pobožnosti, istovremeno glumeći i skrivajući se iza onoga što suprotstavlja.

Ili kako to veli jedan od veliki medijskih evangelizatora našega vremena Američki biskup Robert Emmet Barron, citiram: „Kristova prisutnost otklanja te maske prijevare i pokazuje stvari onakve kakve jesu, ali kršćanstvo, autentično kršćanstvo se ne predaje, a zlo naziva svojim imenom.“ Broj samoubojstava u našem svijetu je sve veći jer je besmisao sve dublji. Svijet zbumjen, kaotičan, izgubljen doveo je u pitanje život Božji, zakone prirode i pitamo se: O Bože! O Bože...

Stigli smo do vremena kad se pitamo obično pitanje: Što je čovjek? Čovjek može biti samo muško ili žensko kao što postoji samo dan i noć, samo prolazno i vječno, samo kopno i more, samo uzrok i posljedica, samo sjetva i žetva. Zakoni su to života koje nismo mi postavili. Ako nisi postavio zakon, onda ga

ne smiješ ni uništavati. Ta život je izgrađen tako da svako stanje postojanja ima svoju prirodnu suprotnost, a zajedno te suprotnosti čine uravnateženu cjelinu. To je postavio onaj koji ima više znanja i mudrosti nego sva kolektivna ljudska pamet cijelog svijeta, a posebice pamet moje i vaše generacije. Ta kako reče jedan veliki mudrac: „Kad bi smo sve zakone proučavali, ne bismo ih imali vremena kršiti.“ Znanje je moć i zato treba upoznati čovjeka i njegov put i njegovo spasenje. I valja se pitati: O čovječe, smiješ li sve što možeš? Imaš slobodu i svašta, svašta možeš, ali obično pitanje ljudskog života u svakoj odluci i u svakom susretu jest: Smiješ li?

Europa je i na Eurosongu i na Olimpijadi pokazala svu svoju prazninu. Ne bih ja o njima večeras, ali kažu nam da je to u ime tolerancije, uključivosti... Očito je i zlo postalo naivno, bez skrivanja jer je uvijek bilo arogantno, sebično i prazno. Gdje su arrogancija i sebičnost, tu vlada duboka praznina!

Očito je jasno kako sve nove agende temelje svoje postojanje na napadu na druge, posebice na sve što ima božanski autoritet. Postaju tako ljudi našega vremena površni u svemu kada je u pitanju karakter, moral, vjerovanje i obitelj, a prihvataju ono što nema smisla i što zovemo novim rječnikom 'tolerancija'. Nažalost i u crkvi, i u mojoj i twojoj, u nekim zbumjenim glavama ta površnost nađe mesta. O, žao mi je, uvijek mi je bilo žao zbumjenih glava! Dragi mladi prijatelji, ponizno vas molim budite drugaćiji, nemojte biti dio agende koja sve ruši, sve uništava i sve sveto čini nećistim.

Ta uroniti u popularnu kulturu na bilo koje vrijeme znači utehotnuti u gotovo nepodnošljivu plitkoću postojanja. Dobri mladi ljudi, vi budite toga svjesni, sačuvajte čisto srce, čiste oči, čiste nakane, čiste želje i čiste čežnje.

Svi mi znamo da naše vrijednosti oblikuju naše ponašanje. Kad ih nema, onda su posljedice nažalost jako poznate. To nije danas popularno živjeti, ali sve danas što nije popularno, čini mi se da je jako dobro. Stoga budite drugaćiji, tako ćete biti atraktivni i autentični. Alternativa kroz cijelu povijest bila je privlačna, neka bude i sada. Biti kršćani uvijek bi značilo biti drugaćiji jer mi vjerujemo u nešto čudesno, vjerujemo u nešto duboko, vjerujemo u ljubav koja pamti, a ne uživa, spasitelja koji žrtvuje sebe, a ne žrtvuje druge.

Da, mi vjerujemo da je oproštenje čin ljubavi, a nikako slabosti, da je prava sloboda veličanstvena samo onda i samo

onda kada bira dobro, ali lijepo i pravedno. Mi vjerujemo da se isplati tražiti istinu jer uvijek vodi Kristu. Mi vjerujemo da će posljednji biti prvi, da će mirovenci biti djeca Božja, da će čisto srce Boga gledati. Mi vjerujemo u život i da život pobije smrt, ali sve to nije lako, jer postoje cijene koje treba platiti, mržnje koje treba preživjeti, laži koje treba razotkriti, ali su one male, jako sitne i malene u usporedbi s velikom ljubavlju.

Odgovor ove čiste djevice Marije anđela jest dakle ta velika ljubav, ljubav koja lijeći dobro i čini. Nikada, nikada, nikoga ne napada i uvijek opršta. Ljubav je po tome velika, ogromna, moć da ljubav je zaista čudo i najveće čudo i u čovjeku i u svijetu jer mi znamo da ljubav hoda po vodi, sljepima oči otvara, da ljubav dolinom smrti prolazi i u život mrtve budi.

Draga braćo i sestre, mi kršćani vjerujemo svetim tekstovima biblijske povijesti i sveti Petar nas podsjeća u Djelima apostolskim na rječi proroka Jela kad kaže: „U posljednje dane govori Bog izlitiću duha svoga na svako tijelo i proricat će vaši sinovi i kćeri, vaši će mladići gledati videnja, a starci vaši sreće sanjat. Djeca će vaša imati viđenja.“

Djeci, dragi prijatelji, uvijek vjerujte, jer ona čisto govore, ona nisu još ušla u život starih, koji varaju, lažu, zavide i vide svijet interesa i sebičnog srca. Zato ja vjerujem da je ovoj generaciji djecu čuvati jer ih prodaju danas u milijunima, desetinama i stotinama. Treba djecu sačuvati jer Bog po njima govori. Oni Boga vide. Istina će vam po njima doći, ljubav će vam biti jasnija, anđeli uvijek blizu i zato, zato ne bojte se!

Neka vam ovi blaženi dani, ovaj Mladifest, daruje dovoljno snage kako biste mogli poći u svoje domovine, u svoje zajednice i biti svjedoci. Zato vas molim širite krugove dobrote, skupite mlade ljudi svakim danom sve više kako bi krug ljubavi bio uvijek veći od svakoga zla. Danas više nego jučer potrebiti su svjedoci koji žive ono što govore i govore samo ono što vjeruju.

Dragi prijatelji, danas je najbolje biti kršćanin. I zato se ne bojte. Svi mi trebamo mjesti i vremena za snagu, neka vaše bude Međugorje, mjesto milosti, Kraljice Mira i Gospe od Andela. S Gospom i anđelima uvijek ćete imati prijatelje i čuvare. Čovjeku više ne treba. Računajte na njih. Oni idu ispred vas i oni računaju na vas. Nemojte ih zaboraviti! Amen. ■

► nastavak sa 17 stranice

Ona je govorila i o teškoj situaciji u regiji, gdje je, prema procjenama, poginulo 600 tisuća ljudi, a mnogi su duboko traumatizirani zbog nedavnog građanskog rata.

Iza još nekoliko volontera Udruge nastupio je pro-life aktivist, Irc koji djeluje u Škotskoj, Emmet Dooley. On je osnovao organizaciju „Society for the Protection of Unborn Children“ koja se zalaže za poštivanje života od prirodnog začeća i prirodne smrti. Mladima je govorio o važnosti potpore nerođenoj djeci, briži za žene da se odluče ne abortirati ili pomoći ženama žrtvama abortusa. Više o zanimljivom radu ovog Društva i centrima za pomoć možete naći na njihovoj mrežnoj stranici: <https://www.spuc.org.uk/>

svećenik drži ljudsku dušu na svom dlanu i svjedok je čudesnog trenutka preobraženja čovjeka – između ostalog posvjedočio je fra Jure. A ispojedaonica je jedino mjesto na svijetu na kojem mogu sve reći, a biti zaštićen i zaklonjen. Fra Jure je zatim izložio nekoliko uputa kako zadržati sakramentalnost sakramenta ispojivedi.

Nakon kateheze slijedila su svjedočanstva o radu i djelovanju humanitarne udruge Marijinih obroka (Mary's Meals) o kojima je govorio njihov osnivač i izvršni direktor Magnus MacFarlane-Barrow. Marijini obroci su neprofitna organizacija koja svakog školskog dana osigurava obroke koji mijenjaju životе nekoj od najsiromašnije djece na svijetu. Marijini obroci trenutno poslužuju obroke za 2.429.182 djece u 17 zemalja, u zajednicama u kojima glad i siromaštvo sprječavaju djece u stjecanju obrazovanja. Nakon njega svoje dirljivo osobno svjedočanstvo o ratu u Etiopiji, otkriće vjere i rada u Marijinim obrocima imala je sestra Medhin Tesfay iz Tigraya u Etiopiji.

POPODNEVNI PROGRAM

I popodne drugog dana Mladifesta obilježile su rijeke hodočasnika koje su se slijevale prema vanjskom oltaru crkve sv. Jakova. Klupe su već prije početka programa u 16 sati bile popunjene hodočasnicima. Posljedopnevni program započeo je kratkim filmićem koji je napravio foto-studio Đani, prekrasnim detaljima ispričavši vizualnu pričicu jutarnje molitve krunice na Brdu ukazanja.

Svjedočanstvo o Božjoj ljubavi imala je Simona Mijoković koja je emotivno iznijela kako joj je Gospodinova ljubav podarila novi život. Živjela je u zlu i grijehu, a danas je ponosna supruga i majka 10 djece (petero živih i petero na nebu). Posvjedočila je kako ju je Gospodin doveo do spoznaje užasa abortusa i rada i molitve za zaštitu života od rođenja do prirodne smrti.

Iza nje svoje svjedočanstvo o iskustvu Međugorja i stvaranja duhovne glazbe imao je Michael Russell O'Brien, poznati američki katolički kantautor čija je najpoznatija pjesma Hail Mary / Gentle Woman odavno #1 Catholic YouTube music video.

SVETA MISA:

U 18 sati uslijedila je molitva svete krunice koju su i ovoga puta predmolili mladi na više svjetskih jezika.

Večernja sveta misa bila je u znaku franjevaštva. Osim što se slavio franjevački blagdan Gospe od Andela s pripadajućim misionim čitanjima, svetu misu je predslavio fra Jozo Grbeš, provincial

Fra Jozo pozvao je mlade da budu drugaćiji, da se ne boje biti kršćani – jer su tada tek prava avangarda, a ona je uvijek moderna. Upozorio je na zadatak današnjih generacija, a to je bitka za čiste duše naše djece koja su u svojoj nevinosti najbliža Bogu. Fra Jozina propovijed bila je nekako topla i sunčana, oslikavajući dušu koja jako ljubi Ženu i u toj Ženi nalazi poticaj, zaštitu i prijatelja

Hercegovačke franjevačke provincije uz koncelebraciju fra Zvonimira Pavičića i fra Lovre Šimića, te ostalih 702 svećenika.

Odmah na početku sveste mise fra Jozo je svojim jednostavnim, spontanim i direktnim načinom koji osjeća trenutak, poveo sve okupljene u dubine otajstva ovog dana: „Dragi mladi prijatelji, kažu da vas je ovdje iz osamdesetak zemalja, dragi oče Zvonimire, župnici i braćo svećenici, kažu da vas je skoro 700 ovdje, dragioci biskupi na čelu s nadbiskupom mons. Aldom Cavalliem, kažu da vas je ovdje desetak biskupa – to je jedino moguće ako smo okupljeni oko Žene

koja je u sunce obučena, koja ljubavlju privlači ljude iz svih krajeva svijeta. Danas, u ovaj drugi dan mjeseca kolovoza je Njezin dan – zovemo je Kraljica andela. Pred njom čovjek želi biti čist, s Njom, ja vjerujem, svatko od nas želi putovati. Neka nam ova večer i ovi dani milosti, budu vrijeme kada ćemo stjecati čistu dušu da možemo postati svjedoci ljubavi!

U svojoj propovijedi fra Jozo je iznio puno poticajnih misli, bio je to jedan svojevrsni ‘himan ženi’, njezinog različitosti od muškarca, različitosti kojoj, kao i u svim polaritetima u svijetu, je Bog izvor, i zato se u to pomicanje granica ne tre-

bamo miješati. Fra Jozo pozvao je mlade da budu drugaćiji, da se ne boje biti kršćani – jer su tada tek prava avangarda, a ona je uvijek moderna. Upozorio je na zadatak današnjih generacija, a to je bitka za čiste duše naše djece koja su u svojoj nevinosti najbliža Bogu. Fra Jozina propovijed bila je nekako topla i sunčana, oslikavajući dušu koja jako ljubi Ženu i u toj Ženi nalazi poticaj, zaštitu i prijatelja

Na 35. Mladifestu sudjelovali su mladi iz 81. zemlje: Angola, Argentina, Australija, Austrija, Bjelorusija, Belgija, Benin, Bosna i Hercegovina, Brazil, Zelenortski otoci, Kamerun, Kanada, Kina, Kolumbija, Kongo, Obala Bjelokosti, Hrvatska, Česka, Dominikanska Republika, Salvador, Engleska, Eritreja, Etiopija, Francuska, Finska, Gabon, Njemačka, Velika Britanija, Gvadalupa, Gvatemala, Haiti, Sveti Petar i Pavle, Hong Kong, Madarska, Indija, Indonezija, Irak, Irska, Italija, Kenija, Kirgistan, Reunion, Latvija, Litva, Libanon, Makao, Madagaskar, Martinique, Meksiko, Moldavija, Nizozemska, Nikaragua, Nigerija, Norveška, Panama, Paragcay, Peru, Filipini, Poljska, Portugal, Portoriko, Rumunjska, Rusija, Škotska, Senegal, Srbija, Slovačka, Slovnežija, Južna Koreja, Španjolska, Šri Lanka, Švedska, Švicarska, Ukrajina, Ujedinjeni Arapski Emirati, Velika Britanija, SAD, Vatikan, Vijetnam, Wales i Zimbabve. ■

u duhovnom hodu prema Njezinu Sinu. Na današnji dan, dan Gospe od Andela, fra Jozo je opet vratio naglasak na Onu s čijim je 'DA' započela povijest spasenja, i s čijim ukazanjima ovdje u Međugorju započinje duhovna obnova palog svijeta i ustajale Crkve.

PROCESIJA S GOSPINIM KIPOM

Nakon molitve sedam Očenaša i blagoslova nabožnih predmeta započela je PROCESIJA s GOSPINIM KIPOM na

platou ispred vanjskog oltara po putanji u obliku srca. Jer u Međugorju je sve u znaku SRCA, Marija nas vodi do Isusa koji u nama treba sazrijevati i mijenjati našu nutrinu. Cilj ove procesije je ISUS – Marija nas vodi Isusu. Isus je u središtu. Euharistija je u središtu. Nakon završetka procesije započelo je klanjanje Pre-svetom oltarskom sakramantu.

3. kolovoz: TAKO JE DOBRO BITI OVDJE S ISUSOM

Današnja kateheza, svjedočanstva, sveta misa i klanjanje križu, potvrdili su samo jednu stvar: Tako je dobro biti s Isusom!

Subota, 3. kolovoza i 3. dan Mladifesta osvanula je vedra nakon noćne kiše koja je malo snizila temperaturu zraka i donijela malo osvježenje. Bilo je to jutro s puno pjesme i puno plesa. Fra Zvonimir, koordinator programa nije skidao smiješak s lica i konačno se opušteno šalio u svojim interventima između točaka programa. Posebno dobra dosjetka ili ideja bila je kada je kazao, gledajući rasplesano mnoštvo, kako bi se trebalo zapitati postoje-

35. Mladifest

li Guinnessov rekord u broju osoba koje sinkronizirano plešu, pa ako postoji, da ga se ovdje u Međugorju pokuša oboriti!

Nakon polusatne molitve koja je započela u 9 sati, slijedila je četrdesetominutna kateheza fra Ivana Hrkaća, župnog vikara u Međugorju, koji je dinamično, jednostavno, a opet duboko, mladima želio približiti evanđelje iz kojeg je uzet slogan ovogodišnjeg Mladifesta: „Marija je uistinu izabrala bolji dio...“ (Lk, 10, 42)! S primjerima iz svog života, rada s mladima i života u župi, mladima je poslao poruku da sve aktivnosti i rad koje moramo obavljati trebaju imati izvor u osobnom susretu s Isusom. Onda će taj rad biti protkan ljubavlju, a to je onaj dio koji nam se neće oduzeti kad stignemo u vječnost.

Prvo svjedočanstvo bilo je o nastanku, informacijama i djelovanju udruge Marijine ruke koje je iznio Karlo Šego, volonter udruge od njezinih početaka 2016. godine. Danas u Udrzi djeluje petdesetak volontera koji skrbe o oko 700 obitelji u potrebi te pomažu u radu pučke kuhinje u Ljubuškom i Čitluku.

Iza njega fra Zvonimir je govorio o štandovima centara mira iz različitih dijelova svijeta koji su po prvi puta postavljeni na poljani uz crkvu. Govorio je o razlozima organiziranja ovih centara po svijetu, važnosti njihove misije da u različitim zemljama pomognu ljudima doći do poruka Kraljice Mira i međugorske duhovnosti kako bi ih svi oni koji se

ali i 13 članova njegove obitelji, među kojima je i njegov otac koji je bio veliki protivnik vjere.

Jutarnji program je završio u podne molitvom Andreo Gospodnj i pjesmom.

POPODNEVNI PROGRAM

Bog ima dobar tajming. Dozvolio je da kiša padne u vrijeme pauze, tako da ništa nije priješlo da pjesma i ples na vanjskom oltaru započne u 16 sati poslijepodne. Prvo svjedočanstvo imao je DARIO BEZIK, slijepa osoba koju njezin invaliditet ne sprječava da godišnje u Međugorje doveđe i do tridesetak autobusa hodočasnika i da bude prvi slijepi turistički vodič na Balkanu. Dario je posvjedočio o tome kako ga je Bog iz blata grijeha, mržnje i ostavljenosti, polako ozdravlja, a u tom procesu veliku je ulogu imala Kraljica Mira i njegovi dolasci u Međugorje. Poročio je mladima da se ne boje, jer je Bog uvijek s njima, što on kao slijepa osoba, neprestano osjeća!

Druge svjedočanstve je imao rimokatolički pomoćni biskup Kijevsko-žitomirske biskupije mons. Oleksandr Jazlovenskij iz Ukrajine. On je posvjedočio o svom iskuštu Međugorja, potvrđujući da se ovdje uistinu ukazuje Kraljica Mira, govoreći o pobožnostima i molitvama kojima nam Majka Božja želi pomoći, na poseban način pobožnosti škapulara i molitvama 3 Zdravo Marije. Upoznao je i mlade s ratnim stanjem u Ukrajini i koliko im svima tamo znače krunice koje im se pošalju, a posebno molitva za mir.

KRUNICA I SVETA MISA

U 18 sati uslijedila je molitva svete krunice koju su i ovoga puta predmolili mladi na više svjetskih jezika.

Večernju svetu misu na španjolskom jeziku uz simultano prevodjenje na hrvatski jezik, predslavio je mons. Evelio Menjivar-Ayala, pomoćni biskup Washingtona, USA, uz koncelebraciju mons. Oleksandra Jazlovenskija, pomoćnog biskupa Kijevsko-žitomirske biskupije iz Ukrajine i mons. Aldu Cavallia, apostolskog vizitatora za župu Međugorje, te rekordnih 707 svećenika.

Mons. Evelio Menjivar-Ayala kojem je ovo prvi put da je u Međugorju, posvjedočio je o plodovima nedavno održanog Euharistijskog kongresa u Americi. Euharistija je uistinu naš izvor, naša snaga i naš mir. Podcrtao je današnje stanje čovjeka i svijeta, koji su prepuni rana, nesigurni, nepovjерljivi, izolirani i tužni. A to je sve zato što smo prazni i zato se želimo puniti beskorisnim stvarima (najnovijim tehnološkim dostignućima), s nama manipuliraju, mi manipuliramo drugima.

Zato je za nas dobro što smo ovdje. Jer smo odabrali nalaziti se do nogu Isusa i Marije. Jer ona, Marija, prava je

učiteljica mira i radosti. I ona nas poziva da uđemo u školu ljubavi, radikalne vjere, školu svetosti. I ona nas danas pita: Sine, kćeri, što tražiš, za čime čezneš? Što ti je potrebno da pronađeš mir i pravu sreću? Želiš li da pravi mir vlada u tebi i oko tebe? Želiš li biti mirotvorac u svijetu? Onda učini sve što ti moj Isus kaže! Majka nas ovdje uči gdje pronaći izvor pravog mira i smisla života.

Iza svete mise bila je MOLITVA PRED KRIŽEM I MEDITACIJA SA SVIJEĆAMA, koja je radi kiše bila malo skraćenog trajanja. Bit ove molitve je da svatko tko je prisutan ne pali sam svoju svijeću, nego čeka da do njega dođe svjetlo koje je poteklo od Uskrsne svijeće, a zatim to svjetlo i sam daje drugima. Tako se vježbamo biti „primatelji i darivatelji“ Svjetla.

4. kolovoza: BOG SE BRINE ZA NAS

Nedjelja je poseban dan na Mladifestu. Jutro je ostavljeno slobodno za svete misе po jezičnim skupinama. Ipak, mnoge organizirane grupe mladih iz određenih župa, zajednica ili oratorija, jutro iskoriste da uz svetu misu organiziraju i trenutke šutnje ili zajedničke podjele dojmova i iskustava sa Mladifestom, što je isto tako vrlo produktivno za njihovu duhovnu formaciju.

POPODNEVNI PROGRAM

Službeni program Mladifesta započeo je od 16 sati, kada su mikrofoni i prostor oltara 'preuzeli' članovi Zajednice Cenacolo. Bilo je tu puno kratkih svjedočanstava o tome kako su ovi mladi potonuli u životu, što zbog rana, razorenih obitelji ili previše blagostanja u obitelji. Tužnih iskustava o životu s drogom, nasiljem, neposluhom, depresijom, besmislim i pokušajima samoubojstva... Sada su stajali tu kao svjedoci pobjede Života, jer su zahvaljujući Zajednici: životu sa braćom i sestrama koji su ih prihvatali, životu u redu koji se sastoji od rada, discipline, dužnosti, odgovornosti, u poslušnosti, bez virtualne tehnologije, u dijeljenju, slušanju i služenju, pronašli ljubav, radost i nadu! Posebno dirljivo svjedočanstvo imao je Marco Zapella, voditelj zajednice u Međugorju koji je prepričao posljednje trenutke života njihove osnivačice Majke Elvire koja je preminula prije točno godinu dana.

VEČERNJI MOLITVENI PROGRAM

Za vrijeme svete krunice koja je počela u 18 sati, a koju su molili mladi na više jezika, u Međugorju je započela prava gužva. Rijeke hodočasnika započele su svoj hod prema crkvi, a brojni automobili vjernika iz okolice zapeli su u kolonama prilaznih cesta. Promet na kružnim tokovima regulirala je policija, kako bi sve profunkcioniralo. Slike s dronova pokazivale su poljanu iza vanjskog oltara do 2/3 ispunjenu vjernicima, a mesta ispred velike pozornice zajednice Cenacolo na

vrate iz Međugorja ili oni koji si ne mogu priuštiti dolazak ovdje, mogli bolje živjeti u svojim svakodnevnim životima.

Druge svjedočanstve imao je don Carlos Piñero Medina iz Španjolske, koji je prije 13 godina imao obraćenje u Međugorju, a zatim ga je Isus pozvao i na svećenički poziv prije šest godina (danas ima 47 godina). Po majčinim molitvama i žrtvama dogodilo se njegovo obraćenje,

kojoj će večeras biti upriličena njihova predstava, već su popunjena.

Večernja sveta misa započela je uobičajenom svečanom procesijom u kojoj se mogao primijetiti bivši međugorski župnik fra Marinko Šakota, kao i fra Antonio Šakota rodom iz Čitluka, koji je bio jedan od koncelebranata i koji je čitao evanđelje dana. Svetu je misu predslavio sadašnji međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić u susavlju još 498 svećenika. Među prisutnim biskupima, novo lice večeras bio je mons. Vlado Košić, biskup sisacki.

Na početku svete mise fra Zvonimir je podsjetio kako je danas sv. Ivan Maria Vianney, župnik arški koji je i zaštitnik župnika, pa je svim prisutnim svećenicima, a posebno župnicima čestito njihov dan i pozvao sve da mole za svećenike.

U svojoj propovijedi fra Zvonimir se osvrnuo na liturgijska čitanja. Kazao je kako ova čitanja koja su nam pročitana nisu neki sat povijesti i nešto davno. To je živa Božja riječ koju nam Bog upućuje

PLATNO MOLITAVA, ŽELJA, ZAHVALA...

I ove godine mladi su mogli tijekom cijelog trajanja Mladifesta pisati svoje molitve, želje, zahvale, duhovnu misao... po platnu dugom 100 metara kojega je pripremila zajednica Cenacolo, a o njemu se brinula Frama Medjugorje. Zadnje večeri Festivala, u ponedjeljak 5. kolovoza, za vrijeme zborne molitve prije prikazanja, platno je doneseno pred oltar i sve ono napisano prikazano je u svetoj misi. ■

rima. Zato, ako te je strah, idi na euharistiju – poručio je mladima fra Zvonimir.

Završne molitve 7. Očenaša, Zdravomarija i Slava Ocu te blagoslova nabožnih predmeta, večer se nastavila predstavom Zajednice Cenacolo na livadi iza vanjskog oltara.

5. kolovoza: BITI ISUSOV ZNAČI OBJAVITI RAT SVIJETU I BORITI SE ZA DUŠE

U ponedjeljak 5. kolovoza na poseban je način bilo toplo oko srca vidjeti kako se hrvatske zastave viore ispred vanjskog oltara, onako ponosno i slobodno, kao plod jedne ratne „Oluje“ kojom se Hrvatska zemlja ujedinila tadašnje 1995. godi-

ne. Danas svjedočimo nekim novim olujama koje je žele ponovno porobiti, ali ne samo nju, nego sav sloboden i kršćanski svijet. Današnja kateheza, svjedočanstva i propovijed su na neki način pokazala da biti kršćani, biti Isusovi, ne znači pristajati na lažni mir tolerancije, nego biti aktivni borci protiv zla i plana propasti duša koju zlo sve agresivnije nastoji provoditi.

JUTARNJI MOLITVENI PROGRAM

„Pokušao sam pronaći neki drugi uvod za početak dana, ali nisam našao pa moram ponoviti onas stari: Jeste li se naspavali? Neki jeste, a neki još spavaju! Nema veze, probuditi će se do 16 sati!“ – započeo je s dosjetkom fra Zvonimir Pavičić, ovaj peti dan Mladifesta. Dan je to posvećen Gospoj Snježnoj i zadnjem dan molitava, kateheza i svjedočanstava! Dan je to pobjede, Dan domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja.

Inače, primjetno je kako je tokom ovog Mladifesta jutarnji program bio puno

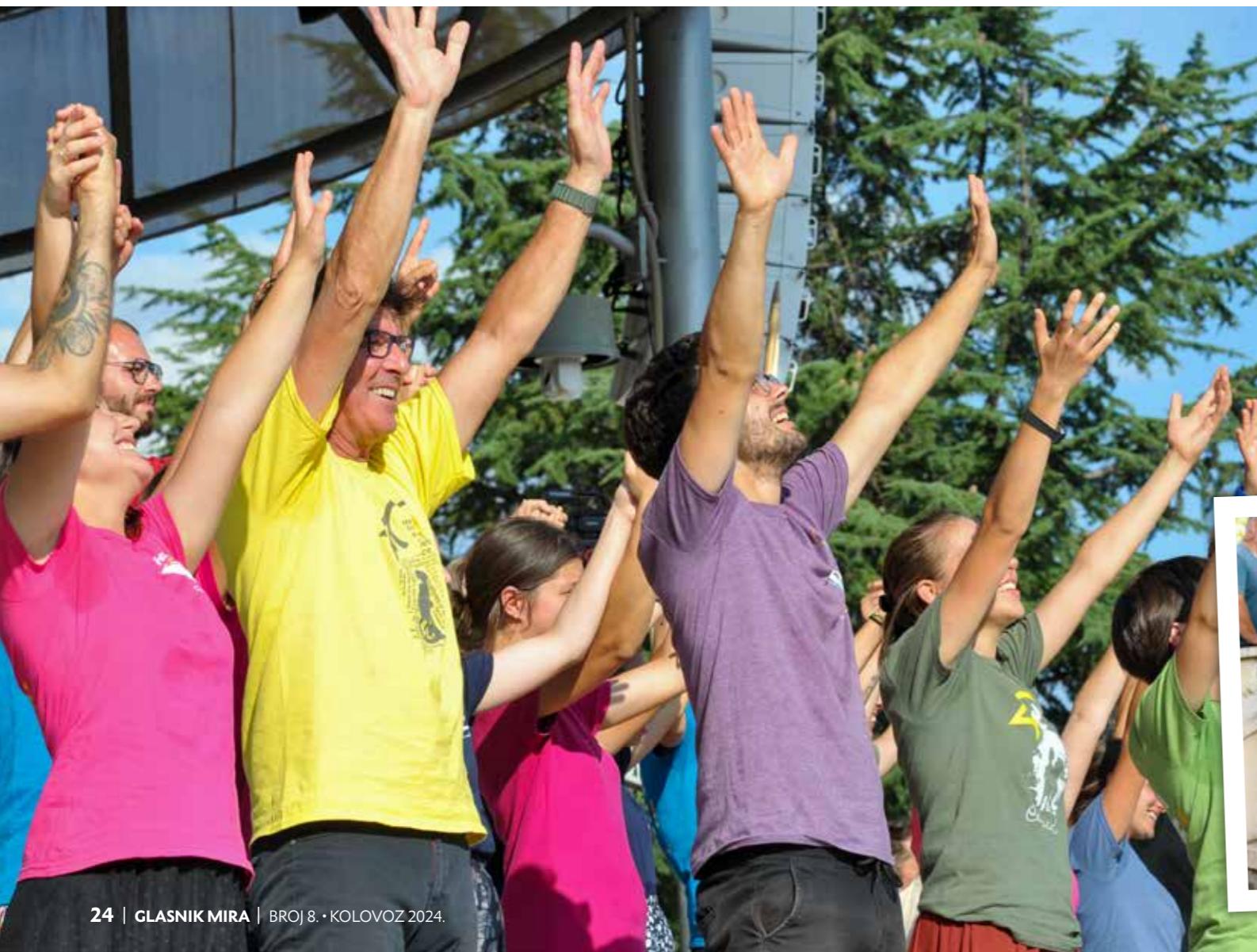
više posjećen nego prošlih godina i sigurno je da je puno manje hodočasnika tražilo alternativne programe.

Nakon jutarnje molitve bila je kateheza koju je održao fra Zvonimir Pavičić. On je iz svog ugla, spontano i jednostavno pokušao mladima objasniti evandeoski ulomak iz kojeg je uzeta tema za ovogodišnji Mladifest, „Marija je uistinu izabrala bolji dio...“ (Lk 10, 42). Osim vjećne dileme što je važnije akcija (Marta) ili kontemplacija (Marija), fra Zvonimir je iznio i jedan interesantan detalj, naime, „ženama nije bilo dopušteno sjesti do nogu nekog učitelja, svi učenici bili su muškarci, ali Marija je zanemarila sva ta društvena pravila, pa sjeda do Isusovih nogu. Ona tada čini jednu revoluciju, njoj je Isus iznad svega, Isus je iznad svakog zakona, iznad svih zapovijedih! Nitko mi ne može reći što će raditi ako je Isus tu pored mene, ako mi on govori. Jesam li hrabar kao Marija, jesam li hrabar danas biti podno Isusovih nogu unatoč svim ismijavanjima kršćanstva, kršćanske vjere i svega što je povezano uz Isusa, uz Boga? Jesam li spreman podnijeti te osudujuće poglede, te riječi, te udarce: Što će ona tamo? Njoj nije mjesto tamo, to nije po propisima. Jesam li spreman za prijateljstvo s Isusom podnijeti sve to? Jer prijateljstvo s Isusom, to nije nešto baš jednostavno, slatkasto... Je, ima lijepih trenutaka koji će nas obuzeti, dati nam ljepotu i snagu i oživjeti nas, ali biti će i onih ružnih u kojima ću se morati suočavati s onima koji su neprijatelji. I morat ću često biti onaj koji će morati probijati neke granice, glavom zid da bih ostao s Isusom, da bih

da je Marijina glavna želja dovesti nas k Isusu. U molitvi sam pitao da mi otkrije što bi Isus htio da učinim i onda u sebi čuo poticaj da podem na isповijed. Prvi svećenik kojega sam video bio je fra Slavko. Ispovijedao sam se kod njega više od sat vremena i nisam ništa izostavio. Tek nakon te isповijedi mogao sam osjetiti vjetar na svom licu i ptičice koje su pjevale jer me je grijeh ubijao, a isповijed me vrtila u život.“

Drugo svjedočanstvo imali su bračni par iz Italije, Luigi Lo Mele i Marcela Caricato o tome kako su iz svjetovnog postali katolički muž i žena, ali i kako su svoje vjenčanje u Medjugorju sa 108 uzvanika pretvorili u hodočašće Kraljici Mira na kojem se svih 108 uzvanika pomirilo s Bogom.

Fra Zvonimir je podsjetio i kako se s KRUNICOM BORIMO ZA MIR U SVIJETU – pa se na predviđeno mjesto još mogu donijeti krunice (na kojima se izmolilo jedno otajstvo ružarija za mir) koje će biti raspoređene u ratne zone.

drugima navijestio Isusa. Jesam lispreman na to? – pi-tao je fra Zvone.

Prvo svjedočanstvo imao je JOHN PRIDMORE iz Engleske koji sada živi u Irskoj, bivši gangster, kriminalac, razvratnik... kojem je Gospa na čudesan način dala „drugu šansu“ u životu – da se spasi od pakla i da svojim apostolatom spašava druge ljude. Interesantno je kako je veliki utjecaj na Johnovo obraćenje i u dalekoj Engleskoj imalo Međugorje, odnosno susret s vidioci-ma, a posebno susret i isповijed s fra Slavkom Barbarićem: „Otišao sam u Aylesford na jednu duhovnu obnovu na kojoj su bili međugorski vidioci. S njima je bio i fra Slavko Barbarić, u čijem sam se nagovoru susreo s Isusom koji upravo za mene umire na križu. Tad sam i zaplakao, prvi put nakon desete godine, kada su mi roditelji rekli da se razvode. Izašao sam s tog nagovora i pomolio se Mariji, s obzirom da je fra Slavko naglasio

POPODNEVNI PROGRAM

Popodnevni program započeo je u 16 sati, a prvi sat svjedočanstava bio je posvećen predstavljanju Društva vodiča za hodočasnike u župi Međugorje koji ove godine slavi 33 godine djelovanja. Društvo je predstavila sadašnja predsjednica, Vesna Šimić. Za vrijeme njezina govora na ekranu se vrtio filmički pokazivao početke rada s hodočasnicima preko povjesnih fotografija samih članova društva. Vodič i prevoditelj Miljenko Musa je nakon toga ukratko objasnio mladima koliko je rad s hodočasnicima zapravo svjedočenje osobne vjere i života Gos-pinih poruka. U zaključku fra Zvonimir je kazao: „Željeli smo predstaviti naše

Društvo vodiča za hodočasnike kako bi osigurali da svaka grupa može imati izvor kvalitetnih i istinitih informacija o međugorskoj duhovnosti i Gospinim porukama. Oni su na neki način produžene ruke nas svećenika, ali i vaša poveznica s nama jer preko njih možete lakše doći do nas.“

Posljednje svjedočanstvo ovog Mladifesta imala je časna sestra Marija Dijana od ranjenog Božjeg Srca, ili s. Dijana Mlinarić, rodom iz Zagreba, sestra Karmeličanka Božanskog Srca Isusova. Kako kaže, Međugorje, joj je bila prijelomna točka u životu jer je na Brdu ukazanja 2007. godine osjetila duhovni poziv. U sat vremena svjedočanstva jedva je uspjela utisnuti svoju interesantnu životnu priču koju je protkala poučnim smjerokazima za mlade.

VEĆERNJI MOLITVENI PROGRAM.

Nakon svete krunice započelo je misno slavlje koje je ove večeri predstavio mons. Petar Palić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanjski. U koncelebraciji su bilo mons. Aldo Cavalli, apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje te mons. Vlado Košić, sisački biskup uz ostalih 8 biskupa i 684 svećenika.

Mons. Petar imao je kao i inače propovijed bogatu porukama za ovaj trenutak života i posebno za okupljene mlade: biranje između lažnih i pravih Božjih prorača, suradnja s Isusom onda kad nedostaju ljudski resursi i snaga, gdje je pravo blago. Možda bi ju mogli sazeti u ovu jednu lijepu misao: „Gdje mi dosegnemo granice, Božje mogućnosti tek počinju!“

VIDIMO SE I DOGODINE!

Znak da su mladi uistinu shvatili i doživjeli što znači ‘izabrati bolji dio’ (da se jedino s Isusovom ljubavlju u srcu možemo suočiti s tamom svijeta), bio je i taj što se baš svima nekako teško bilo oprostiti s novostekenom braćom i sestrama u vjeri, kao i s ovim

Na kraju misnog slavlja, fra Zvonimir je zahvalio predstavljajućem sveće misi, a onda je kazao mladima: „Hvala Gospodinu, hvala Majci Božjoj Kraljici Mira za ovaj 35. Mladifest. Nadamo se da vam je ovo vrijeme uistinu bilo vrijeme molitve, vrijeme duhovne obnove i nadamo se da se vidimo i slijedeće godine.“

KLANJANJE, SVEĆENIČKI BLAGOSLOV, POSLANJE I OPROŠTAJ

Nakon svete mise bilo je Klanjanje pred Presvetim sakramentom, nakon kojega su svećenici ispruženih ruku na blagoslov sišli među mlade poput živih zraka Isusa, našeg Sunca. Iza toga je slijedilo poslanje: predstavnici svih zemalja primili su simboličan dar – krunicu (da ih podsjeća na Mariju).

Mladifest je u pjesmi i plesu trajao još dugo u noć. Službeno je završio u utorak ujutro, na svetkovinu Preobraženja Gospodinova, svetom misom u 5 sati koju je predstavio međugorski župnik fra Zvonimir Pavićić koji je još jedanput mladima poručio: „Nemojte zaboraviti ove dane, nemojte zaboraviti ove trenutke kako nam je bilo lijepo s Gospodinom i sa svima koji su bili na Mladifestu, jer uvijek je lijepo biti u Božjoj blizini. On nas uvijek čini boljim ljudima. Preobražava nas u bolje ljudi. Zamolimo ga stoga da nas uvijek drži blizu sebe, a neka nas njegova i naša majka Kraljica Mira uvijek prati svojim zagovorom i tako pomaže da uvijek budemo podno Isusovih nogu, da slušamo njegove riječi i tako izaberemo bolji dio koji nam se ne će oduzeti!“

TRAJNI LOGO MLADIFESTA

I ove godine članovi zbora i orkestra kao i sve osobe uključene u organizaciju Mladifesta nosile su prepoznatljive majice sa aktualnim LOGOM MLADIFESTA. Ove godine majice su bile plavo-zelene boje, dok su volonteri nosili crvene. Do sada je bilo uobičajeno da je LOGO Mladifesta od početnog srca s križem, varirao u obliku prema temi Mladifesta. Od ove godine uevo se kao TRAJNI LOGO onaj vizualni identitet festivala koji je bio predstavljen za jubilarni 25. Mladifest 2014. godine, dizajnerski rad Vanje Šivrić i Katarine Vasilj.

One su tada objasnile i značenje LOGA: „Novi logotip je jednostavan, ali komunicira duboku poruku. Dva brda - dva simbola Međugorja, tvore srce. Unutar srca je samo Međugorje. Srce je otvoreno, kao što i srce svakog vjernika treba biti otvoreno za Boga i bližnje. Gospa nas stalno iznova poziva da molimo srcem, da otvorimo svoje srce Isusu. Srce je s desne strane presjećeno linijom tako da tvori križ. Simbol kršćanstva, Isusa Krista. Križ je na srcu, podsjeća nas da nas Isus ljubi i da je križ znak najveće ljubavi. Po-prečna linija križa je uzdignuta te podsjeća na ruke dignute u pjesmi i molitvi. Srce je ujedno i slovo M. M kao Mladifest, M kao Međugorje, M kao Marija.“ ■

svetim mjestom. Ali sada, srca ispunjena Svetlom – može se! I svi su se pozdravljali istim pozdravom: „Vidimo se i dogodine!“

Podsetimo i da će se slijedeći, 36. Mladifest održati od ponедjeljka 4. do petka 8. kolovoza 2025. kako se ne bi poklapao sa Jubilejem mladih u Rimu koji će se održati od ponедjeljka 28. srpnja do nedjelje 3. kolovoza 2025., u sklopu obilježavanja Jubilarne 2025. godine koju slavi cijela Crkva. ■

35. MLADIFEST

S V J E D O Č A N S T V A S U D I O N I K A

Martin Godal (36), Slovačka

Matin dolazi iz Bratislave, Slovačka. Nekad je radio u ljudskim resursima, ali sada će početi raditi kao profesor engleskog. Došao je u Međugorje s grupom od dvadesetak mladih ljudi među kojima su i dva brata blizanca koji su rođeni s cerebralnom paralizom. Prije Mladifesta bili su 3 dana na Jadranu kako bi omogućili ovoj braći da se prvi put okupaju u moru. To je za njih bilo čudesno i ozdravljajuće osjetiti kako, dok se kreću u moru, nemaju tjelesnih ograničenja. ‘Za mene je to bilo kao, prvo smo plivali u vodi mora, a sada na Mladifestu plivamo u vodi milosti’ – rekao je Martin.

O dojmovima s Mladifesta kaže: „Za mene je najljepše iskustvo Mladifesta bilo kada smo isli kao grupa moliti na Brdo ukazanja, a momci iz Cenacola su nosili ova dva brata s invaliditetom. Bili su zbilja kao anđeli, sami su prošli toliko toga negativnog u životu, a sada pomažu drugima. To mi je bio dokaz kako je moguće da se ljudsko srce promijeni i da se započne novi život. Što se tiče programa, bilo je lijepo, ali za nas malo teško bilo je kretati se kroz gomilu sa ove dvije osobe s invaliditetom. Ipak, bilo mi je ohrabrujuće vidjeti kako mi ostali u grupi pomažu oko njih, nisam se osjećao sam. I zamijetio sam kako je njihova prisutnost utjecala na druge – obično smo svi skloni mrmljati u životu i biti nezadovoljni, a ova naša dva brata s invaliditetom nikada se nisu požalila!“

Klara Liseč (17), Požega

Klara Liseč dolazi iz Malog Kaptola, mjesta pokraj Požege, pohoda srednju školu, klasičnu gimnaziju i još ne zna što želi studirati. Uspostavilo se da je ona najmlađa kći poznatog hrvatskog pro-life aktiviste blagopokojnog dr. Antuna Liseča. O svojim dojmovima je rekla: „U Međugorju sam bila puno puta, ali ovo je prvi put kako sam na Mladifestu. Stvarno je predivno, sav taj program za mlade, ispunji srce, osjetiš neki mir i tu neku sigurnost. Planiram doći i slijedeće godine. Najviše me obogatilo to kad vidim toliko mladih kako slave Boga, toliko vjere i vjerejim da su se mnoga čuda već dogodila

ovdje, samo još za njih ne znamo. Bog se sve više proslavlja! Osim samog programa Mladifesta, u pansionu smo bili s još dvije grupe mladih, jedna iz Duge Rese, druga s Krka – pa smo moličili zajedno i jedni za druge (izvlačili smo si imena na papirićima) i to je isto bilo jedno iskustvo koje pomaže u hodu.“

vlč. Tomislav Dokoz, svećenik požeške biskupije

Vlč. Tomislav doveo je u Međugorje četrdesetak mladih iz Požege i Pleternice. Kaže: „Bio sam već više puta na Mladifestu, a ovaj put sam doveo grupu mladih. Dojmovi su stvarno pozitivni, ono što je prelijepo kad se vide i suze i osmijesi, na neki način i promjene života. Meni je Mladifest kao mladom obilježio život i zato uvijek nastojim povesti i druge mlade da i oni tu novost u blizini Gospinoj i Isusovoj dožive.“

Han Tran (24), Helsinki, Finska

Han Tran ima 24 godine i internacionalni je student iz Vijetnama koji studira u Helsinkiju u Finskoj. Na Mladifest je došao s grupom mladih koju vodi vlč Joseph. „Tako je čudesno da je ovdje toliko ljudi okupljeni na jednom mjestu kako bi molili Boga. Posebno sakramenti – čudesno je to vidjeti. Jer mi u Finskoj imamo samo 1% katolika, pa nema puno aktivnosti. Vidjeti sve ove mlade iz cijelog svijeta, kao da su upalili vatru unutar mene, očaran sam. Ohrabriло me sve ovo da se nastavim boriti za Boga! U Finskoj sam započeo molitvenu katoličku grupu za mlade, internacionalne studente. Nismo velika grupa. Tako je teško zapaliti svijetlo u nekome. Ali poruka koju sam ovdje dobio: Drži upaljeno svoje svjetlo, nastavi se boriti za njega, i možda će jednoga dana puno njih biti zahvaćeno Svjetlom!“

Jessica Oktiovan, Indonezija

Jessica Oktiovan ima 29 godina i dolazi iz Vijetnama iako trenutno živi u Helsinkiju, Finska. O svojim dojmovima s Mladifesta kaže: „Za mene je jako duboko iskustvo bilo molitva na Križevcu, kao uzlazak k Bogu. Izgledalo mi je kao slika mog života: kako je teško dok se penje, ali kad se popneš, prekrasno je. Za nas je ovdje vruće, ali je dobro imati neku žrtvu kako bi se približilo Bogu. Što se tiče programa, vidim kako se trude mladima dati neke zdrave koncepte, pogledi na život i moralne probleme poput abortusa, eutanazije... i to je dobro.“

Mladi iz Zagreba

Na ovogodišnjem 35. Mladifestu sudjelovala je i grupa od 50-ak mladih hodočasnika iz Zagreba. Župa Bezgrješnog začeća BDM, Malešnica-Oranice i Župa sv. Josipa, Trešnjevka (simbolično Marija i Josip) okupili su mlade iz različitih župa Zagrebačke nadbiskupije pod duhovnim vodstvom vlč. Mate Cikoje, te se 31. srpnja 2024. zaputili na zajedničko hodočašće vođeni gesmom: „Marija je uistinu izabrała bolji dio“ (Lk, 10, 42). Na putu prema Međugorju posjetili su Župu Uznesenja BDM u Širokom Brijegu gdje su kroz susret s domaćim framašima i franjevcima imali priliku upoznati boga-

tu povijest kršćanstva toga kraja, ali i veliku gostoljubivost župljana koji su na jednu noć radosno primili mlade u svoje obitelji. Iskustvo je to koje se pokazalo kao odličan uvod u sve ono što će Međugorje i Mladifest kasnije pružiti mladima.

Tijekom festivala mladi su sudjelovali na cijelovitom programu. Dijelu mladih hodočasnika ovo je bilo prvo sudjelovanje na Mladifestu, a nekima i prvi posjet Međugorju. U oba slučaja, mladi su ostali oduševljeni mirom koji vlada Međugorjem usred vreve hodočasnika. Sjedili su do Isusovih nogu kao Marija i ubirali plodove Međugorja koje će sada raznositi potrebnima Božje ljubavi. Radost, pjesma, ples, slavljenje, mir, zajedništvo – sve su to atributi kojima su mladi opisali djeliće velikog mozaika zvanog „Mladifest“ s nadom da će sve one prikupljene košare blagoslova (iz homilije biskupa Petra Palića) po zagovoru Blažene Djevice Marije, Kraljice mira donijeti u svoje obitelji, župne zajednice, škole, fakultete i radna mjesta.

vlč. Joseph Dang (45), Vijetnam

Velečasni Joseph Dang (45) je Vijetnamac, ali je trenutno na službi misionaara u Helsinkiju u Finskoj. Rođen je u Vietnamu, a u Finsku je došao prije 34 godine još kao dijete. Svećenički poziv je doživio sa 27 godina dok je bio student. Prekinuo je dotadašnji studij i 2001. je otisao studirati teologiju u Rim. Svoj svećenički poziv duguje redovitoj obiteljskoj molitvi. „Kada bih gledao oltar, osjećao sam kao da me nešto zove. I jedan dan kad sam se nešto duže zaustavio u crkvi na osobnu molitvu, imao sam viđenje sebe kako oblačim svećeničko ruho. I u tom sam trenutku odlučio postati svećenik.“ U Finskoj sada djeluje sedam zajednica kršćana iz Vietnamca i on se kao duhovnik brine za njih.

Na Mladifest je došao s grupom od 39 mladih koji su svima porijeklom iz Vijetnama, ali žive u Finskoj. On sam bio je prije 12 godina sa svojom obitelji u Međugorju, a sada je želio povesti ove mlade: „U našoj grupi je puno mladih koji su se tek obratili pa sam ih htio dovesti na Mladifest kako bi iskusili vjeru i vidjeli kako je drugi mladi žive. Ovo su mladi koji mi pomažu u mom pastoralnom radu i vrlo su aktivni. Osjećam kako me Gospodin blagoslovio što mi ih je poslao kao pomoći u mojoj službi.“ ■

MOJ 35. MLADIFEST

Milona von Habsburg

Milona von Habsburg bila je dugogodišnja tajnica i prevođiteljica pokojnog fra Slavka Barbarića. Svjedočila je skoro svim početcima njegovih mnogobrojnih duhovnih i humanitarnih projekata. Puno je vremena provela s njim na putovanjima, na katehezama... tako da dobro poznaje fra Slavkov način razmišljanja i njegove poglede na događaje i potrebe.

Budući da Milona ovih dana boravi u Međugorju, na svom 35. Mladifestu (da, Milona je jedna od rijetkih osoba koja je sudjelovala na svih 35. Mladifesta, od njegovih početaka, jer s Međugorjem živi već 40 godina), pitali smo ju je li sam fra Slavko mogao i prepostaviti da će Mladifest izrasti u ovako veličanstven duhovni program?

Milona: „Fra Slavko nikada nije ništa govorio, objašnjavao, samo je činio ono što je mogao u datom trenutku, danu. On je uvek živio sada i danas. Govorio je kako ništa drugo ne možemo znati osim da sada živimo i sada radimo. Govorio je kako prošlost i budućnost pripadaju Bogu, a samo je sadašnji trenutak važan. Tako je on uvek živio i tako je i mene savjetovaо!“

Tvoji dojmovi sa ovog 35. Mladifesta?

Milona: „Bilo je puno, puno faza Mladifesta, prije omovinskog rata, u ratu i iza rata. Baš sada ovih dana vidim neku dubinu, osjećam veliki mir i mladi ljudi dolaze i želete mir, a i stariji svi na svoj način mole i znaju da je mir potreban kao nikad prije. Jer toliko je puno loših vijesti svugdje oko nas, a Međugorje i Mladifest su izvori dobre vijesti. Znaju mladi da je ovdje izvor mira, a oni koji nisu znali, sada su otkrili – da je najveći izvor mira euharistija. Međugorje je jedna velika škola koja nas želi naučiti razumijeti gdje je pravi izvor mira. Jer ovdje se to tako lako uči, ovdje molitva nije teška. Lako se moli, svaki je dan vrhunac dana sveta misa, ima puno vjerskog života.

U Međugorju na poseban način svaka liturgija je kao fešta, svaka misa je važna, nije samo „još jedna

misa“ nego svaka je misa izvor mira i života i to je mislim jedna velika škola. Također je važna ispunjava, radost, klanjanje...“

Sjećaš li se kako je fra Slavko započeo klanjanje iza večernje slike mise?

Milona: „Sjećam se tog jednog dana kad je fra Slavko izložio Presveto i sam se počeo klanjati. Ovdje je sve počelo s malo, s malim brojem, odazivom... a onda polako odaziv je bivao sve veći, i danas ljudi dolaze i dolaze jer osjećaju kako ih Gospa u Međugorju uči otkriti sve ono blago vjere i tradicije koja već postoji u Crkvi, ali je sada treba oživjeti srcem, a ne samo na papiru.“

Fra Slavko je to sve samo jednostavno počeo. Klanjanje je bilo na vanjskom oltaru, svi su bili umorni, ali on mi je rekao kako moramo nešto organizirati da se ljudi ne izgube. Iza večernjeg molitvenog programa, iza misa, ljudi bi nastavljali sa svojim navikama ili odlaska u kafić, ili ponovno na rad, ili restorani... Fra Slavko je shvatio kako im trebamo pomoći da se nauče klanjati Isusu. I samo klanjanje u Međugorju je imalo više faza; na početku je bilo srijedom i subotom po dva sata, sada je utorkom, četvrtkom i subotom po sat vremena, postoji i noćno klanjanje 25. u mjesecu... Sve ima svoj rast i razvoj dok ne postane nešto službeno i onda svi to možemo slijediti.“

Što bi ti poručila mladima danas?

Milona: „Moja poruka mladima je da se ne boje! Ja vidim kad prevodim Gospinu poruku na ukazanju Mariji, kako vidioci i nakon 43 godine što im se Gospa ukazuje, još nemaju riječ, riječnik kojim bi opisali ljubav Majke i kažu da nema riječi toliko lijepo koja bi mogla opisati koliko nas Ona voli.“

Međugorje je škola koja nas uči kako se otvoriti da bi primili ljubav Majke, da bi iskusili koliko nas Bog ljubi. Gospa nama uvek daje živog Boga, ali naš hod počinjemo s Majkom, tako Isus želi da hodamo. Otvorite se bez straha, jer nas s druge strane čeka beskrajno velika ljubav za svakoga! – zaključila je Milona. ■

EPICENTAR MLADIFESTA JE NA OLTARU I U EUHARISTIJI

**Darko
Pavičić**

Tek po svršetku Festivala mladih Mladifesta osjeti se kolika je bila sva njegova silina i snaga. Kao da se zemaljska kugla prestala okretati, pa treba proći nekoliko dana se čovjek vrati u kolotečinu. S druge strane, gotovo da ne postoje riječi kojima bi se opisali dojmovi s ovogodišnjeg 35. Festivala

mladih Mladifesta u Međugorju. Baš kao što uvek nedostaje riječi da bi se opisali duhovni zahvati velikih razmjera u čovjekovom životu, koji ponajbolje pokazuju kako je naš jezik siromašan da bi opisao ono što je izvan njegovih granica. Bilo razumskih, bilo osjećajnih.

No kako sve ne bi ostalo na dojmovima, koji su se dotaknuli i svijeta izvan Međugorja zahvaljujući društvenim mrežama i internetu, koji su bili preplavljenim fotografijama i snimkama rasprjevanih i rasplešanih mladih iz 80-ak zemalja i premda je program prenosi 15 televizija diljem svijeta, pažnju je potrebno usmjeriti prema jednoj važnoj činjenici. Sva pažnja na Mladifestu bila je usmjerena prema jednom mjestu. I ondje se sve odvijalo. Ondje je bio epicentar svih šest dana. A radi se o oltaru međugorske crkve sv. Jakova, tj. vanjskom oltaru na kojem je Mladifest započeo večernjim misnim slavljem.

Izabrati oltar kao centar zbivanja znači staviti euharistiju u središte sâmoga događaja. Odnosno, sve ono što se svakodnevno događa na među-

garskom oltaru, a to su krunica, nakon koje je euharistija, poslije koje slijedi klanjanje Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramenu. No kako je program Mladifesta širi i raskošniji, međugorski oltar primio je u svoje okrilje i međunarodni zbor i orkestar sastavljen od stotinjak pjevača i svirača iz 20-ak zemalja. Predvodjen maestrom Buzom taj se zbor prometnuo ne samo u glavnog protagonistu atmosfere na Mladifestu, nego na njemu počiva sva sila koju baštini samo duhovna glazba, što su svojim plesom i pjesmom oduševljeno pokazali deseci tisuća rasplasanih mladih. Kojih je, prema grubim procjenama, bilo oko 50.000 ove godine. I koji su sa svih strana svijeta došli predvođeni svojim svećenicima, kojih je u jednom trenutku bilo više od 700 na oltaru u misnom slavlju, a doslovce su danonoćno ispunjavali pokraj crkve sv. Jakova.

Staviti oltar u epicentar, euharistiju u središte, znači sve usmjeriti prema Kristu. To je i inače glavna poruka Međugorja i međugorskog fenomena. I dok se svijet, poput otvaranja Olimpijskih igara u Parizu, ruga euharistiji, poruka iz Međugorja prava je protuteža svojim nakaradnostima i znači se klanja današnji svijet. Dolazak mjesnog ordinarija, mostarsko-duvanjskog biskupa mons. Petra Palića, na posljednju večer Mladifesta daje dodatnu težinu cijelom događaju, napose kada se zna olovna težina odnosa ordinarijata u Mostaru i

Međugorja prijašnjih godina. S druge strane važna je i prisutnost franjevačkog provincijala fra Jozeta Grbeša, pa se upravo s međugorskog oltara i na toj razini odašilje poruka zajedništva kako kleru, tako i vjernicima.

Mediji su godinama ignorirali Mladifest. Zahvaljujući internetu i društvenim mrežama danas je to nemoguće. I tu je upravo infrastuktura međugorskih medija odigrala ključnu ulogu, jer je cijeli program simultano prevođen na 19 jezika, među kojima su bila i dva kineska narječja. Impozantno, zar ne. Emitiran putem interneta u realnom vremenu, pa se svatko u cijelome svijetu u svakome trenutku mogao uključiti u Mladfest i postati dio njega. Što su posvjedočili mnogi svojim porukama i pozivima nama koji smo bili u Međugorju, da su zajedno s nama i dijelimo istu stvarnost.

U vrhunsku snimatelsku i televizijsku produkciju, Mladifest je tako ušao u domove milijuna ljudi diljem svijeta. I svi su oni, zajedno s 50.000 mladih, zajedno bili na međugorskog oltaru. Na najvećoj euharistiji toga trenutka na zemaljskoj kugli. Nakaradnostima i izopačenostima današnjega svijeta usprkos i unatoč.

Dakako, zahvaljujući svim onim nevidljivim marljivim rukama, od frataru iz župnog ureda predvođenih župnikom fra Zvonimirovom Pavčićem do časnih sestara, djevatnika i volontera te redara koji ni ove godine nisu, bez obzira na desetke tisuća ljudi, trebali intervenirati. Što pokazuje da je Mladifest jedinstven događaj u svijetu. Naprosto bez preanca i konkurenčije. Ostaje samo odbrovavati dane do sljedećega kolovoza tj. do 36. Mladifesta 2025. godine. ■

Međugorje na Nacionalnom euharistijskom kongresu u Indianapolisu, SAD

Od 17. do 21. srpnja u Indianopolisu u Sjedinjenim američkim državama nazočno je više od 100.000 katolika iz svih krajeva SAD-a i drugih dijelova svijeta, okupljenih na Nacionalnom euharistijskom kongresu, koji je organizirala Konferencija katoličkih biskupa SAD-a. Cilj i svrha događanja je častiti i štotati Isusa Krista u Presvetom oltarskom sakramenu; slaviti ljestvu i snagu katoličke vjere; i unijeti novi žar u srca vjernika!

„Zadnji put se to dogodilo u Sjedinjenim Američkim Državama 1941. godine, stoga je ovo nevjerljatan događaj, ispunjen snagom Duha Svetoga i velikim uzbudnjem svih prisutnih“,javljaju nam sudionici ovog događaja u Indianopolisu.

Mnoge katoličke organizacije i službe su prisutne na Euharistijskom kongresu, nudeći sudio-nicima priliku da upoznaju načine na koje služe Crkvi. Među njima je i Informativni centar Mir Međugorje za englesko govorno područje koji je imao štand u izložbenom prostoru.

„Naša je misija bila jednostavna: promovirati Međugorje i educirati ljude o uzbudljivom poslu koji engleski Informativni centar Mir Međugorje obavlja u prenošenju poruke Međugorja u SAD-u i ostaku engleskog govornog područja. Neka Duh Sveti i Gospa i dalje vode Centar kako bismo mogli ispuniti poslanje koje nam je povjerenio.“ ■

Proslavljen zaštitnik međugorske župe – sv. Jakov apostol

Za proslavu sv. Jakova, zaštitnika župe Međugorje, župa se pripravljala molitvom devetnice pa su krunicu prije večernje slike misa svakoga dana predmolili međugorski župljani.

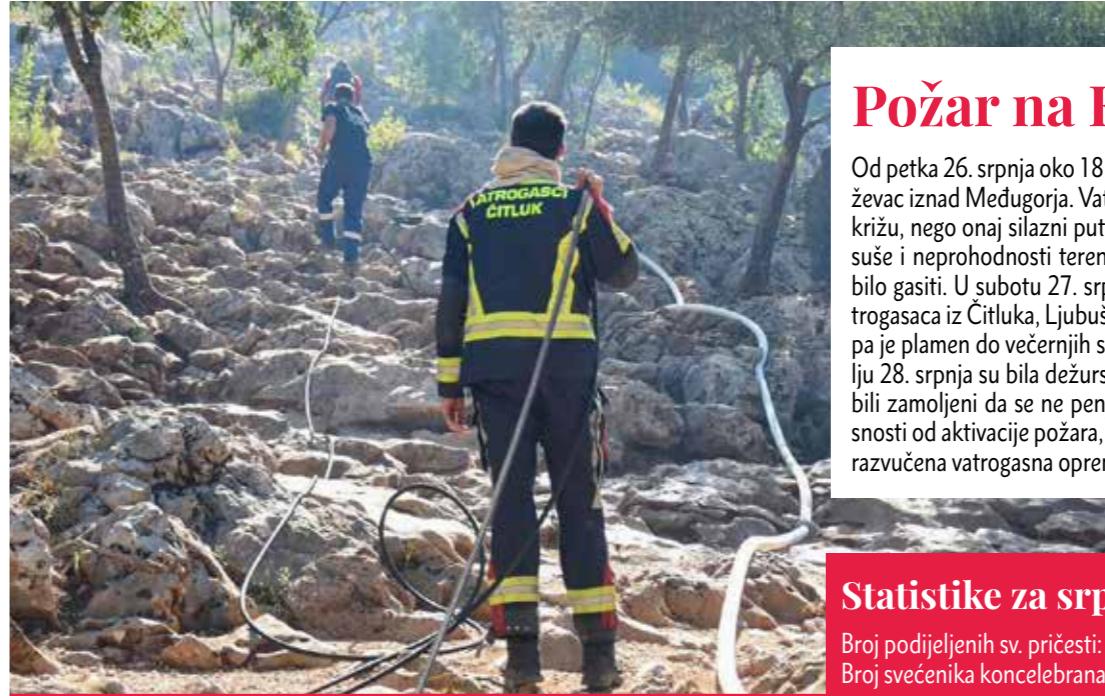
U četvrtak 25. srpnja 2024. svetkovina sv. Jakova Starijeg, zaštitnika župe Međugorje započela je ranim jutarnjim svetim misama u župnoj crkvi u 7 i 8 sati. Središnja proslava – svećana sveta misa koja se već tradicionalno slavi u Gaju, započela je procesijom s kipom sv. Jakova koja je pošla iz crkve u 10:45 sati. Ove su godine kip nosili mladi župljani s Podbrda.

Sveta misa je započela u 11 sati, a predslavio ju je mons. Petar Palić biskup mostarsko-duvanjski i trajni apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski, uz koncelebraciju fra Zvonimira Pavičića, međugorskog župnika, fra Mire Šege, vikara provincije i don Đure Bendera, Broćanskog dekana te tridesetak svećenika iz župe,

„Poniznost je stav. To je uvjet za pravilno obnašanje vlasti. Svatko tko nije naučio poniznost, postat će loš autoritet ako mu se da moći, kaže Grgur. On ne kaže da ne smiju postojati ljudi koji imaju vlast, jer ako nema tko upravlja vlašću, vlast pripada onima koji su vlast sami preuzeli, a da za to nisu dobili mandat, ali moći ne bi trebala biti cilj, nego sredstvo. I to nas uči poniznost. Poniznost nema nikakve veze sa suzdržljivošću. Ona je nešto mnogo dublje od toga. Poniznost se često pogrešno shvaća u smislu da podnosimo sve i zanemarujuemo svoje dostoјanstvo. To nije poniznost, nego poniranje!“

Mons. Petar Palić je na početku svete misa kazao kako „želimo moliti danas zagovor sv. Jakova da nam daruje barem dio onoga što je on u sebi nosio u odnosu prema Kristu, njegove gorljivosti, ponekad i njegove tvrdoglavosti, ali nadalje njegove ustrajnosti u naslijedovanju Isusa Krista“. U svojoj propovjedi mons. Palić osvrnuo se na lik i osobine današnjeg sveca, apostola „usijane glave“ koji je bio žestoka karaktera, ali je tom žestinom izgarao i za Isusa. Zatim se osvrnuo na odlomak iz Evangelija koji opisuje nezgodnu situaciju u kojoj majka Zebedejevih sinova (Jakova i Ivana) moli Isusa da njezine sinove uzdigne iznad ostalih apostola. Mons. Palić je to opisao „pohlepom za moći“ i naglasio kako toj opasnosti ne bi trebalo biti mesta u Crkvi i među kršćanima, te da svatko tko bilo koju službu vrši treba žudjeti pravoj poniznosti i služenju drugima: „Kad Isus kaže: Tko hoće među vama biti najveći neka vam bude poslužitelj. Misli na narod Božji, čiji su početak učenici, a koji

Svečanim pjevanjem misnu žrtvu je uzveličao veliki zbor „Kraljica Mira“ pod ravnjanjem s. Ireni Azinović. ■

Požar na Križevcu

Od petka 26. srpnja oko 18 sati aktivirao se požar na brdu Križevac iznad Međugorja. Vatra je zahvatila ne glavni put prema križu, nego onaj silazni put prema Ljubuškom. Zbog vrućina, suše i neprohodnosti terena, vatra se brzo širila i teško ju je bilo gasiti. U subotu 27. srpnja na teren su izdale skupine vatrogasaca iz Čitluka, Ljubuškog i Posušja, GSS i sami mještani, pa je plamen do večernjih sati stavljen pod kontrolu. U nedjelju 28. srpnja su bila dežursta oko zgarišta, a hodočasnici su bili zamoljeni da se ne penju na Križevac zbog moguće opasnosti od aktivacije požara, a i zbog toga jer je po stazama bila razvučena vatrogasna oprema. ■

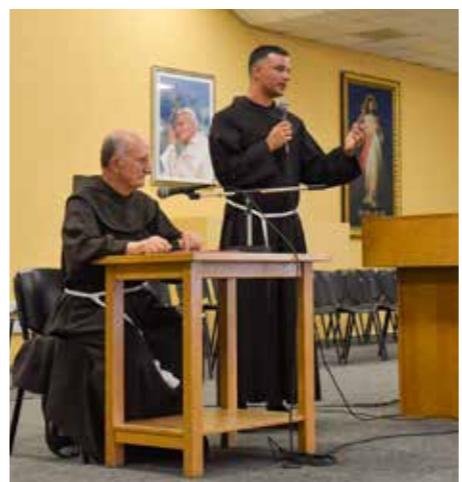
Statistike za srpanj 2024.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 200 000
Broj svećenika koncelebranata: 6742 (185 dnevno)

Proslavljen IV. Svjetski dan baka, djedova i starijih osoba u Međugorju

U nedjelju 28. srpnja 2024. slavio se IV. Svjetski dan baka, djedova i starijih osoba. Tema koju je odabrao Sveti Otac – „Ne odbaci me u starosti mojoj“ (usp. Psalm 71, 9) – ima za cilj skrenuti pažnju na činjenicu da je, nažalost, usamljenost gorka sudbina u životu mnogih starijih osoba, te da su upravo stari i nemoćni tako često žrtva današnje „kulture odbacivanja“. Papa Franjo ustanovio je Svjetski dan djedova, baka i starijih

osoba 31. siječnja 2021. i odredio da se slavi svake godine četvrtje nedjelje u srpanju, uz blagdan sv. Joakima i Ane, Isusovih đeda i bake koji se slavi 26. srpnja.

U ovoj godini pripreve za Jubilej, za koju Sveti Otac želi da bude posvećena molitvi, tema Svetskog dana preuzeta je iz Psalma 71, molitve starca koji se prisjeća povijesti svog prijateljstva s Bogom.

Njegujući karizme baka i djedova i starijih osoba te njihov doprinos životu Crkve, taj Svjetski dan nastoji poduprijeti nastojanja svake crkvene zajednice u vezivanju generacija i borbi protiv usamljenosti, sa svijeću da – kako se kaže u Svetome pismu – „Nije dobro čovjeku biti sam“ (Post 2, 18).

I u župi Međugorje u nedjelju 28. srpnja svečano je obilježen ovaj Svjetski dan baka, djedova i starijih osoba. U dvorani Ivana Pavla II. u 17 sati za sve starije osobe, djedove i bake organizirana je kateheza koju je imao fra Svetozar Kraljević.

U svojoj katehezi fra Svetozar se dotakao mnogih pitanja, problema i situacija koju žive današnje obitelji, a posebno stare osobe, djedovi i baki. Istaknuo je važnost vjere i sakramentalnog života koji nam pomaže ispuniti svaku našu ulogu na zemlji. Između ostalog je rekao: „Nemojte od drugih tražiti diplomu da postanete djed i baka. To u sebi imate. Ti to jesete. Ne morate imati djecu i unučad da biste bili djed i baka. To postaje po duši koja je u tebi, po srcu koje je u tebi kuca, po godinama koje ti je Bog podario, po mudrosti koju si u životu stekao. To postaje po ljubavi. Nemoj se bojati biti to što jesete. Svakoga dana postajemo ono što trebamo biti. Ti si Božji dar ne svojom silom nego čudesnom snagom svoga postojanja, postojanja u kojem se svakoga dana očituje Božje postojanje. Pa i onda kada ne zate-

i kada niste svjesni – vi ste uvijek Božji dar. Taj dar neprestano oplemenjujemo, nanovo istražujemo i uvijek nanovo nadopunjavamo.“

Na večernjem programu od 18 sati ovaj dan se obilježio molitvom krunice i svetom misom koju je predstavio međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić. On se u svojoj propovjedi dotakao današnje proslave: „U svojoj poruci povodom ovoga dana, papa Franjo naglašava problematiku individualizma, mišljenja da sve mogu sam, da mi nitko drugi nije potreban. Štoviše, da mi je drugi teret i preprijeka ostvarivanju moji planova. U tome se gubi i svijest o pripadnosti, o ljubavi koju svaki čovjek treba. Često dolazi do odbacivanja onih koji mi ne koriste, osobito onih koji su ostarijeli i ne pridonose u materijalnome. A onima koji prihvate takav način života, starost pokaže kako su živjeli promašeno. I to zapravo govori o životu bez Boga i o težini njegovih posljedica. ■

fra
Marinko
Šakota

Sve smo svjesniji koliko smo svojim oholim stavom ugrozili prirodu i ovaj prelijepi planet koji nam je Stvoritelj darovao i povjerio. Svjesni smo svoga pogrešnog odnosa prema prirodi, ali jesmo li zbog svojih navika sposobni nešto promijeniti? Što mladi mogu učiniti novoga na tom području?

Naravno, mladi se trebaju truditi oko zaštite prirode, čistiti je od otpada, saditi drveće i dr. To bi bilo jako važno i dobro, no je li dosta? Ima li još nešto što nedostaje onima koji se brinu za zaštitu okoliša ili posljedice klimatskih promjena?

Potrebno je buditi svijest o Stvoritelju! Oni koji posvećuju pažnju zaštiti prirode polaze od prirode i zaustavljaju se na njoj. Nema Stvoritelja. Samo priroda. Samo materija. No ako zaboravimo Stvoritelja, jesmo li pravedni prema istini? I, hoćemo li se na pravi način odnositi prema stvorenjima?

Nebeska majka otkriva nam što ne znamo: „...da je svjetu potrebno ozdravljenje vjere u Boga Stvoritelja.“ (25. 3. 1997.) Zato nas uči zauzimanju drukčijeg stava: „Danas vas pozivam, da pođete u prirodu, jer ćeće tamo susresti Boga Stvoritelja.“ (25. 10. 1995.)

U prirodi mladi mogu vidjeti samo prirodu, a mogu vidjeti stvorenja i po njima čitati, upoznavati i susresti Stvoritelja; ljubeci stvorenja ljubiti Stvoritelja.

Srce je važno U srcu počinje promjena svijeta. Gospa se služi slikom iz prirode da nas pouči: „Danas vam želim reći da svoja srca otvorite Bogu kao cvjetovi u proljeće, koji tako žude za suncem.“ (31. 1. 1985.)

Zamislimo kako se cvijet otvara kad ga obasjaju sunčeve zrake. I naše se srce može otvarati i buditi. Otvaranje počinje zahvaljivanjem i čuđenjem koje rada radost zbog ljestve stvorenja i Stvoritelja. Plod svega toga je učenje. Priroda postaje škola života.

Kao spas za očuvanje našeg planeta od pomoći bi nam mogao biti post. Mi danas proizvodimo i trošimo više no što nam treba, čime zagadujemo prirodu gomilanjem otpada. Post nas uči: *Ne treba mi toliko za život. Mogu s manje stvari biti zadovoljan i sretan čovjek.*

Meditacija o ruži

Gospa nas poziva na meditaciju: „Dječice, meditirajte i molite da bi se vaše srce otvorilo prema Božjoj ljubavi.“ (25. 9. 2007.) Meditacija je molitveni način koji nam pomaže da u razmatranju razumom

Mladi i njihov odnos prema prirodi

i osjetilima silazimo s površine i prodiremo u dubine duhovnih sadržaja.

Gospa nas poziva na meditaciju iz dvaju razloga: zbog vremena i pozornosti. Naime, ne mogu meditirati na tekstom iz evanđelja na brzinu ako ne odvojam vremena i ako nisam pozoran. A upravo su odvajanje dovoljno vremena i pozorno čitanje i slušanje preduvjeti za poniranje u dubine teksta i otkrivanje blaga, odnosno poruke skrivene u tekstu.

Načini meditiranja mogu biti raznovrsni: razmatranje nad riječima Svetoga pisma, gledanje ikone, slike, križa, prirode (stabla, cvijeta), slušanje meditativne glazbe ili ponavljanje nekih riječi u srcu.

Meditirajmo o ruži. Dok gledaš u ružu, što ćeš vidjeti?

Od ruže možeš učiti koje kvalitete ima ljubav, i to ona prava.

Kao spas za očuvanje našeg planeta od pomoći bi nam mogao biti post. Mi danas proizvodimo i trošimo više no što nam treba, čime zagadujemo prirodu gomilanjem otpada. Post nas uči: *Ne treba mi toliko za život. Mogu s manje stvari biti zadovoljan i sretan čovjek.*

Prva kvaliteta ljubavi je: Nepristrana je. Ne pravi razliku. Ruža nikad neće reći: *Svoj miris i ljepotu darovat ću samo dobrima, a lošima ću ih uskratiti.*

To nas podsjeća na Isusove riječi o Božjoj ljubavi koja je poput *sunca koje izlazi nad zlima i nad dobrima*. Takođe ljubavi uči nas i Kraljica Mira: „Želim da mojom ljubavlju ljubite sve: dobre i zle. Samo tako će ljubav zavladati svijetom.“ (25. 5. 1988.)

Učimo od ruže ljubiti sve ljude i prestatih ih dijeliti na dobre i zle, jer se tako Bog odnosi prema nama. Ako i mi počnemo tako promatrati ljude, osjetit ćemo u srcu veliku slobodu i radost.

U tome nam pomažu Isusove riječi kada s križa moli Oca da oprosti onima koji su ga razapeli, jer *ne znaju što čine*. Ne znaju, nisu svjesni što čine. Oni misle da čine dobro, poštujući pravila Zakona, a nisu svjesni da su slijepi. Kako možemo osuditi slijepca? Zato nas Isus poziva da ne osuđujemo ljude. Osudimo grijeh, ali ne grijesnika.

Dok promatraš ružu, možeš učiti drugu kvalitetu prave ljubavi, a to je besplatnost. Ljubav nema razloga zašto ljubi. Ruža cvate bez razloga i bez naplate.

„Ruža cvate jer cvate; nema svoje ‘zašto’. Ne pita gleda li je čovjek, ne pazi na se tašto.“ (Angelus Silesius) Dok cvjeta i daruje ljudima svoju ljepotu i miris, ona ne traži ništa zauzvrat. Njezina je narav da tako čini.

Bog se razdaje stvaranjem, besplatno. Rekli bismo: Čemu sve te galaksije, planeti, tolika raznolikost stvorenja?! No to nećemo shvatiti dok ne upoznamo Božju ljubav koja je besplatna i bezuvjetna.

Besplatni čini su prijateljstva i liturgija. Od njih nemamo vidljive koristi, ali su jako smisleni i potrebni. Vrijeme koje darujemo prijateljima i Prijatelju (Isusu) „gubimo“, ali to vrijeme nije izgubljeno, nego nam je itekako dragocjeno, potrebno i važno.

Kakva je naša ljubav? Tražimo li korist ako nekomu činimo dobro? Tražimo li nagradu, samo interes, da nam se uzvrati? Izbjegavamo li ljudе koji nam ne mogu ničim uzvrati?

Dok promatraš ružu, možeš naučiti treću kvalitetu ljubavi, a to je nesebičnost. No ta nesebičnost nije svjesna da je nesebičnost. Ruža cvate darujući ljepotu i miris, a da toga nije svjesna. Njezino cvjetanje ne odvija se u smislu: Ako je vide, ona će cvjetati i davati ljepotu, a ako je ne gledaju, onda neće. Ona to ne čini da to netko vidi, nego zato što je to u njezinoj naravi. Ona „uživa“ da tako čini. Njezina ljubav ne ovisi o ljudima.

„Gospodine, kada te to vidjesmo gladna ili žedna i pomogosmo ti!“ (Mt 25) Ne znamo kada smo to tebi učinili. Ne znamo da smo učinili nešto posebno. Ako smo nekomu pomogli, pa to je normalno. Tako treba.

Gledaš u ružu i upoznaješ četvrtu kvalitetu ljubavi: slobodu. Ruža te ne prisiljava da je ljubiš. Ona ti daje slobodu da se sam odlučiš hoćeš li je gledati, mirisati ili ubrati. S druge, ona je slobodna. Ne cvate da je ti cijeniš i da joj zahvališ. Ona je sretna u sebi, neovisno o tebi.

Slušajte me, djeco pobožna, i cvjetajte kao ruža što niče na obali toka vodenog. (Sir 39, 13)

Poruka, 25. srpnja 2024.

„Draga moja djeco! S radošću sam vas izabrala i vodim vas jer u vama, dječice, vidim ljude vjere, nade i molitve. Nek' vas, dječice, vodi ponos da ste moji, a ja vas vodim Njemu koji je put, istina i život i s vama sam da mir pobijedi u vama i oko vas, jer s tom nakanom Bog me posla vama. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.“

S radošću sam vas izabrala

Foto: FOTO DANI

„Draga moja djeco!“

U ovoj poruci uobičajenim riječima kojim započinje poruke Gospa je dodala „moja“. Zašto?

Zar u riječima „draga djeco“ nije jasno da smo Njezini? Možda da nama pojasni tko smo? Jer smo možda zaboravili? Ili da još jače izrazi svoju ljubav prema nama?

„S radošću sam vas izabrala i vodim vas jer u vama, dječice, vidim ljude vjere, nade i molitve.“

Neki kažu da se Gospa u porukama ponavlja. Istina, i u ovoj nam kaže da nas je izabrala – doduše, ovaj put dodaje „s radošću“. No zašto Gospa ponavlja neke riječi? Možda zato što Nju i Njezine riječi lako zaboravimo?

Da, to je jedan od naših ključnih problema – što zaboravimo što je bilo, što nam je Bog dao, za nas učinio, što nam je Gospa učinila... Kad zaboravimo što nam je darovano, znak je da smo nezahvalni i time nepravedni prema istini.

I ne samo to. Zaboravom se udaljavamo od Gospe i prestajemo biti Njezini suradnici.

Zašto nas je Gospa s radošću izabrala i zašto nas vodi putem koji traje 43 godine?

Ovdje učimo o Gospi: Ona vidi. Ona vidi ono što je u nama dobro, pozitivno, vidi da smo ljudi vjere, nade i molitve.

Kako mi vidimo sebe? Kako vidimo druge oko nas? Što vidimo u njima? Gledamo li kao Gospa?

Možda u drugima vidim samo slabosti pa ne želim imati posla s njima? Što bi bilo kad bih u drugima video ono što Gospa u nama vidi?

„Nek' vas, dječice, vodi ponos da ste moji.“

Zašto Gospa govori o ponosu? Zašto želi da budemo ponosni što smo Njezini?

Najprije, razlikujmo ponos od oholosti i taštine. Za razliku od oholosti i taštine koji idu u pogrešnom smjeru, ponos je pozitivna vrijednota. Ponos je svijest o tome što jesmo to što jesmo. Suprotnost ponosa je zaborav, gubitak svijesti o svojoj vrijednosti i stid zbog nekih slabosti.

Možda postoji neki razlog zašto Gospa želi da danas budemo ponosni? Možda netko drugi želi ugasiti ponos u nama?

Kako su naši stari bili ponosni kršćani! Nisu se stidjeli svoje vjere. Znali su tko su i bili su spremni to pred svima povjedocići. Naglašavajući slabosti nekih kršćana, posebno svećenika, kao da neke

ideologije žele današnjim kršćanima nametnuti osjećaj krivnje i kompleksa manje vrijednosti. I zaista, neki kršćani na Zapadu stide se svoje pripadnosti Crkvi i odriču je se, jer ne žele pripadati Crkvi koja u sebi ima slabosti.

Kako nas pozivom da budemo ponosni Majka hrabri! Kako nam uzdiže duh! Kako nas ozdravlja!

O hvala ti, Majko, što nas se Ti nisi odrekla zbog naših slabosti! Hvala Ti što unatoč svim našim grejsima i nesavršenostima i dalje govorиш da si upravo nas izabrala, da upravo s nama računaš u svojim planovima širena mira po svijetu! Hvala Ti što nas se ne stidiš nego javno kažeš i naglašavaš da smo Tvoja djeca!

Zar ćemo se mi stidjeti Majke? Zar ćemo se stidjeti što smo Njezina djeca? Zar ćemo Nju zatajiti? Pred kim se stidjeti? Zbog koga i zbog čega Nju zatajiti?

Razlikujmo dvije stvari: mir u nama i mir oko nas. Učeći nas u svojoj školi, Gospa nama želi pomoći da mir pobijedi u nama, a nas poziva da Njoj pomognemo kako bi mir pobijedio oko nas, u drugima. Sjetimo se jednog Njezina poziva: „Budite moje ispružene ruke mira prema ljudima...“

„A ja vas vodim Njemu koji je put, istina i život“

Neki kršćani nemaju nikakav ili nemaju dobar odnos prema Mariji. Razlog: Zato što je Isus jedino važan, tj. zato što je Isus put, istina i život. Koja šteta da tako razmišljaju! Jer Marija nam i u ovoj poruci jasno kaže što je Njezina jedina zadaća i uloga: Voditi nas Isusu koji je put, istina i život!

Ako je Bogu bila potrebna majka i ako ju je Isus nama (Ivanu...) povjerio s križa i dao za našu majku, onda je i nama potrebna majka na putu do Boga. Isus bi rekao „Tko ima uši, neka čuje.“ Blago onima koji to shvate!

„Ja vas vodim Njemu.“ Marija čini ono što je Isusova želja: „Dođite k meni!“ Time nas podsjeća na Isusovu školu u kojoj postoji nekoliko koraka.

Prvi korak je molitva: doći Isusu. Doći na euharistiju, čitati evanđelje, klanjati se Isusu, moliti pred križem... Molitva, „doći Isusu“ danas je presudno, jer mnogi kršćani ne dolaze Isusu, ne sudjeluju na euharistiji... Ako ne dolaze Isusu, udalja-

vaju se od Njega, zaboravljaju ga. I još nešto: ostaju sami, samo sa svojim snagama, samo u svome razumu, samo u ljudskoj ljubavi, samo u svome gledanju... Ili idu drugima, služe drugima bogovima...

Drugi korak nas vodi u dubinu: „Učite od meni!“ Učiti, upoznavati Isusa, Njezove riječi, Njegovo srce. Čitajući evanđelja, slaveći euharistiju, klanjajući se Isusu, moleći pred križem upoznajemo Isusa, Njegovo srce, Njegovu ljubav.

Treći korak je pretvorba: Dopustiti Duhu Svetom da preobražava naša srca kako bi postala slična Isusovu srcu. Zato je važno moliti se Duhu Svetom: Duše Sveti, preobrazi moje srce... Učini da moje srce postane slično Isusovu srcu...

Ponavljajmo u srcu: Isuse, učini srce moje po srcu svom...

„I s vama sam da mir pobjedi u vama i oko vas, jer s tom nakanom Bog me posla vama.“

Gospa se opet „ponavlja“, opet nam kaže da nije (samo) svojom voljom došla k nama već ispunja Božji nalog, Božje poslanje. Nadalje, kaže nam što je Njezina uloga u ovom posljanju: pomoći nam da mir pobijedi u nama i oko nas.

„Da mir pobijedi“ – to znači da je riječ o borbi. Gospa vidi situaciju u svijetu: Borba je između dobra i zla. Tko će i što će pobijediti u nama i oko nas: Mir ili nemir? Dobro ili зло?

Razlikujmo dvije stvari: mir u nama i mir oko nas. Učeći nas u svojoj školi, Gospa nama želi pomoći da mir pobijedi u nama, a nas poziva da Njoj pomognemo kako bi mir pobijedio oko nas, u drugima. Sjetimo se jednog Njezina poziva: „Budite moje ispružene ruke mira prema ljudima...“

Tako dolazimo do četvrtog koraka u Isusovoj i Gospinoj školi: Idite drugima! Isus šalje učenike da ono što su primili i naučili od Njega nose drugima, da šire Božje kraljevstvo po svem svijetu. Isto i Gospa preko nas želi: da mi koji smo u Njezinoj školi naučili kako mir pobijede u nama, pomažemo drugima (oko nas) da mir pobjedi u njihovim srcima i obiteljima.

Hoćemo li reći Da Majci? I ne samo reći nego početi djelovati. Ili ćemo je zaboraviti, izdati Ljubav zbog svoje slabe ljubavi ili zbog manjka ljubavi u sebi?

Kako ne bismo propustili ovaku životnu priliku koju nam nudi Majka – koja kaže „draga moja djeco“ – i mi odmah sada recimo: „Hoću to što Ti želiš, draga moja majko Marijo!“ ■

Ako voliš svećenički poziv, bit ćeš svećenik

Gotovo u jednom dahu čita se knjiga „Vratit ću se Ocu“ o. Franca Špeliča, koja je ovih dana objavljena u nakladi katoličke molitvene zajednice „Prijatelji Duha Svetoga“. A kako i ne bi kada se radi o autobiografiji čovjeka koji je bio partizan i ateist, milicajac u socijalizmu, suprug i otac te nakon toga postao svećenik Katoličke Crkve u već poznoj životnoj dobi!

Franc Špelič rođen je u Sloveniji 24. rujna 1927. Za vrijeme Drugog svjetskog rata, kao četvrtogodišnjak je otisao u partizane, gdje je bio odgajan kao

ateist i komunist, navodi se u uvodu knjige. Nakon rata radio je kao oficir u tadašnjoj miliciji te bio djelatni član Komunističke partije. Oženio se 1946. i imao troje djece. Nekoliko godina kasnije, napustio je milicijsku službu i postao učiteljem. Godine 1954. u čudesnim je okolnostima počeo čitati Sveti Pismo i doživio obraćenje, što ga je potaknulo da napusti Ko-

munističku partiju. Posljedice te odluke bile su teške: komunisti su ga često maltretirali i mučili, na različite načine otežavali život njemu i njegovoj obitelji. Unatoč svemu, nepokolebljivo je ostao na Kristovom putu. U dobi od 42 godi-

ne počeo je studirati teologiju. Uz to je radio kao noćni čuv u tvornici. Kad je bio na petoj godini fakulteta, njegova supruga oboljela je od multiple skleroze, te je sljedećih 20 godina bila posve ovisna o njegovoj skrbi. Za teško bolesnu suprugu brinuo se sve do njezine smrti 1992. Još za njezinu života, na Špeličevom tijelu pojavile su se stigme, a 1993. godine postao je katolički svećenik. Svoje prvo mistično iskustvo doživio je u Međugorju 1987. i od tada je posebno povezan s Majkom Božjom i Međugorjem. Vjeravao je da je tada počelo njegovo istinsko obraćenje. Gospu je često vido, osjećao miris koji je ukazivao na njezinu prisutnost ili čuo njezine poruke. U jednom mu je viđenju rekla da će postati svećenik. U to vrijeme bio je obiteljski čovjek, imao je ženu i djecu, pa mu je to zvučalo nevjerojatno. Međutim, to se ostvarilo nakon smrti njegove supruge.

Kao svećenik, na neobjašnjive je načine privlačio ljude na ispovijed; neki svjedoče da nisu imali mira dok se ne bi kod njega ispovjedili. A tada bi nerijetko, poput jednog drugog posebnog ispovjednika, oca Pia iz Pietrelcine, već znao sve skrivene grijehе neke osobe, koje je i ona sama zaboravila. Pohodili su ga i brojni bolesnici, kojima je donosio Kristovu utjehu, a putem njegove zagovorne molitve događala su se (i danas se događaju) čudesna ozdravljenja od neizlječivih bolesti. Oni koji su ga susretali, svjedoče o njegovoj jednostavnosti, otvorenosti i blagosti. Život Franca Špeliča su na poseban način obilježila izvanredna duhovna iskustva na brdu Kureščeku u blizini Ljubljane, gdje je između ostalog, primio Marijinu poruku da treba obnoviti porušenu crkvu i molitveni život na tom mjestu. Ta iskustva odjeknula su u srcima brojnih vjernika, u Sloveniji i u svijetu, te potaknula obnovu ne samo porušenog svetišta Marije Kraljice mira, nego i komunizmom opustošenog i zamrllog duhovnog života u Sloveniji, prepričava se ukratko Špeličev život u uvedu, a on sam otkriva detalje svojega krajnje siromašnog djetinjstva i odlaska u partizane.

„Bio sam u brojnim sukobima i bitkama. Dugo sam bio i mitraljezac, ali ne znam ni za jedan primjer, da bi se ustavilo da je netko bio mrtav tamo kamo sam ja pucao. To nije bila moja volja da nikoga ne pogodim. Samo me je Bog sačuvao da ne budem opterećen prolijenom krvlju. Njemu budi hvala!“, piše Špelič, koji je i ranjen u partizanima.

„S mitraljezom sam našao zaklon iza bunara u blizini zapaljene zgrade. To-

povska granata doletjela je i eksplodirala tik do bunara, otrgnula veći komad betona koji je poletio u zrak i pao na moja leđa i glavu. Ostao sam bez svijesti, što je potrajalo četiri dana. Probudio sam se ležeći na postelji od slame, na podu među drugim ranjenicima, u negašnjoj gostonici „Bukovec“ u Semiču. Pored mene je sjedila mlada žena i držala moju glavu u svojem naručju. Prepoznao sam tu dobru ženu koja me je njegovala i na glavu mi stavljala hladni oblog. Bila je to žena mljekara iz Dobrniča, koji je među prvima poginuo u partizanima još 1941.“ piše Špelič, kojemu je zbog ozljede kralježnice oslabio donji dio tijela.

„Kad mi je liječnik kroz približno dva mjeseca davao injekciju, nesvesno sam odmaknuo stražnjicu. Liječnik je skakao od veselja i vikao: „Živ si, živ si!“ Nisam znao što to znači, no liječnik je tada shvatio da neću ostati hrom, te da mi tijelo oživjava. U jesen 1944. zdravlje mi se toliko poboljšalo da sam mogao napu-

Kao svećenik, na neobjašnjive je načine privlačio ljude na ispovijed; neki svjedoče da nisu imali mira dok se ne bi kod njega ispovjedili. A tada bi nerijetko, poput jednog drugog posebnog ispovjednika, oca Pia iz Pietrelcine, već znao sve skrivene grijehе neke osobe, koje je i ona sama zaboravila.

stiti bolnicu i otići nekamo na oporavak“, piše i dodaje kako je kraj rata dočekao kao pacijent partizanske bolnice na oporavku te je u rujnu otišao u Ljubljani na tromeđečni milicijski tečaj.

„Po završenom tečaju poslali su me u Okružnu milicijsku upravu u Kamnik. Tamo su me rasporedili na dužnost novo radno mjesto, upoznao sam sestru kolege s milicijskog tečaja. Zapovednici su me, dakle, poslali u Kamnik i od tamo u Lukovici. No, Ministarstvo za unutarnje poslove Slovenije mi je već 7. prosinca 1945. izdalo dekret za referenta (kakvog, to ne znam) u odsjeku za unutarnje poslove okruga Trebnje. Taj dekret dobio sam u trenutku kad sam već nastupio na mjesto zapovjednika milicijske postaje u Lukovici i kad sam već upoznao prijateljevu sestruru, s kojom sam se namjeravao vjenčati. Zato sam se usprotivio premještanju u Trebnje i uspijelo mi je ostati u Lukovici. Roditelji moje zaručnice bili su istinski vjernici.

Molio sam, preklinjač i jamčio da ću knjigu vratiti, no sve je bilo uzalud dok se nije umiješala moja majka, kojoj je bilo dosta mojeg prekljinjanja. „Micka, pa dajte mu tu knjigu. Ja ću se pobrinuti da je dobijete natrag.“ To je pomoglo. Sveti Pismo sam odnio kući, a da mi je netko u trenutku prije prelaska preko njihovog praga re-

Petorica braće bili su u partizanima. Jednom, dok smo moja djevojka i ja u večer njim satima čavrjali uz peć, njen otac je kao i svakoga dana zazvećao krunicom na kojoj je bilo više medaljica. Nitko nije rekao ni riječ, znak krunicom bila je očeva zapovijed. Svi koji su se zatekli u kući, skupili su se u dnevnoj sobi. Kleknuli su i molili. I moja djevojka me je ostavila kod peći i spustila se na koljena. Ja sam usred molitve zaspao. Po završenoj molitvi prišao mi je njen otac i rekao: „Drag si mi i veseli me što se volite, ali nije mi draga što si za vrijeme molitve zaspao. Ne kaňiš li je odvesti pred oltar? Kažem ti, ako se vjenčate samo civilno, ne smijete više prijeći preko mojeg praga.“ Ta očeva izjava bila je povod i uzrok tome da sam se rastao od djevojke“, oslikava Špelič svoj odašnji odnos prema vjeri.

„U Lukovici sam se vjenčao s udovicom čovjeka kojeg su Nijemci zvijerski ubili u Črni kod Kamnika. Žena je iz kratkog prvog braka imala sina Mirka. Bio je šest godina star. Ja u vrijeme ženidbe još nisam bio napunio devetnaest godina. Vjenčali smo se 4. srpnja 1946., a tek 24. rujna sam navršio devetnaest. Supruga je bila pet godina starija. Sidu (Sidoniju), koja je postala mojom ženom, tako sam poštovao i volio, da je nisam ni dotaknuo dok se nismo vjenčali. Ona mi je prije vjenčanja rekla da ćemo se i crkveno vjenčati, ali ja o tome nisam želio ni čuti, pa je na koncu pri stala na (samo) civilno vjenčanje.“, piše Špelič i navodi kako su ga nakon toga poslali u oficirsku školu u Sremsku Kamenicu.

„Po završenoj oficirskoj školi, bio sam u rujnu 1951. dekretom postavljen za predavač u milicijskoj školi u Begunju. Službeno sam bio predavač „pravila milicijske službe“, iako sam predavao i druge predmete“, piše Špelič, a u tim danima na čudesan način, u posjetu prijateljima sproveo se s „knjigom s crvenim obrubom“, tj. Biblijom, koja ga je na neobičan način privlačila.

„Rekao sam: „Micka, dajte mi tu knjigu, vratit ću Vam je!“ Ona mi je odgovorila: „Što biste Vi s tom knjigom, to je Sveti Pismo. Ne dam je. Znam kakvi ste vi komunisti, spalili biste je. To Vam neću dozvoliti!“ O, kad bih mogao opisati što se tada zbivalo u meni! Molio sam, preklinjač i jamčio da ću knjigu vratiti, no sve je bilo uzalud dok se nije umiješala moja majka, kojoj je bilo dosta mojeg prekljinjanja. „Micka, pa dajte mu tu knjigu. Ja ću se pobrinuti da je dobijete natrag.“ To je pomoglo. Sveti Pismo sam odnio kući, a da mi je netko u trenutku prije prelaska preko njihovog praga re-

kao, da će tog dana poželjeti imati Sveti Pismo, vjerojatno bih ga odalazio po ustima", iskren je Špelič, kojemu su kroz glavu prolazile tisuće pitanja o Bogu.

"U nekom leksikonu našao sam podatak, da je prorok Danihel živio oko 400 do 450 godina prije Krista, što je zacijelo pogrešno, jer se rimski imperij razdijelio 395. godine nakon Krista. Otakud Danihelu viđenje za toliko stoljeća unaprijed? To pitanje mi je „svrđlalo“ i „ključalo“ po mozgu. Ako netko ima proročke sposobnosti, morao ih je dobiti. Od koga? Bog?! Nema drugog odgovora: Bog postoji. Samo Bog je mogao dati Danihelu tu sposobnost tumačenja snova“, jedan je takav primjer, koji ga je doveo do zaključka da Bog postoji.

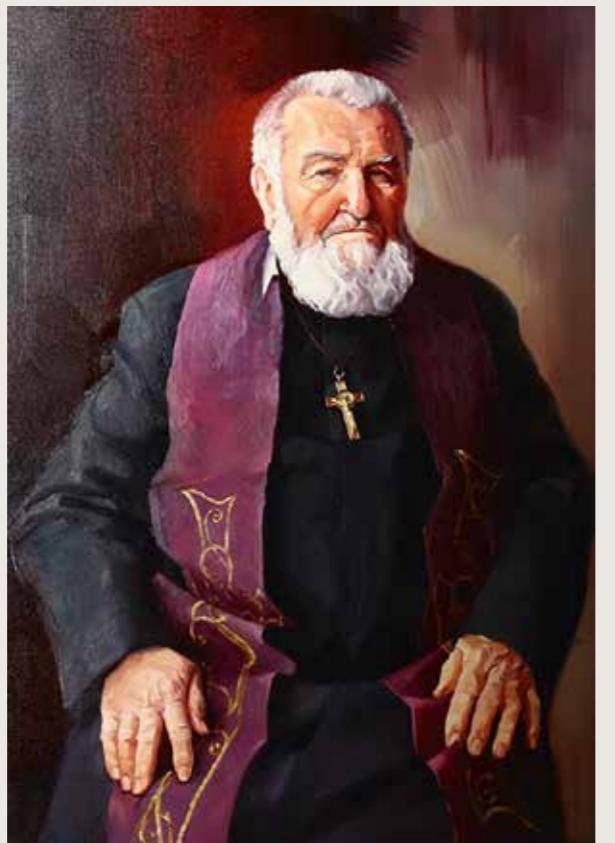
"Boga sam prihvatio s takvom vjerom, da mi ga nitko više ne bi mogao oduzeti, iako je prihvaci Bog još uvijek bio ovijen mojom vlastitom tamom. O njemu nisam ništa znao, izuzev toga da on postoji", piše i dodaje kako je često klečao i molio na neki svoj način.

"A obično sam klečeći razmišljao i kad se nisam molio. Formalne molitve još nisam poznavao. Svaka moja molitva bila je spontana i drukčija, ovisno o osjećaju patnje i nesreće ili sreće i veselja. Mnogo sam se molio, doista mnogo i usrdno. Više nego danas, žao mi je, moram se popraviti", iskren je u svojem pisanju.

Otkriva da ga je mučilo pitanje spaseњa, ali i taj je odgovor našao u Svetom pismu, pročitavši redak: „Uistinu, Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina jedinorodenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni.“ (Iv, 3,16)

"U riječi 'nijedan', najednom sam ugledao sebe. Nijedan koji vjeruje u njega neće biti pogubljen! Ako ja, da-kle, vjerujem...ni ja neću biti pogubljen. O, blaženo spasenje! Koliko sam bio sretan! Ja, izgubljeni sin, pa pomilovan! Kako čudesno sam osjetio prisutnost Božje ljubavi i Božjeg milosrđa! Ta sreća trajala je nekoliko mjeseci. O, kako je čudesna Božja psihologija. Kakva taktika! Bog mi je dao da malo predahnam, pa su muke ponovno počele (kao neuk čovjek ne znam to drukčije izraziti)", piše Špelič, navodeći kako je tražio način kako izaći iz Saveza komunista.

"Više nego za sebe, bojao sam se za svoju ženu. Ona je, naime, stupila u Komunističku partiju na moju želju. Srcem joj nikada nije pripadala. Razmišljao sam: „Ja će već nekako izići iz partije, ali kako će reći ženi da istupi iz nje, kad je ušla na moju želju, a o mojim unutarnjim

"Boga sam prihvatio s takvom vjerom, da mi ga nitko više ne bi mogao oduzeti, iako je prihvaci Bog još uvijek bio ovijen mojom vlastitom tamom. O njemu nisam ništa znao, izuzev toga da on postoji", piše i dodaje kako je često klečao i molio na neki svoj način.

da je počnem nagovarati i zahtijevati da vraćenu partijsku knjižicu uzme natrag. O, kakva sreća! Kako čudesno Bog pomaže čovjeku riješiti probleme koje je ovaj sam stvorio! Žena nije ni slutila, kakvo veselje mi je priedila. Nasmijao sam se, a ona me je začuđeno gledala, jer je očekivala od mene posve drukčiji odgovor", piše i navodi kako su ga nakon njegova izlaska iz Saveza komunista više puta su pozivali na razgovor.

"Ustrajao sam pri svojoj odluci. Prihvatio sam Boga i njegovo postojanje. On sam mi je dao snagu da ustrajem, unatoč prijetnjama i neizbjegljivim posljedicama. Proglasili su me za otpadnika i izdajnika NOB-a i socijalizma, te ustvrdili da ustrajem na otpadništvo radi koristi koje imam zbog izdaje. Radili su pritisak na mene da priznam, koja me to

organizacija plaća da bih postao izdajnik. Gotovo sigurno je to neka emigrant-ska organizacija. Najvjerojatnije su me negdašnji bjelogardisti pridobili za svoje ciljeve. Svo moje objašnjavanje, kako je samo Božja milost uzrok moje promjene, ništa nije pomagalo. Obećavao sam im da će biti pošten i dobar građanin, ali da se Boga ne mogu odreći. Milicajci su me često posjećivali. S njima se nije zbijalo ništa lošega. Lošije je bilo, kad su me zvali ili dolazili po mene automobilom. Saslušavanja su bila duga i mučna. Da čovjek čovjeku može biti takva zvijer, naučio sam upravo na tim saslušanjima. Istina, nisu me uvijek tukli. Upotrebljavali su druge, još gore metode, koje su ubijale dušu i tijelo. Ali ono iza čega stoji Bog, nije moguće ubiti", piše Špelič, koji je u dobi od 41 godine počeo ozbiljno razmišljati o studiju teologije.

Sljedeće godine upisao sam se na Teološki fakultet u Ljubljani. Kako zbog studija nisam smio opterećivati obiteljski proračun, prije početka sam se zaposlio kao čuvan (uglavnom kao noćni čuvan, te u dane praznika i popodne) u tvornici Sukno u Zapužu. Cijeli teološki studij proveo sam u vratarnici te tvornice. S punom odgovornošću tvrdim, da sam posao obavljao savjesno, bolje nego neki koji su radno vrijeme prespavali. Sve noćne ophodnje po tvorničkim objektima sam obavljao redovito, pa i više negoli sam bio dužan. Navečer sam dolazio na posao, a ujutro sam se ravno s posla, autobusom vozio na Teološki fakultet u Ljubljani. Svake večeri odspavao bih dva sata, a tek sam se subotom, nedjeljom i praznicima dobro naspavao. U takvim okolnostima sam pet godina pohađao predavanja na Teološkom fakultetu i tijekom studija sam odradio punih pet godina kao čuvan – vratar", piše i dodaje kako mu se još prije studija teologije javila snažna želja da postane svećenik.

"Ta želja me je mučila i svrdlala u meni. Nije to bilo moguće, jer sam bio oženjen, iako samo civilno. Želja je ipak ostala, snažna i uznenirujuća", piše i dodaje kako je odlučio posjetiti ljubljanskog nadbiskupa s molbom da postane dakovom.

"Jednom sam ga zamolio za savjet, ne bi li možda bilo dobro poslati molbu u Vatikan, kako bih od tamo dobio dopuštenje kao mogući izuzetak. Svoje stajalište sam temeljio na tome da nisam vjenčan u Crkvi, sa ženom bih se dogovorio o sporazumnoj rastavi civilnog braka, odrekao bih se (a tada već jesam) supruge, oca i svećenika. ■

Svećenički poziv dobio je u Međugorju, gdje mu se za jednog od hodočašća ukazala Blažena Djevica Marija riječima: „Budi spokojan, Dunja (njegova mala pokojna unučica) je kod mene i moli za sve vas. Ako voliš svećenički poziv, bit ćeš svećenik.“

i kратak: „Čak i kad biste dobili dopuštenje iz Vatikana, ja Vam ga ne dam. Konačna odluka je moja“, bile su riječi kojima ga je odbio, no budući da je Špelič odlučio sam poslati molbu u Vatikan, nadbiskup ga je pozvao nakon šest tjedana da ponovno dođe k njemu.

„Tijekom posjeta bio je jako uvrijeđen, jer sam poslao molbu bez njegova odobrenja. Kad me je on odbio, išao sam zaobilaznim putem. „Jako me je začudilo, da ste tako brzo dobili odgovor (jednom mi je rekao, da godinu dana neću dobiti odgovor), a k tomu i povoljno rješenje. Nije isključeno da biste mogli postati svećenik, no morali biste ispuniti još neke uvjete: da se supruga odrekne bračnog života, da dâ svoj pristanak, da nema nikakvih materijalnih ni moralnih zahtjeva, te da su djeca punoljetna. Tako pišu iz Vatikana. Odlučujem ipak ja. Samo vi studirajte, ali svećenik nećete biti...“ Odgovor iz Vatikana su, naime, poslali nadbiskupu, a ne meni“, piše Špelič, koji je nakon toga ipak postao trajnim dakovom, no zaredali su se novi problemi.

„Na petoj godini studija moja je žena teško oboljela od neizlječive bolesti, multiple skleroze. Već od samog početka je bilo teško, jer je postala potpuno ovisna o tuđoj pomoći. Otišao sam kod nadbiskupa i rekao mu da odustajem od svake želje za svećeništvo, jer bi bilo krajnje nekršćanski ostaviti nemoćnu ženu, a ići propovijedati evangelije ljubavi“, piše i navodi kako je u 38 godini shvatio da njegov brak nije pravilno tj. crkveno sklopljen te je sa suprugom počeo sporazumno živjeti u čistoći, poput brata i sestre.

„Namjeravali smo se vjenčati u crkvi, no kad mi se javila želja za svećeništvo, nisam to više planirao. Kad se supruga razboljela, sklopili smo crkveni brak. Ona je zbog bolesti nemoćno ležala na postelji, a ja sam sjedio pored nje“, piše Špelič i dodaje kako je nakon posvećenja za trajnog dakona postao i povjerenik Udruge bolesnika oboljelih od multiple skleroze (MS) za cijelu Gorenjsku.

Svećenički poziv dobio je u Međugorju, gdje mu se za jednog od hodočašća ukazala Blažena Djevica Marija riječima: „Budi spokojan, Dunja (njegova mala pokojna unučica) je kod mene i moli za sve vas. Ako voliš svećenički poziv, bit ćeš svećenik.“

„To mi je bilo rečeno 1989., tri godine prije ženine smrti. Umrla je naime 1992.“, navodi Špelič, koji je još za suprugina života dobi i stigme.

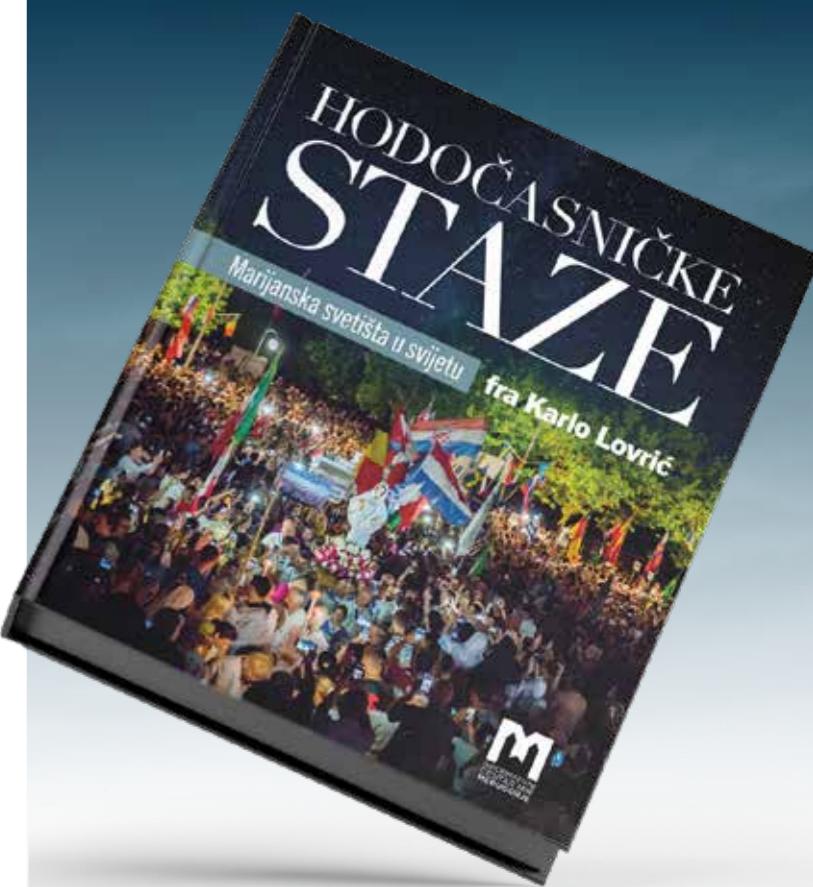
„Odveo sam je 30. rujna 1987. godine u Iječilište Atomske toplice na predviđenu vodenu masazu. Nakon 20 minuta vratio sam se po nju. Kad sam ušao u kupaonicu, žena je prestrašeno rekla: „Kako to izgledaš? Jesi li pao?“ „Ne.“ „Je li te netko udario? Jesi li se u nešto zaletio?“ „Ne“, rekao sam nervozno, „zašto pitaš?“ „Jer si sav krvav.“, piše i dodaje kako je oko čela imao orosene kapljice krvi koje uopće nije osjetio te je sljedećih nekoliko mjeseci uokolo hodao krvave glave, a nekoliko dana nakon toga dobio je stigme na rukama, pa na ramenima, te posljednju na grudima.

„Dragi otac France obavljao je svećeničku službu sve do 10. travnja 2012., kada se rodio za vječnost i ugledao lice onoga kojem se davno kao izgubljeni sin, raskajan i ushićen vratio“, piše nakladnik, „Priatelji Duha Svetoga“, koji organizira i hodočašća na Špeličev grob i crkvu na spomenutom brdu Kurešček nedaleko Ljubljane, gdje se i danas događaju čuda po zagovoru ovoga živopisnoga partizana, milicajca, supruga, oca i svećenika. ■

Priredio: Darko Pavčić

Poštovani čitatelji, pred vama je knjiga Hodočašničke staze fra Karla Lovrića koja nas vodi u ništa manje nego 119 uglavnom Gospinih svetišta u 38 zemalja svijeta.

Knjiga spada u red onih koje svakako treba pročitati, i to ne samo jedanput; ona bi, da se poslužimo školskim rječnikom, trebala biti obvezna lektira, svojevrsni vadmekum.

Ne možemo fizički posjetiti sva hodočašnička mjesta, ali se možemo duhom prenijeti u njih. U tome nam obilno pomaže ova fra Karlova knjiga. Ona će nas, da se poslužim rječima autora, približiti Gospi, a preko Gospe Isusu i Njegovoј Crkvi.

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvremenici Informativnog centra MIR Međugorje.

Foto: Arhiv ICM

Mirta Miletic

Kako odgajati vrline kod djece?

Svaki roditelj suočava se s izazovima odgoja vlastite djece. Pita se kako postupiti u određenim situacijama, odgaja li ispravno svoju djecu i hoće li uspjeti djeci usaditi pozitivne vrijednosti. Roditelji se također susreću s vlastitim granicama. Primjenjuju modele odgoja koje su i sami dobili u vlastitoj obitelji. Mnogi od tih modela su možda neučinkoviti ili pogrešni, ali su tu, usađeni u njih tijekom njihovog odrastanja. Djeca su različita, pa se od roditelja zahtijeva i različit odgoj prema svakom djetetu, što nije jednostavno. Postoje teško i lako odgojiva djeca. Kada svemu ovome pridodamo društvo i okruženje u kojem živimo, možemo olakšati

u malodružje i zaključiti kako je danas gotovo nemoguće odgojiti dobru djecu. No, ne smijemo zaboraviti da roditelji u svemu ovome nisu sami. Bog je uvijek tu, blizu, spreman pomoći i intervenirati, no potrebna je naša suradnja, otvorenost i poslušnost.

Dobar

odgoj uključuje odgoj vrlina kod djece. Bez odgoja za vrline teško

će djeca preuzeti odgovornost i izrasti u zrele ljude. Zato je važna zrelost samih roditelja, kao i otvorenost za rast, promjene pogrešnih obrazaca ponašanja, trajni rad na sebi i oplemenjivanju roditeljskih vještina. Jer djeca tijekom odrastanja proživljavaju dramatične promjene koje zahtijevaju odgovarajući odgovor sa strane roditelja.

Dobar odgojitelj promatra i vidi osobu svakog djeteta bez predrasuda i želje da djetetu nameće svoja očekivanja. Vidi djetetove sposobnosti i i usmjerava pozitivne sklonosti, ne rješava umjesto djeteta njegove probleme nego dopušta da kroz križ raste.

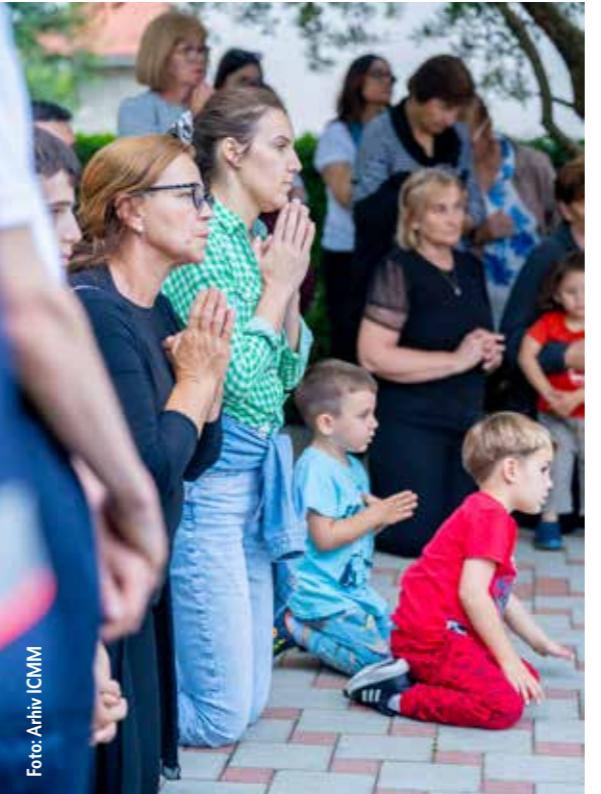

Foto: Arhiv ICM

Dobar odgoj uključuje odgoj vrlina kod djece. Bez odgoja za vrline teško će djeca preuzeti odgovornost i izrasti u zrele ljude. Zato je važna zrelost samih roditelja, kao i otvorenost za rast, promjene pogrešnih obrazaca ponašanja, trajni rad na sebi i oplemenjivanju roditeljskih vještina. Jer djeca tijekom odrastanja proživljavaju dramatične promjene koje zahtijevaju odgovarajući odgovor sa strane roditelja.

mijenjaju, stvari postaju komplikiranije i zapravo je logično da je roditeljima potrebna pomoći i podrška. Pokušajmo zajedno razmišljati o vrlinama koje možemo razvijati kod svoje djece, a koje će im pomoći da dostignu zrelost potrebnu za sve uloge koje ih čekaju u kasnijem životu.

Vrlina razboritosti i zdravog prosudivanja sposobnost je razlikovanja što je u životu važno, a što nije. Ova će vrlina pomoći djetetu da prepozna dobro i počne laž. Pomoći će mu da stvari nazove pravim imenom, da se ne boji upotrijebiti razum. Ova vrlina može se vježbati kroz primjere i razgovore. Učite djecu kroz stvarne primjere iz svakodnevnog života. Kada se suočite s odlukom ili dilemom,

uključite djecu u razgovor i pitajte ih što misle o tome. Pomažite im da razmotre sve opcije i posljedice. Potičite djecu da postavljaju pitanja i istražuju informacije prije nego što donesu zaključke. Razumijevanje osjećaja i perspektiva drugih ljudi pomaže djeci da bolje procjenjuju situacije i odluke. Učite ih da razmišljaju o tome kako bi se drugi mogli osjećati u određenim situacijama i koje bi posljedice njihove odluke imale na druge. Otvoreno razgovarajte o moralnim vrijednostima, kao što su poštjenje, pravednost i odgovornost. Ove rasprave pomažu djeci da razviju osobni moralni kompas koji im može služiti kao vodič u donošenju odluka. Dajte djeci priliku da donose vlastite odluke i snose posljedice svojih izbora u sigurnom okruženju. Nemojte rješavati (sve) probleme umjesto njih. Ovo ih uči odgovornosti i omogućava im da uče iz svojih pogrešaka.

Samosvladavanje i umjerenost je sposobnost reći ne svojoj samovolji, strasti, željama i lijenosu. Ova se vrlina vježba od samih početaka djetetova života, u malim stvarima. Odgadanje djetetovih želja u njemu jača upravo ovu krnjepost. Papa emeritus Benedikt XVI često je spominjao „**odgoj za odgodu**“ tvrdivši kako će odgadanje djetetovih želja pomoći djetetu u umjerenosti i skromnosti kada odraste. Ne moram imati sve što želim! Moram naučiti čekati! Umjerenost znači i vladanje svojim govorom i djelima. Razvija samopoštovanje i brigu za one koji nas okružuju.

Vrlina odgovornosti znači ponašati se na način da preuzimamo sve posljedice svoga ponašanja. I dobre i loše! Dijete tako uči jasne granice i stiče naviku vršenja svojih dužnosti. Odgovornost je i spremnost održati obećanje i obavezu koju smo preuzeли. Ova vrlina nam pomaže odrasti u odgovorne pojedince koji će svojim djelovanjem preobražavati društvo. Važno je da i roditelji posjeduju vrlinu odgovornosti, pa će djeca rado kopirati takav model ponašanja.

Jakost je važna vrlina koja će djeci pomoći u nošenju sa životnim problemima. Jakost stavlja u red naše osjećaje i ne dopušta da se ravnamo samo prema njima. Danas je jako prisutno ponašanje i djelovanje prema vlastitim osjećajima. No, čovjek ima slobodu i jakost nadići vlastite osjećaje te je sposoban za žrtvu i samonadilaženje. Zanemarivanje vlastitih sebičnih osjećaja uči nas istinskoj ljubavi. Pravoj ljubavi!

Djecu je važno odgojiti i za velikodušnost. To će im pomoći da se oslobole okretanja oko sebe i sabičnosti. Sebič-

Roditelji će najviše pomoći svojoj djeci ako se i sami budu oslobođali svojih negativnosti, krivih uvjerenja i strahova. U odgoju je važna i autentičnost. Djeca malo slušaju ono što govorimo, ali i te kako uče gledajući naša ponašanja. Uče gledajući nas, našu komunikaciju, naš način rješavanja problema, naše reakcije na teškoće.

nost nas vodi u besmisao i depresiju. Današnje društvo je puno pojedinaca koji se klanjaju idolu sebičnosti. Nikada umjerenost na sebe čovjeku ne donosi zadovoljstvo i mir. Važno se ovdje pitati na što smo u svome odgoju stavili naglasak. Bog, obitelj, odnosi, služenje drugima ili moć, karijera, novac, komfor? Ono na što smo mi stavili naglasak kopirat će djeca kao svoje vrijednosti. Zadatak roditelja s obzirom na ovu vrlinu je truditi se oblikovati karakter djece koji će težiti ljubavi, radosti i istini.

Dobar odgojitelj promatra i vidi osobu svakog djeteta bez predrasuda i želje da djetetu nameće svoja očekivanja. Vidi djetetove sposobnosti i i usmjerava pozitivne sklonosti, ne rješava umjesto djeteta njegove probleme nego dopušta da kroz križ raste. Kada nastupe problemi mnogi roditelji misle da trebaju odmah nešto učiniti i intervenirati. Ili imaju potrebu lišiti djeteta svake brige i tereta, pa sve preuzimaju na sebe. Roditelji će najviše pomoći svojoj djeci ako se i sami budu oslobođali svojih negativnosti, krivih uvjerenja i strahova. U odgoju je važna i autentičnost. Djeca malo slušaju ono što govorimo, ali i te kako uče gledajući naša ponašanja. Uče gledajući nas, našu komunikaciju, naš način rješavanja problema, naše reakcije na teškoće.

Ponekad je važna i šutnja. Šutnja nas spašava od reakcija u afektu i naglog djelovanja. Imaju svoju težinu. Šutnja je često i Božja pedagogija prema nama. Bog traži od nas naše djelovanje i našu borbu. Želi naše zauzimanje i naše korake hrabrosti. Budimo hrabri, mudri i dosljedni roditelji. Neka nas na tom putu prati blagoslov Kraljice Mira! ■

Kako do skladnijih odnosa i boljeg razumijevanja u obitelji?

Krešimir Miletic

Udanašnjem brzom i dinamičnom svijetu, gdje su obitelji često rasprgane obvezama i tehnologijom, kvaliteta komunikacije unutar obitelji postaje ključna za izgradnju čvrstih i zdravih odnosa. Mobiteli, internet, različiti mediji i društvene mreže lakoćom odvlače našu pažnju i osiromašuju kvalitetu naših međusobnih odnosa. Žato je važno posvjetiti ovaj problem i poduzeti odgovarajuće korake kako bi se stvari promijenile.

Kada članovi obitelji provode puno vremena na uređajima, manje vremena ostaje za stvarne, osobne razgovore. Ovo može dovesti do osjećaja emocionalne udaljenosti i manjka povezanosti među članovima obitelji. Društvene mreže često potiču brzu i površnu komunikaciju, što može utjecati na kvalitetu razgovora u obitelji. Važni razgovori i duble emocionalne povezanosti mogu se zanemariti. Korištenje uređaja za vrijeme obroka ili drugih zajedničkih aktivnosti može ometati obiteljske trenutke koji su ključni za jačanje obiteljskih veza.

Vrijeme koje provedete zajedno, osobito lijepi trenutci zajedništva, ostavljaju sjećanja za cijeli život i postavljaju temelje da će i naša djeca željeti u svojim budućim obiteljima graditi kvalitetnu komunikaciju. Zajednički trenuci su ključni za jačanje veza i stvaranje sjećanja. Kvalitetno zajedničko vrijeme ne mora biti dugotrajno ili skupo; važno je da bude redovito i ispunjeno pozitivnim iskustvima.

Prije negoli krenemo na samu komunikaciju, potrebno je stvoriti uvjete koji pogoduju komunikaciji. Važno je razumjeti da smo mi ti koji stvaramo pretpostavke i okruženje koje ohrabruje komunikaciju. Zato je važno postaviti jasna pravila i granice. Tako npr. možemo donijeti odluku da se za vrijeme obroka ne koriste mobiteli. Mobiteli se zajedno mogu spremiti na jedno mjesto i nitko ih ne će koristiti za vrijeme obroka. U jednoj obitelji vidio sam da su na jednoj polici označili mjesto koje zovu „parking za mobitele“, gdje odlažu mobitеле ne samo za vrijeme obroka, već i u vrijeme kad žele imati zajedničko vrijeme za susret i razgovor. Ovo zaista nije teško odlučiti, a primijetit ćete veliku razliku. Ovo vrijeme možete nazvati „vrijeme bez ekranâ“. To naravno uključuje i TV, osobno računalo i druge uređaje.

Naravno da roditelji trebaju biti primjer, što znači da i sami trebaju ograničiti svoje korištenje mobitela. Kada djeca vide da roditelji poštuju pravila, vjerojatnije je da će ih i oni slijediti. Koristite mobiteli odgovorno i pokažite kako se tehnologija može koristiti na korisne načine, kao što je traženje informacija ili učenje

novih vještina. Razgovarajte s djecom o prednostima i rizicima korištenja mobitela i interneta, uključujući teme poput privatnosti, sigurnosti i digitalne ovisnosti. Potičite djecu da kritički promišljaju o sadržaju koji konzumiraju na mreži i da budu svjesni svog ponašanja na društvenim mrežama. Ovo trebaju biti razgovori, u kojima se trebate međusobno slušati, a ne da to nalikuje na vaša predavanja djeci.

Planirajte aktivnosti koje ne uključuju tehnologiju, kao što su igre na ploči, šetnje, sportovi ili zajedničko kuhanje. Ove aktivnosti mogu pomoći u jačanju obiteljskih veza i pružiti prilike za razgovor i zajedništvo. Vrijeme koje provedete zajedno, osobito lijepi trenutci zajedništva, ostavljaju sjećanja za cijeli život i postavljaju temelje da će i naša djeca željeti u svojim budućim obiteljima graditi kvalitetnu komunikaciju. Zajednički trenuti su ključni za jačanje veza i stvaranje sjećanja. Kvalitetno zajedničko vrijeme ne mora biti dugotrajno ili skupo; važno je da bude redovito i ispunjeno pozitivnim iskustvima.

da bude redovito i ispunjeno pozitivnim iskustvima. Osnova svakog skladnog odnosa je komunikacija. To znači ne samo govoriti, već i slušati – s pažnjom i empatijom. Kada članovi obitelji komuniciraju otvoreno i iskreno, postavljaju temelje za povjerenje i bliskost. Možete npr. uvesti pravilo „obiteljskih sastanaka“ ili tjednih razgovora gdje svi članovi mogu otvoreno podijeliti svoje misli, osjećaje i brige. Važno je da svi osjećaju kako njihov glas vrijedi i da su njihove emocije priznate. Razumijevanje osjećaja i perspektiva drugih članova obitelji ključ je za prevladavanje nesporazuma i sukoba. Empatija pomaže u prepoznavanju i priznavanju tudiših emocija, što može smanjiti napetost i olakšati komunikaciju.

Svaki član obitelji je jedinstven, sa svojim osobnostima, interesima i potrebama. Poštovanje tih razlika ključ je za skladne odnose. Važno je da svaki član osjeća da je cijenjen i prihvaci onakav kakav jest. Posvetite vrijeme svakom čla-

nu obitelji pojedinačno. Na primjer, roditelji mogu provoditi posebno vrijeme s djecom, baveći se aktivnostima koje djeca vole, što jača individualne veze i razumijevanje. Što kad dođe do sukoba? Sukobi su neizbjegli u svakoj obitelji, ali način na koji se njima pristupa može značajno utjecati na odnose. Konstruktivno rješavanje sukoba uključuje slušanje, priznavanje tudiših osjećaja i traženje kompromisa. Kada dođe do sukoba, potičite članove obitelji da izbjegavaju optuživa-

Jedna od najljepših aktivnosti koja izgrađuju obiteljsko zajedništvo je svakako zajednička obiteljska molitva. I ovdje je važna naša odlučnost i konzistentnost. Ako mi kao roditelji donešemo čvrstu odluku da npr. navečer želimo odvojiti vrijeme za zajedničku molitvu, onda će djeca to prihvati, iako će možda u početku postojati otpori. Važno je da to vrijeme ne bude ispunjeno napetošću, osjećajem prisile, već ugodajem opuštenosti.

je ili bilo kakav oblik uvrjeda. Ponekad naše neverbalne geste mogu izazvati više ljutnje i osjećaja povrijedenosti kod drugoga od naših riječi. Umjesto toga, usredotočite se na rješavanje problema i pronalaženje zajedničkog rješenja. Ponekad je korisno uzeti pauzu prije nastavka razgovora kako bi se emocije smirile.

Jedna od najljepših aktivnosti koja izgrađuju obiteljsko zajedništvo je svakako zajednička obiteljska molitva. I ovdje je važna naša odlučnost i konzistentnost. Ako mi kao roditelji donešemo čvrstu odluku da npr. navečer želimo odvojiti vrijeme za zajedničku molitvu, onda će djeca to prihvati, iako će možda u početku postojati otpori. Važno je da to vrijeme ne bude ispunjeno napetošću, osjećajem prisile, već ugodajem opuštenosti. Na taj dio možemo utjecati pojašnjavajući djeci važnost i vrijednost molitve, ali i našim osobnim stavom koji je djeci vidljiv u našem ponašanju.

Postizanje skladnih odnosa i boljeg razumijevanja u obitelji zahtjeva predanost, vrijeme i trud. Potrebne su konkretnе odluke, osobito na području stvaranja preduvjeta za kvalitetnu komunikaciju. Ključ je u otvorenoj komunikaciji, empatiji, poštivanju individualnosti i zajedničkom provođenju vremena. Kroz svjesne napore, obitelji mogu izgraditi duboke i trajne veze koje će im pomoći da se nose s izazovima i uživaju u zajedničkim trenutcima radosti i ljubavi. Krenimo! ■

Indijski biskupi na susretu s premijerom Modijem o napadima na kršćane

Biskupi predvođeni nadbiskupom Andrewsom Thazhathom, susreli su se s novoizabranim premijerom Narendrom Modijem kako bi izrazili zabrinutost zbog sve većeg nasilja prema kršćanima u Indiji.

Susrevši se s novoizabranim premijerom Narendrom Modijem prošlog tjedna u New Delhiju, izaslanstvo Indijske katoličke biskupske konferencije (CBCI), predvođeno nadbiskupom Andrewsom Thazhathom iz Trichura, predsednikom CBCI-a, zatražilo je njegovu intervenciju kako bi se zaustavilo nasilje i uznenimiranje kršćana,javila novinska agencija UCA.

Tijekom 45-minutnog susreta, kojeg su biskupi opisali kao "srdačan", četveročlano izaslanstvo predalo je čelniku hinduističke nacionalističke stranke Bhartiya Janata (BJP) memorandum u kojem se žale na zlouporabu zakona protiv preobraćenja i sve češće napade na kršćane pod lažnom izlikom prisilnog obraćenja.

U memorandumu je također ponovljen dugo-godišnji poziv Crkve vlasti da proširi posebne beneficije koje su u Indiji ograničene za niže slojeve

Dalita, kao što su kvote u državnim poslovima i obrazovnim ustanovama te finansijska pomoć, na kršćanske Dalite. Kršćanski i muslimanski Daliti i dalje su izključeni iz ovih koncesija uvedenih nakon neovisnosti Indije, na temelju toga što kršćanstvo i islam ne slijede kastinski sustav. Čelnici Crkve nadalje su zatražili od premijera Modija da ne zaustavlja vladine posebne beneficije koje plemenski kršćani sada primaju, kao što zahtijevaju neke hinduističke skupine. Prema tim skupinama plemenski kršćani ne slijede plemenske religije i stoga ih se ne bi trebalo smatrati plemenskim nakon obraćenja.

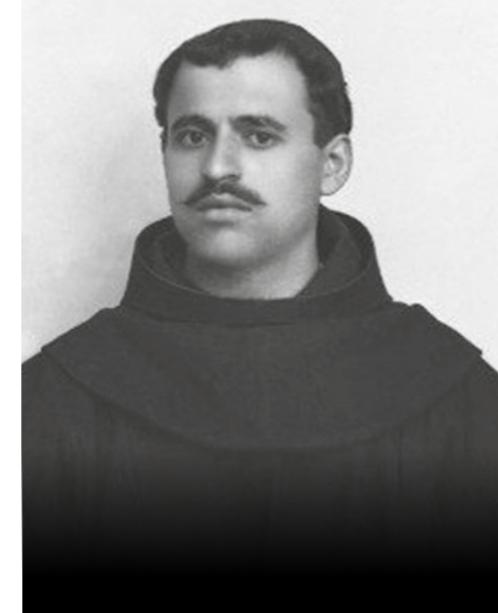
Memorandum je informirao Modija o dugo odsutnosti zastupljenosti kršćana u Nacionalnoj komisiji za manjine i Nacionalnoj komisiji za obrazovne ustanove manjina te su tražili imenovanje kršćana i u tim institucijama.

U memorandumu se pozdravlja poziv koji je Modi uputio papi Franji da posjeti Indiju, tijekom lipanskog zasjedanja sumitta G7 u južnoj Italiji, te se poziva na kontinuirane napore da se ubrza proces pohoda Pape Indiji. ■

500 godina kršćanstva u Gvatemali

Gvatemalski biskupi okupili su se u utorak 16. srpnja, u Quetzaltenangu, gdje je osnovan prvi evangelizacijski centar te uputili poruke povodom proslave Nacionalnog euharistijskog kongresa za 500 godina evangelizacije zemlje, pod geslom „Ja sam kruh života“ (Iv 6, 48). „Tijekom 500 godina Crkva je u svim svojim zajednicama rasla i širila se. Isusovu Radosnu vijest pozdravili su brojni i ona nam je omogućila da rastemo u dostojarstvu, svjescni božanskog života koji On prenosi na nas. To ne završava smrću“, poručili su gvatemalski biskupi.

„Euharistijska prisutnost Isusa Krista i njegovo Evanelje osvijetlili su naše živote, usred razvoja povijesti Crkve u Gvatemali, koja je poznala trenutke rasta i sijaja, kao i trenutke ugnjetavanja i progona. Ovaj nam susret daje priliku da budemo zahvalni za dolazak navještaja Krista mrtvog i uskrslog. Evangelizacija na našim prostorima dala je smisao tisućama života“ naglasili su.

Beatifikacija fra Alojzija Palića

Fra Alojzije Palić bit će proglašen blaženim u subotu 16. studenog 2024. u Skadru u Albaniji, a svečano slavlje predvodiće prefekt Dikasterija za kauze svetaca kardinal Marcello Semeraro, objavljeno je na službenoj stranici Nadbiskupije Skadar - Pult.

Ta je vijest došla nakon što je 20. lipnja 2024. objavljen dekret o mučenstvu iz mržnje prema vjeri (in odium fidei) sluge Božjega fra Alojzija koji je odobrio papa Franjo.

Fra Alojzije (Matej) Palić rođen je 20. veljače 1877. u Janjevu. Član Reda manje braće postao je 23. rujna 1896., uvezši ime Alojzije. Studij filozofije završio je u Skadru. Teološke studije završio je u Bologni i Parmi. U Bologni je dovršio i početnu franjevačku formaciju. Doživotne zavjete položio je 8. prosinca 1901. Za svećenika je zaređen u Parmi 20. travnja 1902. Nakon završetka studija vratio se na Kosovo i djelovao kao župnik u Bazu i Đakovici od 1907. godine. Potom je vršio župničku službu u Peći i Gledanama od 1911. do 1913. godine, u vrijeme balkanskih ratova. Kao župnik u Gledanama suprotstavio se nasilnom pokrštavanju muslimana u nekoliko okolnih seli, koje su provodili pravoslavci. Zbog toga je uhićen i nekoliko dana bio pritvoreni u zatvoru u Đakovici. Blizu sela Janosha, 7. ožujka 1913. crnogorski vojnici su mu na putu skinuli franjevački habit i ubili ga hitcima iz puške. Tijelo mu je bilo pokopano na mjestu uboštva. Nakon nekoliko tjedana tijelo je nađeno i preneseno u crkvu u Žum. Postupak za beatifikaciju fra Alojzija počeo je u Skadarskoj biskupiji 10. studenog 2002. Poseban proces za fra Alojzija nastavljen je 9. ožujka 2012. u Rimu te je završen objavljinjanjem dekreta o mučenstvu 20. lipnja 2024. ■

Lurdski bazeni ponovno otvoreni

Bazeni koji prema mnogim svjedočanstvima sadrže čudotvornu ljekovitu vodu, u Svetištu majke Božje Lurdske u Francuskoj u potpunosti su ponovno otvoreni prvi put nakon četiri godine, uoči svetkovine Uznesenja Blažene Djevice Marije.

Na svetkovinu Velike Gospe u Lurd se očekuje više od 30 tisuća hodočasnika. Za vrijeme hodočašća, koje traje od 12. do 16. kolovoza, bazeni će raditi od 7:30 do 20 sati.

Organizatori hodočašća navode da oko tri tisuće ljudi volontira kako bi se što veći broj hodočasnika

mogao okupati u bazenima te sudjelovati u procesijama. „Ovo je povratak u normalu. Naši timovi su se mobilizirali omogućimo dostojarstveni doček bolesnika i hodočasnika“, rekao je za francuski radio otac Sébastien Anthony, voditelj hodočašća.

Bazeni za uranjanje u Lurd su zatvoreni su od 2020., prvo zbog pandemije uzrokovane „koronavirusom“, a kasnije i zbog renoviranja. Tijekom tog razdoblja hodočasnici su bili pozvani da sudjeluju u „vodenoj gesti“ pranjem lica, ruku i podlaktica vodom iz čudotvornog izvora. ■

Policija privela građane koji su skrenuli pozornost na ismijavanje kršćana

Policajci su u ponedjeljak 6. kolovoza 2024. presreli oslikani autobus zaklade CitizenGO i priveli članove koji su njime vozili Parizom, skrećući pozornost na ismijavanje kršćana u kontekstu Olimpijskih igara, priopćili su iz zaklade.

Autobus s natpisom „Stop napadima na kršćane!“ je od 9 ujutro vozio gradskim ulicama te bez problema prošao pored stotina policajaca tijekom dana. No, u 19 sati, prema političkoj naredbi visokih dužnosnika, policajci su okružili autobus i zaustavili ga uz prijetnju oružjem. Šestoro članova zaklade CitizenGO i vozača odveli su u policijsku postaju. Zatim su ih s lisicama na rukama prebačili u drugu osiguranu ustanovu. Oduzete su im sve stvari, skinuti su i pretreseni, nezakonito im je uskraćen poziv osobnim odvjetnicima, a nekih nije bilo dopušteno niti telefonirati članovima obitelji, a privedeni su pod nepostojecim optužbama. Zatočenici su bili izloženi psihičkom pritisku i prijetnjama produženjem zatočeništva te su noć

proveli u teškim uvjetima, neki bez hrane i vode. Unatoč nedostatku pravne osnove za njihovo uhićenje, bio je potreban značajan pritisak odvjetnika CitizenGO-a da se zajamči njihovo oslobođanje, što se dogodilo tek nakon 4 sata ujutro.

Službeno, članovi CitizenGO-a su privredni zbog „organiziranja prosvjeda bez odobrenja francuske vlade.“

Kampanju CitizenGO-a „Zaustavite izrugivanje s kršćanima na Olimpijskim igrama u Parizu!“ dosad su podržale tisuće donatora te više od 390 tisuća građana iz cijelog svijeta, od kojih 9259 iz Hrvatske. Namjera joj je prosvjed protiv antikršćanske svećanosti otvorenja Olimpijskih igara u Parizu koja promiče mržnju. Od posljednjih Olimpijskih igara 2021. više od pet milijuna kršćana raseljeno je iz svojih domova i suočeno s progonima, a organizatori su ipak planirali uvredljivu predstavu koja ismijava Posljednju večeru, priopćili su iz zaklade. ■

Nikaragva protjerala sedmoricu svećenika

Nakon uhićenja više svećenika u Nikaragvi posljednjih dana, vlasti su sedmoricu njih protjerale u Rim, objavio je u petak 9. kolovoza Vatican News. Svećenici Victor Godoy, Jairo Pravia, Silvio Romero, Edgar Sacasa, Marvin Torres, Ulises Vega und Marlon u četvrtak su stigli u Rim, a informaciju o njihovu protjerivanju priopćenjem je potvrdila nikaragvanska vlada. U službenom priopćenju navodi se da su sedmorica nikaragvanskih svećenika „napustili zemlju u smjeru Rima u Italiju“. Protjerani svećenici pripadaju dijecezama Matagalpa i Esteli. Prije toga zadržani su u sjemeništu Naše Gospe Fatimske u prijestolnici Managu.

Prema navodima nikaragvanskih medija, među protjeranim svećenicima ne nalazi se apostolski administrator dijeceze Esteli, otac Frutos Valle, koji je uhićen 26. srpnja. Ovo je već peti val protjerivanja skupina svećenika iz Nikaragve. Prije toga, svećenici su protjerivani u listopadu 2022. i veljači 2023. u Sjedinjene Države i u listopadu 2023. i siječnju 2024. u Rim. Zajedno sa skupinama svećenika protjerana su i dvojica biskupa, Rolando Álvarez i Isidoro Mora. Bivši nikaragvanski veleposlanik pri Organizaciji američkih država Arturo McFields Yescas u srijedu je potvrdio da je režim Daniela Ortega naredio i protjerivanje brazilskog veleposlanika u Nikaragvi Brene de Souze Brasila Díasa da Coste. Razlog tome mogao bi biti u činjenici da veleposlanik nije sudjelovao na proslavi 45. obljetnice sandinističke revolucije 19. srpnja, na koju je bio pozvan. Brazilska vlada u četvrtak je kao protumjer odlučila protjerati nikaragvansku veleposlanicu Fulvius Castro. ■

POSLUŠNOST I USTRAJNOST DO MUČENIČKE SMRTI

Fra Tomislav Pervan

Olimpijske su igre u Parizu. Sav je katolički svijet zgrožen blasfemičnim prikazom Isusove Posljednje večere. Ne čudimo se. ***U Francuskoj/Parizu ništa nova.*** Ponavlja se povijest od prije 240 godina. Pariška katedrala Notre Dame je 10. studenoga 1793. preimenovana u "Hram Razuma" i bila poprište religiozne ceremonije koja je dobila veliki publicitet u čast njezina novog posvećenja. Na čudnoj pozornici u obliku planine podignute usred goleme katedrale, "Razum", utjelovljen u pristaloj **glumici**, zaogrnutoj klasičnom odjećom, kretao se troma korakom, na veliko oduševljenje muških gledatelja. Impozantna 'papirnata planina' zajedno s grčkim hramom okruženim drvećem bila je uprizorenje moćne jakobinske stranke 'montanjara'. Oskvrnuvši sveto zdanje koje su pariški kršćani podigli u čast Djevici Majci ovaj predvidljivi javni spektakl potvrdio je i krajnje duhovno siromaštvo nove Republike. Upravo kao i ovo siromašno i bijedno sotonističko uprizorenje za ove Olimpijade. Republikanska vlast nudila je takve izmišljene, samosvjesne pantomime, jednu za drugom, da zamijene prognane kršćanske obrede. Sve dok su se ti republikanski festivali mogli medusobno natjecati za nagradu u pompoznoj banalnosti, živjela je nada da se judeo-kršćanski koncept ovisnosti čovjeka o osobnom Bogu može iskorijeniti. Prije pet godina gorjela je katedrala Notre Dame u Parizu, znamen Francuske, a ovih dana je obnovljena. Koja se usporedba može povući između nje i Eiffelova tornja, te moderne „babilonske kule“ od čelika. Nikakva! Ono je gradila vjera i duh, a ovo materijalističko doba.

Na vrhuncu Vladavine terora za Francusku revoluciju, kad je krvozrnni Moloh svakodnevno tražio sve više ljudskih žrtava te potoke krvi ispod gilotine, tog sablasna izuma Revolucije, 17. srpnja 1794., šesnaest karmeličanki iz samostana Compiègne, jedna za drugom, penjale su se stubama na gilotinu i prinosile sebe kao žrtvu za mir i slobodu u Crkvi i Francuskoj. Bile su svjese što čine, odlučne da do kraja slijede „Jaganjca kamo god on ide“ (Otk 14,4).

Mistični san

Naime, nakon izbora za poglavaricu samostana u Compiègne g. 1786., razmjerno mlada Majka Terezija od svetog Augustina (34 g.), saznala je za drevni tajanstveni dokument u samostanskoj pismohrani. Zabilježen je mistični san sestre koja je živjela u samostanu Compiègne, sjeverno od Pariza. Godine 1694. ta je zrela žena stupila u samostan kao redovnica. U snu je vidjela sebe i zajednicu iz Compiègne kako primaju Kristov zagrljaj te poseban poziv da „slijede Jaganjca“ koji se prinošao kao žrtva za spas svijeta.

Kad je Majka Terezija od Svetog Augusta otkrila taj zapis, nije ni slutila da će to na kraju odvesti njezinu zajednicu da prinesu svoje živote kao žrtvu Bogu, da bi se okončala najgora faza Francuske revolucije - Vladavina terora. Ipak, dok ga je čitala, njezino srce i duša bili su oduševljeni predosjećajem silnoga poziva, „slijediti Jaganjca“, prema Knjizi Otkrivenja, odupirući se duhu vremena. Zapis ju je potaknuo na spoznaju da Krist možda poziva upravo njezinu zajednicu na poseban oblik svjedočanstva, pa i mučeništva.

Nekoliko godina nakon što je Majka Terezija od svetog Augusta pročitala dokument, te jedno stoljeće nakon tajanstvenog sna, Nacionalna skupština revolucionarne Francuske naredila je zatvaranje svih samostana. To je otjerala sestre karmeličanke na ulicu. Morale su nositi civilne haljine duboko dekolтирane tako da su šalovima prekrivale grudi. Dokinuto je više od 140 karmelskih samostana; mnogi su redovnici i redovnice pobegli iz zemlje. Došli su dani progona i patnje, kako je i pretkazano.

Slijed mučeništva od svete Blandine – g. 177.

Povijest mučeništva na francuskom tlu seže u doba cara Marka Aurelija. Od mučeništva robinje Blandine, biskupa sv. Fotina te 47 pojmenovanih mučenika u lyonskoj areni g. 177., do svjesnog

zajedničkog žrtvovanja šesnaest karmeličanki iz Compiègne na Place de la Nation u Parizu navečer 17. srpnja 1794., francuska plejada mučenika nikada nije prestala obasjavati Božje prijestolje. Žrtva karmeličanki samo je sastavni dio te duge mučeničke povijesti koja nije svojstvena samo Francuskoj, nego vrijedi za svaku zemlju u kojoj se kršćanstvo nalazi u oprjeti s protukršćanskim praksom. Nikada se plejada mučenika za Isusa Krista nije u tolikoj mjeri širila u Francuskoj kao tijekom prvih godina Revolucije. Desetci tisuća kršćana stradalih je ne samo pod gilotinom, nego i od masovnih deportacija, utapanja, zatvaranja, strijeljanja, nasilja rulje i čistog pokolja,

Bilo bi neobično da je bilo drukčije. Drevni savez između francuskih kraljeva i kršćanskog trojedinog Boga bio je srušen, prekinut. Taj savez protezao se od vjenčanja franačkog kralja Klodviga s kršćankom Klotildom. Na Božić g. 496. sv. Remigije, biskup Rheimsa, krstio je Klodviga i sakramentalno ga pomažao kao kršćanskog kralja, čime je inauguirao 1296-godišnju kršćansku vladavinu u Francuskoj. Trebalо se dokazati kao najčasnije kršćansko kraljevstvo u zapadnoj Europi. Stoga su otada svi njihovi kraljevi pomazani u Reimsu, na čemu je inzistirala i sveta Ivana Orleanska nakon pobjede nad Englezima 1430.

Rušenje kršćanske monarhije 10. kolovoza 1792. označio je prekid tradicije i početak novog poretka. Nesretni kralj Luj XVI. gilotiniran je te je time dokinuta poveznica između Neba i Zemlje. Nestale su temeljne duhovne vrijednosti koje je vladajuća kršćanska dinastija trebala predstavljati.

Kidanje poveznice s Nebom

Rušenje kršćanske monarhije 10. kolovoza 1792. označio je prekid tradicije i početak novog poretka. Nesretni kralj Luj XVI. gilotiniran je te je time dokinuta poveznica između Neba i Zemlje. Nestale su temeljne duhovne vrijednosti koje je vladajuća kršćanska dinastija trebala predstavljati. Također je brisana službenja obveza francuskog kralja, bez obzira na veličinu ili zloču osobnih grijeha, da pred ljudima i anđelima prizna kako je on podanik Stvoritelja neba i zemlje, koji se, kao Riječ Božja, utjelovio u Isusu Kristu (Kol 1,16) po Duhu Svetom u Djevici Mariji.

Prekinuta je tisućljetna poveznica francuske kulture i kršćanstva, a protjerivanje i pogubljenje tih karmeličanika označilo je radikalni raskid dviju kultura – kršćanske i ateističkog prosjetiteljstva. U Francuskoj se u osamnaestom stoljeću pojavio novi stil života, inspiriran onim što bi se dalo nazvati racionalizmom. Mnogi dobronamjerni svećenici i biskupi, zaneseni za društvene reforme, zavarivali su se o naizgled dobroćudnom duhu vremena. Neki su izrijekom promicali prosvjetiteljstvo te su pomagali rasplamsaju revolucije 1789. Mnogi su na kraju odbacili svoju svećeničku ili biskupsku službu, otpali te se priklonili Revoluciji.

Nova, sekularna, deistička religija

Nakon što su oduzeli crkvenu imovinu te učinili Crkvu ovisnom o vladinoj volji, nove vlasti nastojale su u potpunosti iskorijeniti trinaest stoljeća kršćanskog utjecaja utkana u kulturu i naciju. Odbacili su kršćanski kalendar, zamjenili su sedmodnevni tjedan desetodnevnim koji su nazvali 'dekada'. Počeli su brojati godine od rođenja Republike, a ne Isusa Krista. Godine II. Fran-

kuske Republike vlast je zatvorila crkve ili ih je pretvorila u "Hramove razuma". Komitet javnog spaša, uz spretnu umjetnost i propagandu, organizirao je goleme proslave u čast Republike i Vrhovnog Bića – najdojmljiviji bila je 8. lipnja 1794., na blagdan Duhova i rodendan Crkve.

Nikakva slučajnost da je 5. listopada 1792., devet mjeseci prije mučeništva karmeličanki, Francuska nacionalna konvencija službeno ukinula sedmodnevni židovski tjedan. Istovremeno, inauguirano je novo nekršćansko određivanje vremena. Cilj je bio iskorijeniti, jednom zauvijek, svaku mogućnost održavanju tijednoga spomena na uskrsnuće Isusa Krista nedjeljom. Dana 5. listopada 1793., proglašen je "Prvi dan, godine prve, jedne, nedjeljive Francuske Republike". Prva ravnodnevница koja je uslijedila nakon pada kršćanske monarhije 10. kolovoza. Nadnevak 5. listopada 1793., slovi kao datum kada je kršćanska "godina Gospodnja", u čast Boga kršćana, službeno uklonjena republikanskim kalendarom koji je nametnula protukršćanska i protubožna vlast.

Prije retroaktivne inauguracije novog kalendara 5. listopada 1793. godine, i prije ukidanja te posljednje kršćanske "godine Gospodnje", francuski "najkršćanski" kralj bio je gilotiniran 21. siječnja. Devet mjeseci kasnije, u vrijeme kada je novi kalendar bio proglašen, njezina bogobojazna udovica, Maria Antoniette, u crnome premještena je u zatvor Conciergerie. Ondje će čekati suđenje za izmišljene optužbe, uključujući monstruoznu i senzacionalnu optužbu da je incestuzno zlostavlja svoga sedmogodišnjeg sina u društvu svoje pobožne i vrlo plemenite šogorice, Madame Elisabeth od Francuske.

Takov neviđeni prevar u svakodnevnom životu bio je motiviran jednostavnom idejom: Novo je doba svanulo na kraju toga stoljeća racionalizma, prosvjetljenja. Zahvaljujući filozofima i enciklopedistima Francuska je sada dosegnula viši stupanj civilizacije otkad više nije bilo dopušteno fanatično inzistiranje kršćanstva na osobnom odnosu sa svojim uskrsnim Bogom, Isusom Kristom.

Listopad 1793. također je ubrzao druge događaje, bez presedana u gotovo trinaest stoljeća kršćanske povijesti Francuske. Do datuma kraljičina pogubljenja 16. listopada, pijana revolucionarna rulja već je poharala i obeščastila kraljevsku baziliku u Saint-Denisu. Njihovi su kraljevi pokapani u toj bazilici. Posmrtni ostaci francuskih vladara, sve do kralja Dagoberta, izvadeni su iz svojih sarko-

faga i olovnih ljesova i, zajedno s onima njihovih supruga i djece, bacani u zajedničku jamu da ih proguta živo vapno.

U skladu s tim javnim izljevima najmračnijih čovjekovih strasti, događaj u Reimsu istog mjeseca podvukao je potpuni raskid Francuske sa svojom kršćanskim prošlošću. Njegov utjecaj bio je od posebnog značaja. Od Klodviga Reims je bio iskonsko, izvorno mjesto za sakramentalno pomazanje svih francuskih kršćanskih kraljeva svetom krizmom što se obavljalo od sv. Remigija. Inzistiranje Ivane Orleanske da *dofen* bude tamo pomazan na Božić kako bi uspostavio svoj legitimitet protiv engleskog uzurpatora poznati je primjer te prastare kršćanske tradicije. Jedan je otpali svećenik razbio u Reimsu posudu sa svetim uljem i donio krhotine od svete posude u Pariz. Prestaje pomazivanje kralja!

Pojavila se nova, sekularna religija i njezina „država-crkva“ koja je snažno i uporno nastojala izbrisati Krista. Nova religija kojom je predsjedao revolucionarni voda Maximilien Robespierre zahtijevala je svakodnevne krvne žrtve. Kao biblijski Moloh. Krv je potocima teklia ispod gilotina po cijeloj Francuskoj. Radi napretka društva na „oltaru gilotine“ pogubljivani su pojedinci smatrani „narodnim neprijateljima“. Robespierre je promicao krialicu: „Sloboda, jednakost, bratstvo.“

Katolička i kraljevska vojska, sastavljeni od tisuća seljaka, napose iz pokrajine Vendée, ustala je g. 1793. da se odupre novomu poganstvu. U roku od godinu dana poraženi su, a vladine trupe počinile su masovna pogubljenja. Više od tristo tisuća ih je pobijeno, prvi genocid u Evropi pod egidom revolucije.

Treba li nas dakle čuditi da se g. 1794., neposredno nakon tih događaja, među osuđenicima na gilotinu našlo šesnaest karmeličanke, posvećenih Djevici Majci Isusa Krista, koje su se svakodnevno prisposile i žrtvovale u holokaustu da povrate mir Francuskoj i njezinoj kršćanskoj vjeri i Crkvi. Dana 17. srpnja osuđene su na smrt kao „narodni neprijatelji“ zbog „uništavanja javne slobode“!

Karmeličanke ustrajne u zvanju

Tijekom tih prevrata karmeličanke iz Compiègne odbile su napustiti svoje zvanje i poslanje. „Mi smo žrtve svoga stoljeća“, zapisala je jedan od njih, „i moramo se žrtvovati da se ono pomiri s Bogom“. „Kao što mjesec i planeti poslušno slijede putanje koje su im odredili Božji zakoni, tako će se i ove karmeličanke dr-

žati svoga načina življena Božjega zakona objavljena u njihovoj savjeti. One će plivati protiv struje“.

Njihova povijest otkriva sukob između svetosti kršćanskog života i svjetovnosti prosvjetiteljstva. Svjedočanstvo časnih sestara nudi temeljac protiv dvojice glavnih prosvjetitelja koji su žestoko i gorljivo napadali kršćanstvo, Jean-Jacques Rousseau i Voltairea.

Nakon progona iz samostana 1792. sestre su živjele kriomici u četiri odvojene skupine. Sastajale bi se na misi te svakodnevnom činu posvećenja, prinoseći se Kristu za mir u Crkvi i Francuskoj te smanjenje broja nesretnika koji svršavaju pod gilotinom. Nastojale su svjesno živjeti svoje redovničko pravilo. Ono što je Revolucija proklamirala, naime, ‘bratstvo, jednakost, sloboda’, živjele su sestre doslovce u svome samostanu.

Prije izgona iz samostana roditelji novakinje sestre Constance od Isusa nastojali su je vratiti doma, ako treba i silom. Još nije bila položila zavjete. Njezina je obitelj vjerovala da zbog trenutne političke situacije kći nema budućnost u zajednici. Suočena s vlastitim bratom i policijom sestra Constance ostala je čvrsta: odbila je napustiti zajednicu. Izrazila je ljubav i poštovanje prema roditeljima i bratu, ali je odlučno izjavila da je - vođena svojom savješću - ništa osim smrti ne može odvojiti od sestara. Uvjereni u njezinu slobodnu volju, policija ju nije prisilila da napusti zajednicu.

Drugom zgodom, s naoružanim stražarima u samostanu, lokalne su vlasti ispitivale sestre da vide koliko sestara želi potajice napustiti samostan te nastaviti živjeti kao normalne građanke. Još uвijek postoje pisani odgovori tih sestara. Sve su one čvrsto vjerovale da su se zavjetovale Bogu do smrti i željele ostat u klauzuri. Učiteljica novakinja izričito je rekla vlastima da se ona okrenula od briga svijeta, njegovih sudova i njegove ‘slobode’. Više su joj se svidjeli lanci koji su je vezivali uz Krista, svjesna da je manje vrijedno sve što svijet može ponuditi.

Kao odgovor na krizu poglavaričica Majka Terezija od svetog Augustina brižno je čuvala svoju zajednicu. Na njoj je ležala odgovornost vršiti svoj autoritet za istinsko duhovno i zemaljsko dobro svojih sestara. Veza poslušnosti očuvala je korijene vjere u zajedništvu. Majka Terezija moralna je pronicljivo čuvati diskreciju i klauzuru samostana. Također je bila skrbna da nijedna od njezinih sestara ne ode na mučeništvo protiv svoje ili Božje volje. Svoje privatno tumačenje mističnog sna nije htjela nikomu nametati. Umjesto toga, snažno je branila zajednicu nakon njihova uhićenja protiv lažnih optužbi koje je iznosio javni tužitelj.

Uhićenje i osuda sestara

Mjesne su vlasti 22. lipnja 1794. uhapsile karmeličanke iz Compiègne i poslale ih u Pariz na suđenje s popratnim pismom. Revolucionarni odbor za nadzor u njihovim je stanovima pronašao ‘dokaze’ kako časne sestre još uvijek kušaju živjeti redovničkim životom, što je bilo protuzakonito. U Parizu je javni tužitelj Fouquier de Tinville nadnevak službeno optužio protiv časnih sestara odredio za 16. srpnja 1794. - blagdan Gospe od Karmela (!), zaštitnice Karmelskoga reda. Sutradan ih je u „Sudnici slobode“ optužio za fanatizam. Sad više nije bilo dvojbe da će zbog Krista biti mučene. Ironicno, trojica sudaca koji su predsjedavali sjedili su ispod natpisa koji su proklamirali ‘ljudska prava’. Optužene za urotu protiv Republike, službenici su časne sestre ukrcali u dvokolice koje su ih odvezle pod gilotinu.

Paradoksalno, upravo su u zatvoru Conciergerie karmeličanke bile sretne i radosne što su ponovno mogle iskusiti život zajednice. Svjedok imenom Denis Blot posvjedočio je: „Mogli smo ih slušati svake noći, oko dva ujutro, kako mole svoj Časoslov“. Njihova spokojna radost ostavila je snažan dojam na zatvoreni-

ke i stražare: „Izgledale su kao da idu na svoje vjenčanje.“

Križni put ulicama Pariza do gilotine

Dok su ih skoro dva sata podvečer vozili ulicama Pariza do mjesta pogubljenja, kao na *križnom putu*, sve su zajedno počele pjevati psalm *Miserere* – „Smiluj mi se, Bože!“ Obično se rulja rugala i vikala na osuđenike, ali oni koji su vidjeli što se toga dana dogodilo, svjedočili su o nijemoj šutnji na ulicama Pariza. Sestre su pjevale psalme. Kroz tih pariske ulice, s mnoštvom bez daha, karmeličanke su pjevale Večernju, Povečerje, Requiem i Salve Regina, svete molitve koje su izvrale iz njihovih srca i dubina tisućljene kršćanske kulture. Te su riječi navještale Božju nadmoć, transcendentnost nasprom bezbožnosti vremena.

Kad se pojavilo stratište-gilotina na trgu Place du Trône, na cesti za Vincennes koja vodi iz Pariza, redovnice su zapjevale *Te Deum* – „Tebe Boga hvalimo!“ Za razliku od ustaljenih pogubljenja pod gilotinom, kad su časne sestre stigle na mjesto pogubljenja, radozna rulja je utihnula. Časne sestre su pjevale *Veni Creator Spiritus* kao za zavjetovanja i penjale se pod gilotinu, jedna za drugom, s radosnom odlučnošću.

Prva se trebala popeti pod gilotinu sestra Constance od Isusa. Ona je kleknula pred Majkom poglavaričicom kako bi je zamolila za dopuštenje da umre. Nakon što je primila blagoslov od Majke poglavariče i poljubila kipić Blažene Djevice Marije od terakote koji su uspjele donijeti sa sobom, popela se na stube koje su vodile do platforme na kojoj je bila postavljena gilotina.

Revolucionarni dekreti zabranili su službeno zavjetovanje. Najmlađa članica zajednice, sestra Constance, konačno je obavila svoje zavjetovanje pod gilotinom, *in extremis*, nakon šest godina kao novakinja u zajednici. Časna majka svaku je posebno blagoslovila i dala da poljube Gospin kipić od terakote. Njihov stav zbulio je zaprepaštenu gomilu, kao i okorjela krvnika Charles-Henri Samsona, koji je prema statistikama pod gilotinom pogubio oko tri tisuće žrtava. Svjedoci su govorili da je novakinja, koja se prva popela na stratište, „izgledala poput kraljice koja će dobiti kraljevsku krunu“.

Spontano izvijajući se s usana sestre Constance dok se ona, određena kao prva da umre, uspinjala stepenicama gilotine, pjevanje psalma *Laudate Dominum* preuzele su i prenosile ostale sestre,

do posljednje. Dok je neumoljiva oštrica presijecala glas svake časne sestre i njihove glave padale u krvnikovu kožnu torbu, s izljevom krvi, pjevanje ženskih glasova uporno je navještalo pred ljudima i anđelima (1 Kor 4,9) da se Božje milosrđe potvrđuje na sve te da njegova istina traje dovjeka (Ps 117).

Takva je bila njihova posljednja izjava i stav, njihova posljednja riječ, njihovo posljednje svjedočanstvo. Nisu ulagale nikakav javni prosvjed protiv nove totalitarne terorističke vlasti, niti osudu njena odvratnoga svakodnevnog kulta krvnih žrtava. U ovom krajnjem trenutku ove bespomoćne, razvlaštene i nepravedno proganjene kršćanke i časne sestre nisu se žalile da su njihova najošnovnija ljudska prava bila grubo povrijedena, čak i dok je novi poredak slavio svoju Deklaraciju o pravima čovjeka. Ništa osim njihova pjevanja psalma te svečane radosti što im, nakon kojih dvadeset mjeseci svakodnevnog posvećivanja za ovaj čas, Božje milosrđe dopušta da izvrše svoj čin holokausta, kako bi povratile mir Francuskoj i njezinoj Crkvi.

Tako je, povijesno, glasno svjedočanstvo časnih sestara o Božjem milosrđu činilo sastavni dio otajstva utjelovljena u Parizu navečer 17. srpnja 1794. Dok su prinosile Gospodinu i Životvorcu svoj smrtni život koji je on dao, njihovi su glasovi navještali da je Božje milosrđe prema njegovim stvorenjima veliko i da bez obzira na nestalnosti koje prate ljudsku sudbinu u ovom palom svijetu, unutar mističnoga Tijela Kristova sve ostaje podređeno otajstvu tog milosrđa.

Plod njihove žrtve – okončanje Vladavine terora

Pjevale su pod gilotinom najkraći psalm „Laudate Dominum, omnes gentes“ (Ps 117), koji se pjeva za osnivanja karmeličkih samostana. Bile su uvjerenе da će u Nebu utemeljiti Novu obitelj. Karmeličanke su vjerovale: „Mi smo žrtve vremena i trebamo se žrtvovati da bismo svoje vrijeme povratite Bogu“. Prema činu posvećenja koje su sestre očitovale u jeku Revolucije 1792., smisao njihove dobrotoljne žrtve bio je da se „vrati Crkvi i državi božanski mir koji je Krist došao donijeti svijetu“. Zapravo, javno smaknute tih karmeličanke, njihova nepravedna smrt i hrabrost, promijenili su javno mnenje, posvijestili užas terora i nasilja.

Uglavnom za vrijeme pogubljenja ljudi koji su promatrali prizore inače bi huškali krvnika, vrijedali osuđenika, ovaj put, za svih šesnaest pogubljenja, vladala je nijema tišina, čak ni bubenje,

Treba li nas dakle čuditi da se g. 1794., neposredno nakon tih događaja, među osuđenicima na gilotinu našlo šesnaest karmeličanke, posvećenih Djevici Majci Isusa Krista, koje su se svakodnevno prinosile i žrtvovale u holokaustu da povrate mir Francuskoj i njezinoj kršćanskoj vjeri i Crkvi. Dana 17. srpnja osuđene su na smrt kao „narodni neprijatelji“ zbog „uništavanja javne slobode“!

vi nisu svojom bukom pratili faze pogubljenja. Nije bilo pljeska ni divljih krikova ubočajenih kad pada nečija glava. Mnoštvo je bilo impresionirano onim što su vidjeli te slušajući pjevanje časnih sestara koje su se penjale na stratište. Sve to ostavilo je snažan dojam na mnoštvo koje je svjedočilo pogubljenju.

Tijela šesnaest karmeličanskih mučenika, zajedno s glavama 128 ostalih koji su toga dana osuđeni na smrt i pogubljeni, bačena su u dvije masovne grobnice iskopane u zemlji. Dijelovi odjeće od bosonogih karmeličanki koji su ostali u zatvoru Conciergerie, kad su dovedene na sudjenje, nakon dva-tri dana predani su engleskim benediktinkama iz Cambrai, koje su također bile u zatvoru, ali su potom puštene. Ostatci te odjeće trenutno se čuvaju u benediktinskoj opatiji Staribrook u Engleskoj. Dragocjene relikvije još uvek su i spisi tih mučenica: pisma, pjesme, bilješke skupljene su i u međuvremenu objavljeni.

Žrtvovanje nevinih sestara privuklo je golemo mnoštvo. Jedanaest dana nakon njihova mučeništva Vladavina terora završila je padom Robespierre, ‘Nepotupljivog’, 28. srpnja. Bio je gilotiniran, unatoč pokušaju delegacije iz Pariske

komune da ga spasi. Plod njihove žrtve bila je pad Vladavine terora. Ruski pisac Aleksandr Solženjicin video je prinos i žrtvu časnih sestara kao uzrok povratka mira u Francuskoj te je usporedio militantno bezbožnu Rusku revoluciju i SSSR, koji su desetljećima progonili vjeru i počinili masovna zlodjela, s bezbožnom Francuskom revolucijom. I boljševici su cijelu ruskou carsku obitelj smaknuli istoga nadnevka, u zoru 17. srpnja 1918.

Revolucija je, poput nekog nezasitnog Kronosa, koji proždira vlastitu djecu, ili kakva proždriva Saturna, koji neprirodno guta vlastitu djecu i potomstvo. U međuvremenu su njezini protagonisti, opjeni idealizmom, hvalili kako su konačno donijeli pravdu, slobodu, jednakost i bratstvo ljudskoj rasi.

Tomu opjevanom, zajedničkom svjedočanstvu, koje pružaju svete riječi psalma, dodano je i jedinstveno i vrlo osobno vizualno svjedočanstvo svakog preobraženog lica. Nazočni su se očima mogli uvjeriti da časne sestre do kraja žive otajstvo Božjeg milosrđa. Svojim su ušima oni koji su gledali čuli kako navještaju Božju dobrotu. Ta posljednja pjesma koja se tako hrabro izvijala s usana karmeličanima doista je navještala ono što je prolijevanje njihove životne krvi slikovito potvrdilo: okončanje terora i progona Crkve Božje u Francuskoj.

Takvim je kršćanima bilo dano da ugusi teror koji se godinu dana nadvija u cijelom Francuskom.

Jedna od sestara bila je odsutna tijekom uhićenja i preživjela, sestra Marija od Utjelovljenja, napisala je izvještaj o njihovu pogubljenju i mučeništvu *Povijest mučeništva šesnaest karmeličanika iz Compiègne*, objavljen 1836., četrdeset godina nakon smaknuća.

Životi i žrtve francuskih karmeličanika nadahnuli su brojna velika djela: Roman Gertrude von Le Fort *Posljednja na stratištu*, scenarij Georges Bernanosa za operu Francis Poulenca *Razgovori karmeličanika* te mnoge filmove. Na zahtjev francuskih biskupa i Reda bosonogih karmeličanica (OCD) papa Franjo pristao je 22. veljače 2022. otvoriti poseban proces poznat kao „ekvipotentna kanonizacija“, kako bi se 16 karmeličanskih mučenika iz Compiègne podiglo na čast oltara. Nakon što ih je g. 1906. Pio X. proglašio blaženima, kanonizacija će ih uzdici među svetce. Iz respekta prema francuskoj vlasti one nisu prikazane kao mučenice. Ipak, odrubljene su im glave iz mržnje prema katoličkoj vjeri i Crkvi, a njihova je žrtva vratila mir u vremenu previranja i prevrata. ■

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Mile Mamić

Voda i riječi u vezi s njom

Nedavno smo, poštovani čitatelji, govorili o krvi. Sad ćemo raspravljati o jednoj drugoj veoma važnoj tekućini bez koje nema života. Voda je možda najvažnija tekućina. Ona je, svakako, najrasprostranjenija tekućina. Ona u različitim uvjetima mijenja agregatna stanja. Obično je u tekućem, ali može biti u krutom (snijeg, led, mraz) ili plinovitom stanju (para, magla). U ljudskom tijelu ima prosječno oko 65% vode, i to najviše u krvi. Novorođenčad imaju znatno više vode, a žene i starije osobe znatno manje od prosjeka. Zanimljivo je spomenuti da oko 71 % Zemljine površine prekriva voda. A koliko tek ima vode u svim morima i oceanima kad znamo da je negdje dubina i oko 10 kilometara?! Voda je vrlo važna: bez vode nema ni krvi, ni znoja, ni suza, ni vina, ni hrane. Da je voda tako važna kao temeljni uvjet života, pokazuju prvi redci Biblije: „Zemlja bijaše pusta i prazna; tama se prostirala nad bezdanom i Duh Božji lebdio je nad vodama.“ (Post 1, 2). Prema biblijskom izvješću o postanku svijeta i čovječanstva cijela je Zemlja bila prekrivena vodom. Stvaranjem nebeskoga svoda vode se dijele na one iznad svoda („gornje vode“) i one ispod svoda („donje, dubinske vode“). Nakon toga vode se skupljaju na jedno mjesto i nastaje kopno: „Vode pod nebom neka se skupe na jedno mjesto i neka se pokaže kopno! ... Kopno prozva Bog zemlja, a skupljene vode mora.“ (1, 9 – 10) I znanstvena istraživanja potvrđuju povlačenje mora i nastajanje kopna. Sva druga čudesna Božja stvaranja (biljaka, životinja i napokon čovjeka) dubinski su povezana s vodom, što potvrđuje anatomske sastav živih bića. Nije stoga čudno da je i grčki filozof, fizičar i matematičar Tales iz Mileta, jedan od sedam starogrčkih mudraca, nekoliko stoljeća prije Krista, smatrao vodu prapočelom. Kažu da je Hrvatska nacionalni park Europe. Ima i najbolji nacionalni park u cijeloj Europi: Plitvička jezera. Ona se sastoji od 16 međusobno povezanih jezera s nevjerojatno čistom vodom i više od 90 veličanstvenih slapova. Jesmo li zahvalni Bogu što nam je darovao te divote i što nam je darovao toliko čiste i bistre vode?! Možete li zamisliti nacionalne parkove i parkove prirode, kojima Hrvatska, hvala Bogu, obiluje, bez vode? Sve bi to bila pustoš.

Riječ voda

Voda je stara hrvatska riječ. Imenica je ženskoga roda. Sklanja se kao većina imenica ženskoga roda na -a. Kao tvar obično nema množine, ali u

dručnjem značenju ima množinu. Prema voda načinjena je formalna umanjenica, zapravo riječ od miline, dragosti – **vodica**. Ponekad se čuje i odmilica (hipokoristik) **voča**. Koji ne vole vodniti vino često za vodu kažu pogrdno (pejorativno) **vodurina** iako je ona sasvim dobra za piće, jednaka kao voda i vodica. Postoji pridjev vodan, vodna, vodno. Njegov određeni oblik vodni, vodna, vodno uglavnom je odnosni pridjev. Dručnje značenje ima pridjev voden, vodena, voden, npr. voden konj, voden top Mlin na vodu zvao se **vodenica**. Načinjena je i složenica **vodovod, vodostaj, vodopad, vodoskok, vodoopskrba**. Od tih složenica može se tvoriti pridjev ako treba: vodovodni, vodoopskrbni ... U Vukovaru je vrlo poznat (obnovljeni) **Vodotoranj**. I pridjev vodoravan je složenica.

Postoje neke riječi koje su nastale od riječi voda, ali je voda „ishlapila“; ona je nestala, ali se podrazumijeva: kišnica, tekućica, stajaćica, kap, kapljica. Slično je nastala i riječ Hrvatska (prema svezi hrvatska zemlja), ali dragi papa sveti Ivan Pavao II. nije pogriješio kad je rekao: „**Zemljo hrvatsku, Bog te blagoslovio!**“ Stavljući imenicu ispred pridjeva, snažnije je istakao zemlju.

Riječ kap, kapljica najčešće je u vezi s voda: kap/kapljica vode, ali može biti i bilo koje tekućine. Od mnoštva kapi/kapljica kiše (u starijem jeziku dažda) nastaje (voda) kišnica. Važnost kapi za postojanje veće cjeline sjajno je istakao Goethe: „Und wo waeren die Meere, wenn das Troepflein nicht waere! – A gdje bi bila mora da nije kapi?“ I naš Dobriša Cesarić u antologiskoj pjesmi Slap ističe koliko svaka kap pridonosi ljestvici slapa: „Taj san u slapu da bi mogo sjati. I moja kaplja pomaže ga tkati.“ Voda se pojavljuje i u obliku rose. Rosa je spas za zelenilo u ljetnoj žegi i suši. Zbog svoje blagosti, nježnosti, povezuje se s milošću: „Rosa milosti spušta se na nas.“ (Iz pjesme Hvaljen bud) Osim kiše (dažda) i rose voda se pojavljuje u obliku snijega, susnježice, tuče (grada, krupe), slane, magle, sumaglije itd.

Voda u obliku vlage pospješuje rast biljaka. Kad dugo nema kiše, zavlada suša. To može potrajati i nekoliko godina („gladne godine“).

Riječ voda pojavljuje se i u raznim izričajima (frazama) i poslovicama: prevesti koga žedna preko vode „prevariti koga“, to ti je luki i voda, on ne bi naša u moru vode itd. Mnoštvo je sveza s riječu voda: pitka v., čista v., bistra v., blagoslovljena/sveta v., hladna v., topla v., vruća/vrela v.,

Tjedni molitveni program

Ijetni raspored: (od 1. lipnja do 1. rujna)

PONEDJELJAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h	Slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h	Euharistijsko klanjanje

SRIJEDA

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h	Molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18-21 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 h	Euharistijsko klanjanje

SUBOTA

7.30, 11 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h	Križni put na Krizevac
18-21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h	Cašćenje Kriza

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11 i 19 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Ispovijed	Prije svake sv. Mise
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h	Krunica na Brdu ukazanja
18-21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h	Molitva za zdravlje duše i tijela
22-23 h	Euharistijsko klanjanje

Dnevna misna čitanja

Poticaj za lectio divina

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj četiri rubriči nači kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Petak, 30. 8. 2024.

1Kor 1,17-25; Ps 33,1-2.4-5.10-11; Mt 25,1-13

Subota, 31. 8. 2024.

1Kor 1,26-31; Ps 33,12-13.18-21; Mt 25,14-30

Nedjelja, 1. 9. 2024.

Pn 4,1-2.6-8; Ps 15,2-4ab.5ab; Jak 1,17-18.21b-22.27; Mk 7,1-8.14-15.21-23

Ponedjeljak, 2. 9. 2024.

1Kor 2,1-5; Ps 119,97-102; Lk 4,16-30

Utorak, 3. 9. 2024.

od dana: 1Kor 2,10b-16; Ps 145,8-14; Lk 4,31-37

Srijeda, 4. 9. 2024.

1Kor 3,1-9; Ps 33,12-15.20-21; Lk 4,38-44

Cetvrtak, 5. 9. 2024.

1Kor 3,18-23; Ps 24,1-6; Lk 5,1-11

Petak, 6. 9. 2024.

1Kor 4,1-5; Ps 37,3-6.27-28.39-40; Lk 5,33-39

Subota, 7. 9. 2024.

20 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

Radio koji ima dušu od 1991. godine

Postani podupiratelj!

Kako postati podupiratelj? Jednostavno!
Pošaljite nam vaše osobne podatke na
podupiratelji@medjugorje.hr i godišnjom
članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160
HRK, za zemlje EU: 35 EUR, za Švicarsku
50 CHF) i postanite dio naše radijske
obitelji. Hvala vam od srca!

ODAŠILJAČI U BOSNI I HERCEGOVINI:

Međugorje 98,3 **MHz**, Mostar 100,00 **MHz**
Rama 104,7 **MHz**, Sarajevo 96,1 **MHz**
Bugojno 101,8 **MHz**, Olovka 96,1 **MHz**
Zenica 100,1 **MHz**, Nova Bila 100,00 **MHz**
Jajce 87,8 **MHz**, Žepče 100,1 **MHz**
Banja Luka 87,8 **MHz** / 106,7 **MHz**

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna Hrvatska **101,5 MHz**
Zagreb, Lika, Sr. Hrvatska **107,8 MHz**
SATELIT: Europa, Bliski istok i Afrika - EUTELSAT 16°E
EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM INTERNETA:
www.radio-medjugorje.com

Uredništvo: +387 36 653 580, Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548, Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr, www.radio-medjugorje.com

